

อภิธานอักษรวาลิ

อัส	(ป) บ่า
อกุฉิล	(ติ) ที่ไม่คดโกง
อกุศล	(ติ)[น+กุศล] ที่มีโทษ, ที่ไม่ปลอดภัย, ที่ไม่ฉลาด, ที่ไม่มีปัญญา, ที่ไม่ปลอดภัย, ที่เป็นฝ่ายตรงข้ามแห่งกุศล, ที่ไม่ดี, (น) ความไม่ฉลาด, ความไม่ดี, อกุศล
อกุศลกัมมปถ	(ป)[อกุศลกัมม+ปถ] ธรรมที่เป็นเหตุถึงทุกข์คืออกุศล
อกุกมติ	(ภฺ)[อา-กมฺ+อ+ติ] ๑) ย่อมเหยียบ(ซึ่ง+ที่/บน), ๒) ย่อมย่อ, ย่ำไป, เหยียบไป
อกุโกรธ	(ติ)[น+โกรธ] ที่ไม่มีความโกรธ, ที่มีความโกรธอันถูกทำลายด้วยมรรคแล้ว, (ป) ความไม่โกรธ
อกุโกสติ	(ภฺ)[อา-กุส+อ+ติ] ย่อมค่า, ก่นค่า, แข่งค่า, สถาป, อกุโกลี, อกุโกจฺฉิ
อกุโกสวตฺถุ	(น)[อกุโกส+วตฺถุ] เหตุแห่งการค่า, เหตุที่ใช้ค่า, เรื่องที่ใช้ค่า
อกุขร°	(ติ)[น-ขร+อ] ที่ไม่เสียหาย, ไม่สูญหาย, ไม่สูญเสีย, ตัวอักษร มี อ เป็นต้น, ตัวหนังสือ
อกุขร°	(น)[ขร+อ] หนังสือ, จดหมาย, จดหมายเหตุ, จารึก, ลายมือ, งานเขียน, นิพพาน
อกุขร°	(ป)[น-ชี+อร] อักษร
อกุขรสมย	(ป)[อกุขร+สมย] ใจความแห่งอักษร, ใจความแห่งสัญลักษณ์, ใจความแห่งงานเขียน, เนื้อเรื่องแห่งอักษร..., เนื้อหาแห่งอักษร...
อกุชาติ	(ภฺ)[อา-ชา+อ+ติ] ย่อมบอก, บอกกล่าว, บอกเล่า, เล่าแจ้ง, กล่าว, เล่า, แจ้ง, พุด, คุย, เย้ย,
อกุชายติ	(ภฺ)[อา-ชา+อ+ติ] อกุชาติ ย่อมบอก, พุดบอก, บอกกล่าว, บอกกล่าว, บอกเล่า, เล่าแจ้ง, แจ้งบอก
อกุชีโรค	(ป)[อกุชี+โรค] โรคตา
อคณฺนิ	(คฺมฺ+อฺ) ไปแล้ว
อคท	(ป) ยา
อคมาลี	(คฺมฺ+อฺ) ไปแล้ว
อคฺคช	(ติ)[อคฺค-ชน+กฺวิ] ที่เป็นไปดังนี้, (ป) พี่ชายใหญ่, (อิ) พี่สาวใหญ่
อคฺคมคฺค	(ป)[อคฺค+มคฺค] มรรคที่ประเสริฐสุด, อรหัตตมรรค
อคฺคเหลิ	(ค)[คห+อฺ] ย่อมหยิบเอา, จับเอา, ฉวยเอา, คว่าเอา, ย่อมคัดเอา, เลือกเอา, คัดเลือกเอา, เลือกสรรเอา, คัดสรรเอา, สรรหาเอา
อคฺคิ	(ป)[อค+คิ, อช+อิ] ๑) ไฟ, ก) ไฟบุชายัญ, ไฟที่มีมงคล, ข) ไฟ มีรากะเป็นต้น, (ไฟรากะ, ไฟโทสะ, ไฟโมหะ, ไฟชูปปาสะ, ไฟทุกขะ, ไฟวิปปฏิสาระ, ไฟโสกะ) , ค) ไฟที่ถูกทำความเคารพ, (อาหุเนยไฟ, คหปตไฟ, ทักขิเนยยะไฟ), ๒) ไฟเทพ, ไฟเทวดา, ๓) กองไฟ, ๔) ไอร้อน
อคฺคิชนฺธ	(ป)[อคฺคิ+ชนฺธ] กองไฟ
อฺกณ	(น)[อฺก+ยฺ] ๑) ลาน, สนาม, ฟุ้ง, วง, ลานบ้าน, ลานดิน, พื้นดิน, สนามหญ้า, นอกชาน, ชานบ้าน, ๒) สิ่งสกปรกคือกิลเลส, รากะเป็นต้น, (น)[อฺกษ+ยฺ] ๓) พื้นที่เปิดโล่ง, ฟุ้ง,

	สนามกลางแจ้ง, ลานกว้าง, ลานบริเวณ
อจคมจค	(น) อวัยวะใหญ่หน่อย, องค์ใหญ่หน่อย
อจคาร	(ปฺ,น)[อจค+อาร] ๑) ไฟ, ถ่านไฟ(ที่ยังคุกรุ่นอยู่), ๒) ถ่านหุงต้ม, ถ่านก่อไฟ, ๓) พื้นผิว ถ่านไฟ, หน้าถ่านไฟ
อจคารปุกมัส	(น)[อจคารปุก+มัส] เนื้อที่ถูกบีบ/ยาง/ให้สูก-ในถ่านไฟ
อจจน	(ปฺ) หมี่
อจฉาเทติ ^๑	(จุ)[อา-ฉท+เณ+ติ] ๑) ย่อมนุ่มห่ม, ปกปิด, สวม(เสื้อผ้า), ๒) ย่อมปกคลุม, ปิดบัง, บดบัง, ปกปิด, อำพราง ๓) ย่อมถวายเป็น, ถวายทาน, บริจาคทาน,
อจฉาเทติ ^๒	(จุ)[อา-ฉท+เณ+ติ] ย่อมบดย่อย, ย่อมย่อย, ย่อมให้ชอบ, ย่อมอร่อย, ย่อมมีรสชาติ,
อจฉินทติ	(รฺ)[อา-ฉท+อ+ติ] ๑) ย่อมแย่งชิง, แย่ง, ชิง, ยื้อแย่ง, แย่งเอา, ชว่งชิง, ปล้น, ปล้นจี้, ชิงทรัพย์, รังราว, ๒) เก็บคืน, เอากลับ, เอาคืน, ถอนคืน
อช	(ปฺ) แพะ
อชปาล	(ปฺ) คนเลี้ยงแพะ
อชช	(อพ) ในวันนี้, ในปัจจุบัน, ในทุกวันนี้
อชชตคเค	(อพ)[อชช+อคเค] โดยกระทำให้ซึ่งวันนี้ให้เบื้องต้น(/เป็นต้นไป), โดยเริ่มต้นจากวันนี้
อลฺชลิ	(ปฺ)[อลฺช+อลิ] มือพนม, พนมมือ, มือประนม, ประนมมือ, อัญชลิ, อัญชูลิ, ชูลิ
อลฺชลิกมม	(น)[อลฺชลิ+กมม] การทำซึ่งการยกมือพนม, การยกมือพนม
อลฺช	(ติ)[อน+ย] อันอื่น(ที่ยังไม่รู้), (อื่น)ที่แตกต่าง, (อื่น)ที่แปลก-ต่าง-ผิดแผก, ที่เป็นอย่างอื่น (นอกจาก), (ปฺ) คนอื่น
	(ติ)[อา-ฉา+อ] ที่รู้โดยไม่เกินขอบเขตที่ได้ถูกโศคาบัติมรรครู้แล้ว, มรรคฐานเบื้องต้น ๓ ผลฐานเบื้องต้น ๓, [น-ฉา+อ] ๑) อันอื่น, อย่างอื่น(ที่ไม่รู้), ๒) ที่ไม่เข้าใจ, ๓) คนโง่, คนเขลา
อญจาลิ	(อช)[จา+อ] ยืนแล้ว, ไต่ยืนแล้ว, หยุดแล้ว
อฑฒ	(ปฺ)[อส+ต] อทุธ, อุปฑฒ ครึ่ง, กึ่ง, ครึ่งหนึ่ง, กึ่งหนึ่ง, ครึ่งซีก
	(ติ)[อา-เณ+อ] อฑฒก ที่ร่ำรวย, มั่งคั่ง, มั่งมี (เจริญรุ่งเรือง)
อฑฒกุล	(น)[อฑฒ+กุล] ครอบครัว/ตระกูล-ที่มั่งคั่ง/ร่ำรวย/มั่งมี
อณฺท	(น)[อท+อ, อม+ท, อณ+ท] ก) ไซ้, ข) ลูกอ้นทะ, ไซ้(ปาก), ไซ้ทำ(ถิ่น-อีสาน)
อติณฺท	(ติ)[อติ+กณฺท] ที่คำมาก
อติกาฬ	(ติ)[อติ+กาฬ] อติกาฬก ที่คำมาก
อติกณฺตมานุสก	(ติ)[อติกณฺต+มานุสก] ที่เกิน(/เลย/พ้น)ซึ่งสิ่งที่เป็น(คุณ)สมบัติของมนุษย์ ท., ที่เกินซึ่งสิ่ง ที่เป็นความสามารถของมนุษย์ ท.
อติกมฺติ	(ภู)[อติ-กมฺ+อ+ติ] ๑) ย่อมละเมิด, ผื่น, ผ่าผื่น, ขีด, ขีดขึ้น ๒) ย่อมเกิน, เลย, ล่วง, มาก, ยิ่ง, ยิ่งกว่า, เหนือกว่า, เกินกว่า, มากกว่า, ๓) ย่อมเลย, ผ่าน, ข้าม, ล่วง, แสง, ข้ามผ่าน, เลยผ่าน, ล่วงผ่าน, ผ่านพ้น,
อติถิ	(ปฺ) แหก, แหกเหว
อติทิวา	(นิ) ในตอนสาย, สายๆ
อติทฺร	(ติ)[อติ+ทฺร] ที่ไกลมาก
อติมฺร	(ติ)[อติ+มฺร] ๑) ที่หวานมาก, ที่อร่อยมาก, ที่รื่นรมย์ไพเราะมาก, ๒) วัตถุ/สิ่ง-ที่หวาน

	มาก
อดิมนานป	(ติ) ที่มีความน่าชื่นใจอย่างมาก, ที่น่าชอบใจอย่างมาก, ที่น่าพอใจอย่างมาก, ที่ทำให้เจริญใจอย่างมาก
อดิโรจติ	(อติ-รฺจ+อ+ติ) ย่อมมั่งคั่งมากยิ่งขึ้น, งดงามกว่า
อดิลูข	(ติ)[อติ+ลูข] ที่ขาดแคลนมาก, ที่ไม่เพียงพออย่างมาก
อดิวิสุสาสิก	(ติ) ที่สนิทสนมกันมาก
อดีต	(ติ)[อติ-อิ+ต] ที่ล่วงผ่านแล้ว, ที่ผ่านพ้นแล้ว, ที่ล่วงเลยแล้ว, ที่เป็นอดีต, ที่เก่าแก่, ที่เก่าก่อน, ที่แต่ปางก่อน (น) เหตุ/เรื่อง-ที่ผ่านไปแล้ว, เหตุ/เรื่อง-อดีต, เรื่องเก่า
อตีว	(อพ) มาก, ยิ่ง, มากยิ่ง, เหลือเกิน
อตต	(ปฺ)[อต+อ] ๑) จิต, ๒) ตัว, อัชตภาพ, ๓) ธรรม, โลกียธรรมโลกุตตรธรรม, ๔) สภาวะ, ๕) ของตน, ร่างกายของตน, ๖) ลูก, พ่อ ๗) อัชตทิวาส, ความยึดติดว่า ตัวตน, ๘) อัชตตะที่(ถูก)เคียดเคี้ยวอนุมานเอาว่าเป็นเป็นสภาวะที่เป็นแก่นแท้ เทียง ยั้งยืน ตั้งอยู่เสมอ ไม่สูญหายไป โดยครองร่างกายของสัตว์ทั้งหลาย และครองโลกทั้งหมด
อตถ	(ปฺ,น)[อร+ถ] ๑) ก) อรรถที่ถูกศัพท์กล่าว, อภิเษยะ, อธิปายะ, ข) อัฏฐกถา, ๒) ปโยชน=ประโยชน์, ความต้องการ, ความประสงค์, ความปรารถนา, ๓) ความเจริญ, ความงอกเงย, ความเพิ่มพูน, ๔) ทรัพย์, ทรัพย์สิน, ทรัพย์สมบัติ, ทรัพย์ปัจจัย, ๕) ผลประโยชน์, ประโยชน์, ๖) เหตุ, ๗) ผล, ประโยชน์, ๘) ผล,เหตุ,ผล, ๙) กิจ, ก) สิ่งที่ต้องทำ, ข) ความสำเร็จกิจ, ๑๐) การกระทำ, จักทำ, ๑๑) ฐานันดร, ยศบรรดาศักดิ์, ๑๒) สิ่งที่เป็นเหตุเกิดดับ, ๑๓) สภาวะธรรม, ๑๔) การประพฤติ, ปฏิบัติ, บำเพ็ญ, ๑๕) ธรรม, ธรรมคา, ๑๖) นิพพาน, ๑๗) ทัพพัตถุ, เทหัตถุ, ตัวัตถุ, วัตถุอย่างใดอย่างหนึ่ง (ติ)[อตถ+อ] ๑) ที่ทรงไว้ซึ่งผลประโยชน์/ความเจริญ, ๒) ที่ตัดสินความ, ศาล, ศาลยุติธรรม (ปฺ)[อส+ถ] ๑) อก-การดับ, ความดับ, ความดับสูญ, การเสีย, การหายไป, ความเสื่อมถอย, ๒) การไม่เห็น, การที่มองไม่เห็น, ถับ, ถับไป, ดับ, ดับไป ๓) การที่ไม่มี, การสิ้นสุด, การขาดไป, การที่ส่งบลง, ๔) (อส+ต) ภูเขาด้านตะวันตก, ภูเขาที่มีในด้านดวงอาทิตย์ตก, ๕) วิสย-อารมณ, ๖) อรรถของศัพท์, ๗) ทรัพย์, ๘) วัตถุ, ๙) ประโยชน์, ๑๐) นิพพตติย-ความเกิดขึ้น, วุทธิ-ความเจริญขึ้น, ความงอกเงย, ๑๑) เหตุ, ๑๒) ประการ, ประเภท, ชนิด, ๑๓) ที่ถูกขัดไป/ยิงไป/พุ่งไป, ๑๔) ความตาย, ๑๕) ลัคนา, ๑๖) การยิง, การโยน, ๑๗) ความปรารถนา, ความประสงค์, ความต้องการ, (ติ) ที่มีความประสงค์, ที่มีความต้องการ, ที่มีความปรารถนา, ๑๘) ที่ถูกชี้แสดง, ๑๙) (ติ) อาวุธ(หลาว, ลูกธนูเป็นต้น)-ที่ถูกขัดไป/พุ่งไป/ยิงไป, ๒๐) ธนู, ๒๑) หลาว, แหล่น, ๒๒) นิพพาน (อพ)[เอต+ถ] ในที่นี้, ในที่นั้น (ติ)[อส+ต] ๑) ที่ร่ำรวย, ๒) ที่จบ, ที่สำเร็จ
อตถ ^๑	(ปฺ,น)[อร+ถก] ๑) ทรัพย์ปัจจัย, ๒) ผล, ๓) ความประสงค์, ความต้องการ, ๔) ประโยชน์, ความเจริญ, ๕) กิจที่ต้องทำ, ๖) ความเสียหาย
อตถ ^๒	(ติ)[อตถ+อจ] อรรถ, ความหมาย, อรรถที่ประสงค์, ความประสงค์, ผล(ที่ได้), ประโยชน์, ความเจริญ, เหตุ, ผล, กิจที่ต้องทำ, กิจการงาน, ฐานันดรพิเศษ, ความเกิดและความดับ, เรื่อง, เรื่องราว, สภาวะธรรม, ความประพฤติ, ธรรมสามัญ, นิพพาน, ทัพพัตถุ

อตถ ^๓	(ปฺ)[อตถ+ณ+อ] เขาต้านตะวันตก
อตถ ^๔	(ติ)[อส+ถ] ขรรค
อตถ ^๕	(ติ)[อส+ถ] ความเสียหาย, หาย, สูญ, ไม่เห็น, ไม่มี, หมด, ล้นสุด, ขาดหาย, รั้งบดง, สงบลง, ชื่อเขาในทิศตะวันตก
อตถ ^๖	(น)[อส+ถ] ขาฐ
อตถรติ	(ภฺ)[อา-ถร+อ+ติ] ย่อมกาง, ปู, คลี่, แผล, แบน, ถ่าง, กางปู, คลี่ปู, แผลปู, แผลกาง, คลี่กาง
อตถิ	(ภฺ)[อส+อ+ติ] ย่อมมี, มีอยู่ (ลบ ฤ-ที่ ๑๙, ติ>ตุติ)
อตรช	(ปฺ) ลูก, ลูกแท้, ลูกตัวเอง
อทุทส	[ทส+อา] เห็นแล้ว
อทุธานมคค	(ปฺ)[อทุธาน+มคค] หนทางที่ยาวไกล, ทางไกล
อริสีลสิกขา	(อิ)[อริสีล+สิกขา] สิกขาประพฤติ/ข้อประพฤติ-คือ-อริสีล/ศีลที่ประเสริฐ/สูงส่ง-ยิ่ง(กว่า)
อนนตรเคหวาสี	(ติ)[อนนตรเคห-วส+ณิ] (ผู้)ที่อยู่ในเรือนที่เป็นไป-ติดกัน/ไม่มีระหว่างไม่ห่างกัน, เพื่อนบ้าน, เพื่อนบ้านใกล้เคียง
อนาคต	(ติ) ที่ยังไม่มาถึง, (ปฺ)อนาคตกาล
อนาลปิณฑิก	(ปฺ) อนุาปิณฑิกเศรษฐี
อนามย	(น,ติ)[น+อามย] ๑) (น) ความไม่มีโรค, ความไม่มีความทุกข์กายทุกข์ใจ, ๒) (ติ) (ผู้)ที่ไม่มีโรค, ที่ปราศจากโรค(ภัยไข้เจ็บ), ที่ไม่มีความทุกข์กายทุกข์ใจ, ที่สุขภาพดี, ที่สุขภาพสมบูรณ์, ที่สุขภาพแข็งแรง
อนิจจโต	โดยเป็นสิ่งที่ไม่เที่ยงแท้, ไม่เที่ยง, ไม่แน่นอน, ไม่ยั่งยืน, ไม่คงทน, ไม่ยืนยง
อนิจจลक्षण	(น) ธรรมที่เป็นเหตุ(/ใช้)กำหนดคือไม่เที่ยง/ไม่ยั่งยืน
อนุกกเมน	ตาม/โดย-ลำดับ(ก่อนหน้า-ภายหลัง)
อนุช	(ติ)[อนุ-ชน+กฺวิ] ที่เกิดในภายหลัง, (ปฺ) น้อง, น้องชาย (อิ) น้องสาว
อนุพุพ	(ติ)[อนุ+ปฺพพ] แม่ อนุพุพก กิพบ ก) ที่ลำดับ, ที่เป็นลำดับ, ที่ตามลำดับ, ที่กันไปตา ลำดับ, ที่เรียงลำดับ, เรื่อย, เรื่อยๆ, ค่อย, ค่อยๆ..., ข) ข้างหน้าและข้างหลัง, หน้าหลัง, อนุพุพเพน เขตวน ปตฺวา-โดยถึง ซึ่งวัดเขตวัน โดยเป็นไปตามลำดับ(ค่อยๆ ถึงวัดเขตวัน)
อนุพุพิกลา	(อิ)[อนุพุพ+กลา] ถ้อยคำที่ถูกกล่าวตามลำดับ, ธรรมกถาที่เป็นไปตามลำดับ, ถ้อยคำที่สมควรแก่ความเป็นไปหน้าหลัง
อนุพุพเพน	ตาม/โดย-ลำดับ(ข้างหน้า-ข้างหลัง)
อนุพุพ	(ติ)[อนุ-พุพ+ต] ๑) ที่ถูกผูก, ที่ถูกผูกติด, ที่ถูกเชื่อมโยง, ๒) ที่ถูกตาม, ที่ถูกติดตาม, ที่ถูกไล่ตาม, ๓) ที่ถูกล้อม, ที่ถูกโอบล้อม
อนุพุพติ	(ภฺ)[อนุ-พุพ+อ+ติ] ย่อมไล่, ไล่ตาม, ไล่หลัง, ติดตาม, ตามติด, ตาม, ตามมา, ตามไป, ตามรอย, สะกดรอย, สะกดรอยตาม
อนุโมทน	(น,อิ)[อนุ-มฺท+ย] ๑) ก.ความดีใจ, การสรรเสริญว่าดี, การทำอนุโมทนา, การกล่าวว่า สาธุ, ข.เจตนาที่เป็นเหตุ(ทำให้)ดีใจ, เจตนาที่เป็นเหตุ(ให้)ทำอนุโมทนาสาธุ, ๒) ก.การสรรเสริญว่าดี, การทำอนุโมทนา, การกล่าวแสดงธรรมที่น่าดีใจ(การกล่าวแสดงซึ่งผลแห่งการทำดีนั้นแก่ผู้ทำดี), ข.ถ้อยคำธรรมะที่น่าดีใจ
อนุวุตติ	(ภฺ)[อนุ-วุต+อ+ติ] ๑) ย่อมเป็นไปโดยสมควร, เป็นไปตาม, ๒) ย่อมตาม, ติดตาม, ๓) ย่อมยอมตาม, ยินยอม, ยอมรับ, เห็นด้วย, ๔) ย่อมคล้อยตาม, ๕) ย่อมประพฤติตาม,

	ลอกเลียน, ทำตาม, เลียนแบบ, เอาอย่าง
อนุสรติ	(ญ)[อนุ-สร+อ+ติ] ๑) ย่อมระลึก, นึก, ๒) ย่อมใส่ใจ, นึกคิด, ครุ่นคิด, พิจารณา, ๓) ย่อมระลึกบ่อยๆ, ระลึกเนื่องๆ, ๔) ย่อมระลึกถึง, นึกถึง, คิดถึง, ๕) ย่อมนึกออก, คิดขึ้นได้, ๖) ย่อมนึกขึ้นได้, ๗) ย่อมตาม, ติดตาม, ตามหลัง
อนุป	(น) หนองน้ำ, ที่ที่มีน้ำมาก
อนก	(ติ)[น+เอก] ที่มาก, ที่มากมาย, (ที่ไม่ใช่หนึ่ง)
อนุกม	(ปฺ)[(๑) อนุ+กม, (๒) น+อุกม] ๑) ก) ลำดับ, ข) หมุนรอบ, หมุนเวียน, หลีกเลี่ยง, หลบเลี่ยง, หลบหลีก, เลี่ยง, หลบ, การยกและการวางเท้าทั้งสี่พร้อมกัน(วิธีฝึกม้าประเภทหนึ่ง), ๒) ที่ที่ไม่สามารถเพื่อการหลีกไป, มุ่งมวยผมที่ใส่ไว้ในเชือกที่มัด, เก้ามวยผม, ผมรัดเกล้า,
อนุจฉวิ	(ติ)[อนุ+ฉวิ+ก] ๑) ที่ไปตามลำดับสูงผิว, ที่สมน้ำสมเนื้อ, ที่เหมือนกัน, ที่สมกัน, ที่เหมาะสมกัน, ๒) (การกระทำ/ธรรมเป็นต้น)ที่เหมาะสม/ที่สมควร
อนัตต	(ปฺ)[น-อว-ตป+ต] สระอนาคาต (ติ) ที่ถูกแสงอาทิตย์กระทบแล้วไม่ร้อน
อนตรรายติ	(ภฺ/ทฺ/จฺ)[อนตร-ธา+อ/ย/ณย+ติ] ย่อมหาย, หายตัว, สูญหาย, สิ้นสูญ, หลบ, ซ่อน, หลบซ่อน, อันตรธาน
อนตรวาสก	(ปฺ)[อนตร-วาส+ก] ๑) สบง, ๒) เข็มขัด
อนตรา	(นิ) ในระหว่าง
อนตรามค	(ปฺ)[อนตรา+มค] ระหว่างแห่งหนทาง, ระหว่างทาง, กลางทาง, ครึ่งทาง
อนตราย	(ปฺ)[อนตร-อา-อิ+อ] ๑) อันตราย, เหตุเลวร้าย, ภัย, ภัยอันตราย, ภัยอันตราย, ๒) เหตุขัดข้อง, เหตุขัดขวาง, เหตุ/สิ่ง-รบกวน, เหตุที่ก่อให้เกิดความวุ่นวาย-ความปั่นป่วน, [อนตร-อิ+อ] ก็ว่า
อนเตปร	(น)[อนเต+ปร] พระราชวัง, พระตำหนัก, วัง, พระตำหนักภายในพระราชวัง
อนโต	(อพ) ในภายใน, (ไป)สู่ภายใน
อนโตคพ	(ปฺ,น)[อนโต+คพ] ภายในในท้อง, ในท้อง
อนโตคาม	(น)[อนโต+คาม] ภายในแห่งหมู่บ้าน, ในหมู่บ้าน
อนโตนคร	(น)[อนโต+นคร] ภายในแห่งเมือง, ในเมือง
อนโตปราสาท	(ปฺ)[ปราสาท+อนโต] ภายในปราสาท, ในปราสาท, ในตึก
อนโตวิหาร	(ปฺ,น)[อนโต+วิหาร] ภายในแห่งวัด, ในวัด
อนฐ	(ปฺ) คนตาบอด
อนน	(น) ข้าว, อาหาร, การกิน
อปคมนา	(ปฺ)[อปคมนา+กาล] เวลานั้นเป็นที่ลี้ภัย/จากไป, เวลาที่จากไป
อปณ	(ปฺ) ตอนบ่าย, ช่วงเวลาบ่าย
อปณสมย	(ปฺ) เวลาบ่าย, ตอนบ่าย
อปภาค	(ปฺ)[อป+ภาค] ส่วนหลัง, ส่วนอื่น, เวลาหลัง, เวลาถัดมา, เวลาต่อมา, เวลาอื่น
อปสุเว	(อพ) ในวันมะรืน
อปราปร	(ติ)[อป+อป] ๑) จากข้างหนึ่งสู่ข้างหนึ่ง, จากด้านหนึ่งสู่ด้านหนึ่ง, จากที่หนึ่งสู่ที่หนึ่ง, จากที่นั่นที่นั่นที่นั่นที่นั่น, จากที่นั่นที่นั่นที่นั่นที่นั่น, กลับไปกลับมา, พลิกไปพลิกมา, ไปๆ มาๆ, กลับบนกลับล่าง, สลับบนล่าง, ๒) หลังๆ, ก) ข้าๆ, ข้าซาก, ข้าแล้วข้าเล่า, ข้าแล้วข้าอีก,

	หลายครั้งหลายหน, ซ้ำซ้อน, ซ้ำบ่อย, บ่อยๆ, ข) ซ้อนๆ กัน, ต่อๆ กัน, ต่อเนื่องกัน, เรียงๆ กัน, เรียงลำดับกัน, ติดต่อกัน, ค) อันหนึ่งๆ, อันอื่นๆ, ที่หลายๆ อย่าง, หลายๆ ประเภท, หลายๆ ชนิด
อปโลเกติ	(จุ)[อป-โลก+ณ+ติ] ๑) ย่อมขอร้อง, อ้อนวอน, ร้องขอ, เรียกร้อง, ๒) ย่อมหันหลังกลับไปมอง, เหลียวหันกลับไปมองดู, เหลียวหันกลับหลังไปมอง, เหลียวหลังมอง, ๓) ย่อมมองดูบ่อยๆ,
อปี	(อพ)[น-ปี+ภวิ] แม่, แม่แต่, แม่ว่า, แม่แต่ว่า, ขนาด, ขนาดว่า, ด้วย, ด้วยเช่นกัน, อีกด้วย, ก็เช่นเดียวกัน... ๑) การยกย่อง, ๒) การตำหนิ, ๓) การคิดพิเศษ, ๔) การมองหา, ๕) การรวบรวม, ๖) การผนวก, ๗) การถาม, สอบถาม, ๘) การทำให้หนักแน่นมั่นคง, ๙) การห้าม-กำหนด-กันขวาง-ให้มั่นคง, ๑๐) ความปรารถนา, ๑๑) การคิดอนุมาน, คาดการณ์, ๑๒) การขออนุญาต, ขอโอกาส, ๑๓) การทำปริญญ์อื่นอีกอย่างหนึ่ง, ๑๔) คล้อยตาม, เหมาะสม, ๑๕) ตรงกันข้าม
อปุป	(ติ) ที่น้อย, เล็กน้อย, นิดหน่อย
อปุปก	(ติ-ปฺ, น) อปุปกา(อ) ที่น้อย, เล็กน้อย, นิดหน่อย
อปุปคฺฆ	(ปฺ)[อปุป+อคฺฆ] ๑) มูลค่าที่น้อย, ควรค่าที่น้อย, ค่าที่น้อย, ราคาถูก, ราคาไม่แพง, ๒) (ติ) ที่มีมูลค่าน้อย, ที่มีค่าน้อย, ที่มีราคาถูก, ที่มีราคาไม่แพง, ที่ราคาถูก, อปุปคฺฆตา, อปุปคฺฆภาว
อปุปณฺตี	(ติ)[น+ปณฺตี] ที่ไม่ดี, ที่ไม่ประเสริฐ, ที่ไม่ประณีต
อปุปตรมฺล	(ติ)[อปุปตร+มฺล] ที่มีมูลค่าสูงกว่า, ที่ราคาสูงกว่า
อปุปมตฺต	(ติ) ที่ไม่ประมาท, ที่เปี่ยมด้วยอัปมาทธรรม
อปปิย	(ติ) ที่ไม่น่ารัก, ไม่น่าเทิดทูน, (ปฺ) ผู้ที่ไม่น่ารัก, ไม่น่าชอบใจ (น) ความน่ารัก, น่าชอบใจ
อพภกฺขาติ	(ภฺ)[อภิ-อา-ขา+อ+ติ] ย่อมกล่าวหา, กล่าวโทษ, ปรักปรำ
อภิกิริติ	(ภฺ)[อภิ-กิริ+อ+ติ] ๑) ย่อมโปรย, โรย, หว่าน(ทับ), ๒) ย่อมกตขี่, ช่มเหง, ๓) ย่อมทำลาย, , ๕) ย่อมครอบงำ, ควบคุม, อภิกิณฺณ, อภิกิริตุ
อภิโต	(อพ, อภิ+โต) ด้านหน้า, ด้านใน, สองข้าง, ทั้งหมด...
อภินฺห	(อพ) ไม่ขาด, เนื่องจาก, เนื่องจาก, เนื่องด้วย, เป็นประจำ, เสมอ, เสมอๆ, ตลอด, ซ้ำๆ, ซ้ำแล้วซ้ำเล่า
อภิธมฺม	(ปฺ) อภิธรรม
อภิธมฺมเทสนา	(อ) การกล่าวแสดงอภิธรรม
อภิธมฺมคฺคฺค	(น) การเรียนอภิธรรม
อภิธมฺมสุสว	(ปฺ) การสอบอภิธรรม
อภินว	(ติ) ที่ใหม่กว่า, ใหม่ๆ, (ล่าสุด)
อภิธมฺมิ	(ภฺ)[อภิ-ธมฺ+อ+ติ] ย่อมเพติดเพลิน, รื่นรมย์, โปรด, ชอบ, เบิกบาน, สนุก, สำราญ, คีใจ
อภิธมฺม	(อพ)[อภิ-ธมฺ+อ+ติ] โดยขึ้น ก) ขึ้น, ขึ้นขึ้น, ขึ้นโดยสาร, ขึ้น, ควบ(ม้า), โดยสาร, อยู่ข้างบน, ทับ, ขึ้นบน, ขึ้นไปอยู่ข้างบน, (รต)เหยียบ, ข) ขึ้นถึง, ขึ้นข้างบน
อภิธมฺมิ	(ภฺ)[อภิ-ธมฺ+อ+ติ] ๑) ย่อมขึ้น, ๒) ย่อมเหยียบ, ๓) ย่อมสวม(รองเท้า), ๔) ย่อมทับ, นั่งทับ, นอนทับ, ขึ้นทับ, ๕) ย่อมขึ้น, ขึ้นขึ้น, โดยสาร, ๖) เดินขบวน, สวมสนาม
อภิธมฺมิ	(ติ) ที่รูปงาม, ที่สัณฐานงาม, ที่หล่อ, ที่สวย

อมจ	(ปฺ) อามาศย์, ชุนนาง, (ข้าราชการ)
อมรวดี	(อิ)[อมร+วนฺตฺ+อี] ๑) เมืองอมราวดี, เมืองหลวงอันเป็นที่พำนักของท้าวสักกะจอมเทพซึ่งตั้งอยู่บนสวรรค์ชั้นดาวดึงส์, ๒) เมืองอมราวดี, เมืองอันเป็นที่เกิดของสุเมธะโพธิสัตว์ยุคสมัยพระที่บังกรัสมมาสัมพุทธเจ้า, ๓) เมืองอมราวดีที่ถูกเรียกว่าอรุนธวดี
อมพ	(ปฺ) ต้นมะม่วง, (น) ลูกมะม่วง
อมพปान	(น) น้ำมะม่วง
อมพปิลุฑ	(ปฺ)[อมพ+ปิลุฑ] ช่อมะม่วง, พวงมะม่วง
อมพผล	(น) มะม่วง, ลูกมะม่วง
อมพรุกข	(ปฺ) ต้นมะม่วง
อมพรุกขมูล	(ติ)[ก+อ] ที่ใกล้ต้นมะม่วง(บริเวณที่ใบไม้ร่วงลงจากต้นโดยปราศจากลม, บริเวณที่เงาไม้ทอดลงในเวลาเที่ยงวัน), คองไม้ต้นมะม่วง, ใต้ต้นมะม่วง
อมพิล	(ปฺ,น)[อมพ+อร] อมพ-สทฺเท+อโร, อิตฺตํ, ลตฺตณฺจ.(ฐาน.ฎี.) ๑) ความเบรียว, ๒) รสเบรียว, ๓) (ติ) ที่เบรียว, ๔) (ปฺ) รสเบรียว, น้ำฝักของ
อมโ	(อพ) คุณ, เกลธ, เพื่อน
อมมา	(อิ)[อม+ม+อา] แม่, อมม-อาลปนะบท = ข้าแต่แม่, ลูกก่อนหลาน(สาว)รัก, ลูกรัก, น้องรัก ฯ
อสุสวานิช	(ปฺ)[อสุส+วานิช] พ่อค้าม้า
อสุสส	(น)[อสุส+ส] หนึ่งร้อย(ตัว)/ร้อย(ตัว)แห่งม้าทั้งหลาย(สังฆียาปธานะ), ม้าหนึ่งร้อยตัว/ม้าร้อยตัว(สังเขยปธานะ)
อย	(ปฺ,อิ)[อิม+ลิ] อ.นี้, อ...นี้, ...นี้
อย	(น) เหล็ก, (ปฺ) กำไร, รายได้
อยุยก	(ปฺ) ปู่, ตา, ผู้เฒ่าวัยนั้น
อยุยิกา	(อิ) ย่า, ยาย, ผู้เฒ่าวัยนั้น
อรณ	(น) ป่า, ป่าทึบ, ป่าดง
อรณวิหาร	(ปฺ)[อรณ+วิหาร] วัดในป่า, วัดป่า
อรหตฺ ^๑	(น)[อร+หต] ความเป็นแห่งสิ่งที่สมควร
อรหตฺ ^๒	(น)[อร+หต+ต] ธรรมที่เป็นเหตุความเป็นแห่งพระอรหันต์, อรหัตตผล, ความเป็นแห่งพระอรหันตบุคคล
อริ	(ปฺ,อิ)[อร+อิ, อร+อ(อ»อิ)] คู่อริ, คู่แค้น, ศัตรู, ข้าศึก, ปรปักษ์
อเร	(อพ)[-] ใช้แสดงเจตนากรณีในอรรถ ๑) ความเหนื่อยอ่อน, อิดโรย, อ่อนแรง, เหนื่อยล้า, เหน็ดเหนื่อย, การร้องห่ม, ร้องไห้, ร้องห่มร้องไห้-เศร้าโศกเสียใจ, ๒) การเรียก :- เอ้, เอ้ย, เว้ย, ้วย..., ๓) ที่
อลงฺกโรติ	(ต)[อล-กร+โอ+ติ] ย่อมประดับ, ตกแต่ง, เสริมแต่ง
อลงฺการ	(ปฺ) เครื่องประดับ, เครื่องแต่งตัว
อลส	(ต) ที่เกียจคร้าน, ชี้เกียจ, ไม่ขยัน, ไม่พากเพียร
อลิก	ไม่จริง, เท็จ, ผิดพลาด, ไม่ตรง
อวณฺ	(ติ)[น+วณฺ] ๑) การกล่าวโทษ, การตำหนิต่างๆ, การตำหนิซึ่งหน้า, โทษ(ที่ตรงข้ามแห่งคุณ), โทษ(ที่น่าตำหนิ) ๒) อวณฺณะ สระ ๒ บทคือ อ, อา

อวโพธ	(ปฺ)[อว-พุธ+ณ] การรู้, การรู้โดยแทงตลอด/ทะลุปรุโปร่ง, การรู้โดยไม่ผิด/ไม่พลาด
อวสุสฺสติ	(ทิ)[อว-สุส+ย+ติ] ย่อมแห่ง, เห็นแห่ง, แห่งงวค
อวหริติ	(ภฺ)[อว-หริ+อ+ติ] ย่อมลักเอา, ซึมยเอา, เอาไป, เอาซ่อน, ซุกซ่อน
อวิทุร	(ติ)[น+วิทุร] ที่ไม่ไกล, ที่ใกล้
อวิรพ	(ติ) ที่ไม่ห่าง, ไม่แยก, ไม่แตก, ไม่กระจาย
อสกุจฺจํ	ไม่เคารพ, ไม่ยำเกรง, ไม่แยแส
อสทิสมหาทาน	(น)[อสทิส+มหนฺต+ทาน] ทานที่ประเสริฐที่ไม่มีที่เหมือน/(ที่แตกต่าง)
อสน	(ปฺ) คั่นประคู้
อสนฺต	(ติ)[น+สนฺต] ที่ไม่ใช่คนดี, ที่ไม่มีปัญญา, ที่ไม่สงบ, ที่ไม่มีปรากฏ
อสมฺมุชฺชนฺนฺ	(น)[อสมฺมุชฺช+น+ณ] ที่อันเป็นที่ไม่กวาด, ที่ที่ไม่กวาด
อสมฺมุจฺจฺนฺ	(น)[อสมฺมุจฺจ+ณ] ที่อันเป็นที่ยังไม่ได้ถูกกวาด, ที่ที่ยังไม่ได้กวาด
อลิ	(ปฺ)[อส+อิ] คาบ, มีคาบ
อสุส	(ปฺ) ม้า
อสุสม ^๑	(ปฺ)[อา-สม+อ] วัดป่า-อาศรม-ที่เป็นที่สงบรวมเย็น-ที่เป็นที่ไม่มีมีความเดือดร้อน-ที่เป็นที่สงบ สุข-สันติสุข-รอบด้าน
อสุสม ^๒	(ปฺ,น)[อา-สม+ณ] ๑) ธรรมเนียมปฏิบัติที่เป็นที่อาศัย, ๒) วัด, ๓) อาศรม
อสุสรล	(ปฺ) รถม้า
อสุสาเทน	(ปฺ) อย่างเอร็ดอร่อย
อหิ	(อ/ปฺ-อิ) อ.เรา, ฉัน, ข้าพเจ้า
อากทฺพตฺติ	(ภฺ)[อา-กทฺพ+อ+ติ] ย่อมลาก, คึง, เชื้อ
อากาส	(ปฺ) พ้า, ท้องฟ้า, นภากาศ
อากิริติ	(ภฺ)[อา-กิริ+อ+ติ] ๑) หว่าน, โปรง, โรง, โรงใส่, ๒) เท, ริน, เทใส่, รินใส่, ๓) ใส่
อาคจฺจติ	((ภฺ)[อา-คฺม+อ+ติ] ๑) ย่อมมา, กลับมา, มาถึง, มาต่อหน้า, ๒) ย่อมปรากฏ, มาปรากฏ, ๓) ย่อมพึงพิง, พักพิง, อาคจฺจ, อาคจฺจนก, อาคจฺจนต, อาคจฺจมาน, อาคจฺจติ, อาคติ, อาคนฺต, อาคนฺตพพ, อาคนฺตุ, อาคนฺตุ, อาคนฺตูก, อาคนฺตฺวา, อาคนฺตฺวาน, อาคม, อาคมณ , อาคมเนย, อาคมม, อาคามิ, อโห วัต อญฺเญปิ สตฺตา อตฺถตฺตํ อาคฺจฺญะยฺยํ. ข.สัตฺว์ ท. แม้ว่าซึ่งเป็นเหล่าอื่น โดยถ้าหากว่าจะพึงมา สู่ภูมินี้ ก็คงจะเป็นแน่ ๆ, อุตฺถยานเมว อาคฺจ จฺ. มาแล้ว สู่ส่วนนี้เอง ๆ
อาคต	(ติ)[อา-คฺม+ต] ที่ได้มาแล้ว, ที่มาถึงแล้ว, ที่มา (น) การมา
อาคตกาล	(ปฺ)[อาคต+กาล] เวลาอันเป็นที่มาถึง, เวลาอันเป็นที่มา, เวลาที่มาถึง, เวลาที่มา
อาคนฺตูก	(ติ)[อา-คฺม+ตูก] ผู้ที่เป็นแขก, ผู้ที่เป็นอาคันตุก, ผู้มาถึง, ผู้มาถึงโดยสมควรแก่เหตุ/โดย ปราศจากโทษ
อาคนฺตฺวา	(อพฺ)[อา-คฺม+ตฺวา] โดยมา, โดยกลับมา, โดยเป็นเสมือนตั้งมา
อาคมณ	(น)[อา-คฺม+ณ] การมา, การเกิดขึ้น, การกลับมาอีก, การหวนกลับมา, การรอ, รั้งรอ
อาคมณฺตล	(ปฺ) ประโยชน์แห่งการมา
อาคมณมคฺค	(ปฺ)[อาคมณ+มคฺค] หนทางอันเป็นที่มา, ทางมา
อาคมิสฺสติ	(ภฺ)[อา-คฺม+สฺส+ติ] จักมา
อาคมวีรฺวาร	(ปฺ) วันอาทิตย์ที่จะถึง, วันอาทิตย์หน้า

อาคมมีส์วจจร	(น) ปีที่จะถึง, ปีหน้า
อาคมเมติ	(จุ)[อา-คม+เณ+ติ] ๑) ย่อมถึง, ๒) ย่อมอด, ระวัง, ยับยั้ง, ๓) ย่อมรอด, คอย, ระวัง, รอคอย, คอยท่า, รอท่า
อาจริย	(ป) อาจารย์, ครู
อาณาเปติ	(กา)[อาณ+ณาเป+ติ] ย่อมใช้, สั่ง, ย่อมให้ทำ, ใ้ให้...(ทำ), สั่งให้...(ทำ)
อาททาติ	(ภุ)[อา-ทา+อ+ติ] ย่อมเอา, ถือเอา, รับเอา, เรี่ยนเอา
อาทร	(ป) เคารพ, เคารพ, เชื้อ, อาทร, เอาใจใส่, ห่วงใย
อาทิจจ	(ป) ดวงอาทิตย์, ดวงตะวัน
อาทิจจวาร	(ป) วันอาทิตย์
อาทীনว ^๐	(ป)[อา-ที+อิน] ผู้ทุกข์ยาก
อาทীনว ^๑	(ป)[อา-ที+อิน+ว+อ] โทษโทษ(เหตุเป็นทุกข์), โทษ(ผลไม่ดี), ภัยอันตราย, คนทุกข์ยาก
อาทীনว ^๒	(ป)[อา-ที+อิน+ว+อ] โทษ
อาธารก	(ป,น)[อา-ธ+ร+ก] ที่ตั้ง, ที่อาศัย, ชนคณา(รองทูนหัว), ขาบาตร, เชิงบาตร
อาณนท	(ป)[อา-ณ+นท+อ] ๑) ความขึ้นชอบยินดี, (ปีติ)เหตุความโปรดปรานดีใจ ๒) พระอาณนท (ธมฺมภณฺฑาทาคาริกอาณนทเถร)
อาณิสส	(ป)[อา-นิ-ส+อ] ผล(ผลแท้), ผลสืบเนื่อง, คุณ, อาณิสส
อาเนติ	(ภุ)[อา-นี+อ+ติ] ย่อมนำมา ก) ย่อมเอามา, นำมา, พามา, เรียกตัวมา, ข) พกมา, พกพา, เอามาด้วย, นำมาด้วย, ค) ย่อมยึดครอง, ยึดทรัพย์, ริม, ริมทรัพย์, ข) บอกคืน
อาปน	(ป) ร้านค้า, ร้านตลาด, ตลาด
อาภิธมมิก	(ติ) ที่ทรงอภิธรรม, (ป) นักศึกษาอภิธรรม
อาม/อามก	(ติ) ที่ดิบ, ที่ยังไม่สุก
อามนุเตติ	(จุ)[อา-มน+เต+ติ] อามนุเตติ ย่อมเรียก, ย่อมบอกเรียก, รับสั่ง, ย่อมให้รู้
อามปุก	(ติ)[อาม+ปุก] ที่ทั้งดิบและสุก, ที่ดิบและที่สุก, (สุกและดิบ)
อามิส	(น) ปัจจัย ๔, อาหารจีวรเป็นต้นที่ถูกถวาย
อายต	(ติ) ที่ยาว, ยืดยาว, เหยียดยาว, ยาวเหยียด
อายตี	(อพ) ในภายภาคหน้า/ในอนาคต
อายติ	(อพ) ในภายภาคหน้า/ในอนาคต
อายตฺมณฺตุ	(ติ)[อาย+ตฺม+ณฺตุ] อายตฺมณฺตุ (ผู้)ที่มีอายุยืนยาว, ที่อายุยืน, คุณ/ท่าน(เป็นคำที่ใช้นำหน้าชื่อบุคคลที่น่านับถือ), คุณผู้ประเสริฐ, ผู้มีอายุ, (เป็นศัพท์ที่ใช้เรียกด้วยความรักและความเคารพ)
อายุ	(ป,น)[อายุ+ณ, อี+ณ, อา-ยุ+ณ] ก) อายุ, ชีวิต, ชีวิตินทรีย์, ๒) ช่วงชีวิต, ระยะเวลาชีวิต, ขอบเขตชีวิต, ขอบเขตกาลเวลาที่ล่วงผ่านมานั้นเป็นที่ตั้งแห่งลำดับชั้นธวิปาก
อายุขย	(ป)[อายุ+ขย] อายุขัย, ความหมดสิ้นแห่งชีวิต-อายุ, ความหมดสิ้นแห่งกาลเวลาที่ เป็นเกณฑ์ชีวิต-อายุ
อารกข	(ป)[อา-ร+ก+อ] การป้องกัน, ปกป้อง, คุ้มครอง, อารักขา, การดูแล, เอาใจใส่
อารกติ	(ภุ)[อา-ร+ก+อ+ติ] ย่อมพากเพียร, พยายาม, เริ่ม, เริ่มต้น
อารกนต	(ติ)[อา-ร+ก+อ+อนต] ที่พยายามอยู่, ที่พากเพียรอยู่
อาราม	(ป) สวน, สวนสาธารณะ, วัด
อารุห	(อพ)[อา-ร+ห+ตฺวา] โดยขึ้น, ปีน, ไต่, ขึ้นขึ้น, ขึ้นโดยสรว, ขึ้น, โดยสรว, สวม(รองเท้า)

อารุหติ	(ภุ)[อา-รุห+อ+ติ] ย่อมขึ้น, ปั้น, ไต่, ย่อมขึ้นขึ้น, ขึ้นโดยสสาร, ขึ้น
อาโรคยสภา	(อิ)[อาโรคย+สภา] โรงพยาบาล, สิ่งปลูกสร้างอันเป็นที่แก้ไขเยียวยา(รักษา)ซึ่งผู้ที่ไม่สบายให้แข็งแรง, ห้องรักษา, ห้องยา
อาโรเจติ	(จุ)[อา-รุจ+เณ+ติ] ย่อมบอก, กล่าว, เล่า, แจ้ง
อาโรหติ	(ภุ)[อา-รุห+อ+ติ] ย่อมขึ้น, ปั้น, ไต่
อาลย	(ปฺ) เรือน, ที่อยู่อาศัย
อาลึงคติ	[อา-ลึงค+อ+ติ] โอบ, กอด, โอบกอด, โอบอุ้ม
อาลิมเปติ	(กา)[อา-ลิป+เณ+ติ] ๑) ย่อมให้ติด, ติดแน่น, แนบติด, เกาะติด, จับติด, ๒) ย่อมให้ไหม้, ให้ลุกไหม้, ๓) ย่อมจุดไฟ, ติดไฟ, เผาไฟ, ย่างไฟ ฯ (รุ)[อา-ลิป+อ+ติ] ๑) ย่อมละเลง, ทา, ป้าย, ๒) ย่อมติดไฟ, เผาไฟ, อาลิมปน, อาลิมปนต, อาลิมปิตพพ, อาลิมปิตุ, อาเลป, อาเลปน, อาเลปิต.
อาโลก	(ปฺ) แสง, แสงสว่าง
อาโลกน	(น) การดู, การดูชม, การพิจารณา
อวาฏ	(ปฺ) หลุม, บ่อน้ำ, รุ, โพลง
อวาป	(ปฺ)[อา-วป+ณ] เตาทุเรียง, เตาเผา, เตาอบ, หลุม/โพรง-ที่ถูกทำเพื่อเผาหม้อ
อवास	(ปฺ)[อา-วาส+ณ] ที่อันเป็นที่อยู่, เรือน, วัด, ฤๅษี, มนุษย์โลก, เทวโลก, การอยู่
อาวุธหตุ	(ติ)[อาวุธ+หตุ] (ผู้)ที่มีอาวุธในมือ, ที่มีมือถืออาวุธ, ที่ถืออาวุธ, ที่พกอาวุธ
อาวุโส	(นิ) คุณ, คุณก่อนผู้มีอายุ
อาสน	(น)[อาส+ยฺ] การนั่ง, การอยู่, ที่อยู่, ที่นั่งที่อยู่, แก้อันเป็นที่อยู่
อาสนสภา	(อิ)[อาสน+สภา] ๑) ห้อง/หอ/โรงอันเป็นที่พัก, ห้องพัก, ห้องนั่งเล่น, ๒) ห้อง/หอ/โรงอันเป็นที่ฉันภัตตาหาร, โรงฉันภัตตาหาร, ห้องรับประทานอาหาร
อาสาฬหมาส	(ปฺ) เดือน ๘
อาสาฬหีปฺณณมทิวส	(ปฺ)[อาสาฬหี+ปฺณณมทิวส] วันเดือนเพ็ญที่ประกอบกับดาวอาสาฬหะ(ปฺพพาสาฬหะ, ดาวสัปดาห์ข้าง), วันเพ็ญเดือน ๘
อาสาฬหีปฺณณมา	(อิ)[อาสาฬหี+ปฺณณมา] วันเดือนเพ็ญที่ประกอบกับดาวอาสาฬหะ(ปฺพพาสาฬหะ, ดาวสัปดาห์ข้าง), วันเพ็ญเดือน ๘
อาสิณจติ	(รุ)[อา-สิจ+อ+ติ] ย่อมเท, ริน, เทใส่, รินใส่
อาสิวิส	(ปฺ)[อา-สุ+วิส] งูที่มีพิษเร็ว, งูเห่า, งู, สัตว์-ที่มีพิษขึ้นมาเร็ว, ที่มีพิษที่ถูกพันเร็ว, ที่มีพิษที่แรงกล้าเหมือนดั่งมีคปลายแหลมที่เรียกว่ามีพิษถูกกลืนกินเพราะอาหารทั้งหมดกลายเป็นพิษนั่นเองเพียงแค่กินเข้าไป, ที่มีพิษที่ถูกสะสมไว้ในเขี้ยว
อาสุ	เร็ว
อาหริติ	(ภุ)[อา-หริ+อ+ติ] ยื่อนนำมา
อาหาร	(ปฺ) อาหาร
อาหวิก	(ปฺ) ที่เกิดในเมืองอาฬวี
อิกษณิกา	(อิ) หญิงว่างทรง, แม่หมอบ, แม่เม
อิณ	(น) หนี้, หนี้สิน
อิณสามิก	(ปฺ) เจ้าหนี้
อิณายิก	(ปฺ) ลูกหนี้

อิตร	(ติ)[ปาฏิภิกปท] สัพพนาม อันอื่น, อีกอันหนึ่ง, อีกอย่างหนึ่ง, อีกคนหนึ่ง, อีกจำพวกหนึ่ง
อิโต	(อพ) จาก..นี้, ใน...นี้, จาก/ใน-นี้
อิโตจิโต	(อพ)[อิโต+จ+อิโต] จากที่นี้ด้วยจากที่นั่นด้วย, จากที่นั่นที่นี้, จากตรงนั้นตรงนี้, ในที่นี้ด้วย ในที่นั้นด้วย, ที่นั่นที่นี้, ที่ตรงนั้นตรงนี้
อิโตจิโต จ	(อพ)[อิโต+จ+อิโต+จ] จากที่นี้ด้วยจากที่นั่นด้วย, จากที่นั่นที่นี้, จากตรงนั้นตรงนี้, ในที่นี้ ด้วยในที่นั้นด้วย, ที่นั่นที่นี้, ที่ตรงนั้นตรงนี้, ซึ่งที่/สู่ที่...
อิทานิ	(อพ) ในเวลานี้, ในตอนนี้, ในปัจจุบันนี้, เดียวนี้
อิสิ	(ป) ฤษี, พระ
อุกขลิ	(อิ)[อุส+อิ, อุช-อล+อิ(รสส)] หม้อหุงข้าว, หม้อข้าว
อุคคณหาติ	(ค)[อุ-คห+ณหา+ติ] ย่อมเรียนเอา
อุคคหล	(น) การเรียน
อุจจ	(ติ) (คน/วัตถุ)ที่สูง
อุจจาร	(ป)[อุ-จร+ณ] ก) อุจจาระ, สิ่งปฏิกูล, ข) การขับถ่ายอุจจาระ, ค) ที่อันเป็นที่ขับถ่าย อุจจาระ
อุจจินาติ	(กิ)[อุ-จิ+นา+ติ] ๑) ย่อมเลือก, คัด, คัดเลือก, เลือกสรร, เลือกเฟ้น, เลือกตั้ง, คัดสรร, คัด กรอง, ๒) ไล่สวน, สอบสวน, พิณิจพิจารณา, ๓) หา, ค้นหา, ๔) รวม, รวบรวม, สะสม, เก็บรวบรวม, ๕) เค็ด, ปลิด, ๖) หยิบ, เก็บ, เลือกเอา,
อุชฺชาติก	(ติ)[อุชฺ+ชาติ+ก] ที่มีสภาพชื่อตรง, ชื่อสัตย์
อุชฺทณฺท	(ป)[อุชฺ+ทณฺท] ไม้บรรทัด
อุฏฺฐติ	(ภฺ)[อุ-ฐา+อ+ติ] ย่อมลุก, ขึ้น, ลุกขึ้น, ตั้งขึ้น, ย่อมออก, โผล่ขึ้น
อุฏฺฐติวาท	(อพ) โดยลุกขึ้น
อุฏฺฐิต	(ติ)[อุ-ฐา+ต/(กุต)] ที่ลุกขึ้น, ที่ขึ้นมา, ที่ขึ้นถึง, ขึ้นข้างบน, ที่ผุดขึ้น, โผล่ขึ้น, เกิดขึ้น
อุณฺห	(ติ) ที่ร้อน, ที่อุ่น, ที่อบอ้าว (น) ความร้อน, ความอบอ้าว
อุตตม	(ติ)[อุท+ตม] ที่ถึงซึ่งสภาพที่ยิ่งกว่า, ที่เลื่องลือโดยพิเศษ, ที่ประเสริฐ, ที่ยิ่งกว่า, ที่เป็น ที่สุด, ที่ประเสริฐยิ่ง, ที่ประเสริฐสุด, ที่สุดยอดเยี่ยม, ที่สูงส่ง, ที่สูงสุด, ที่ยอดเยี่ยม
อุตตรกुरु	(ป)[อุตตร+กुरु] เกาะ/(ทวีป)ที่ชื่อว่าอุตตรกुरु, อุตตรกुरुทวีป, เกาะ/ทวีป-เหนือ
อุตตรโต	(อพ, อุตตร+โต) ด้านเหนือ
อุตตราปถ	(ป)[อุตตรา+ปถ] แคว้น/มณฑล/ท้องถิ่น/ชนบท-ที่ชื่อว่าอุตตราปถ, แคว้นอุตตราปถ
อุตตรสุเว	(อิ) ในวันมะรืน
อุตตราสงค	(ป)[อุตตร-อา-สณฺช+ณ] ผ้าจีวร, ผ้าห่ม/คลุม-ร่างกายส่วนบน, ผ้าจีวรห่มตัว
อุทก/อุท	(น) น้ำ
อุทกกีฬน	(น)[อุทก+กีฬน] การเล่นน้ำ
อุทปान	(ป)[อุทก-ปา+ย] ป่อน้ำดื่ม, ป่อน้ำ
อุทย	(ป) ความเกิดขึ้น, ความเจริญขึ้น
อุทุมฺพรรกฺษ	(ติ)[อุทุมฺพร+รฺกฺษ] ต้นมะเดื่ออุทุมพร, ต้นมะเดื่อชุมพร(Ficus racemosa)
อุทฺธน	(น)[อุ-ฐา+ย] ๑) ก้อนเส้า, เตาไฟ, ๒) การตั้งก้อนเส้าทำเตาไฟ
อุทฺธนฺฐาน	(น)[อุทฺธน+ฐาน] ที่อันเป็นที่ตั้งเตาไฟ, ที่อันเป็นที่ตั้งก้อนเส้าเตาไฟ, ที่วางก้อนเส้าทำเตาไฟ
อุทฺธติ	(ภฺ)[อุ-ฐ+อ+ติ] ก) นำออก, เอาออก, ค้างออก, ถอดออก, ถอนออก, ข) ยกขึ้น, ส่ง, ภู,

	เก็บ, เก็บกู้, หาเก็บ, ค) ถอนทิ้ง, กำจัด, หลีกเลี้ยง, งดเว้น, ละเว้น, ข) เก็บเอา, เก็บเกี่ยว, เก็บสะสม, เก็บรวบรวม, เก็บคืน, เอากลับ, ง) ยกไป, คู้ไป, ถัดไป, เอาไป
อุทธาร	(ป) หนี้, หนี้สิน
อุปกปติ	(ภ) [อุป-กป+อ+ติ] ย่อมเข้าไปใกล้, เข้าไปสู่ที่ใกล้, ประเคน, น้อมประเคน, ย่อมสมควร, ย่อมสามารถ
อุปคจจติ	(ภ) [อุป-คจ+อ+ติ] ย่อมเข้าไป, เข้าไปหา, เข้าถึง, เข้าไปใกล้
อุปจินาติ	(ก) [อุป-จิ+นา+ติ] อุปจินติ ย่อมสะสม, เพิ่มพูน, สั่งสม, รวบรวม, เก็บรวบรวม, เก็บหอม, ถม, ทับถม, พูน, พอกพูน, โปะ, กอง, สุม, วางรวมกัน, กองรวม, กองสุม
อุปชฌาย	(ป) พระอุปัชฌาย์
อุปฐกเปติ	(กา) [อุป-ฐา+ณ+เป+ติ, อุป-ลป+ณ+ติ] ๑) ย่อมวาง, วางไว้, ย่อมไว้ตั้งไว้ในที่ใกล้, ย่อมให้เป็นไป, ย่อมให้เป็นไปเฉพาะหน้า, ย่อมให้ปรมณีย์ได้รับใช้, ๒) ย่อมปรมณีย์ได้รับใช้
อุปฐกหติ	(ภ) [อุป-ฐา+อ+ติ] ฐา>ฐห/อา>อ+ห-อาคม ย่อมปรมณีย์, ปรมณีย์วัดตก, คอยรับใช้, รับใช้, บำเรอ, บำรุง, ปรมณีย์, ดูแล, คอยดูแล, เอาใจใส่, คอยเอาใจใส่, อยู่ใกล้ชิด, อุปฐกหิตฺสติ) [อุป-ฐา+สฺส+ติ]
อุปฐกจติ	(ภ) [อุป-ฐา+อ+ติ] ย่อมปรมณีย์, ปรมณีย์วัดตก, คอยรับใช้, บำเรอ, บำรุง, ปรมณีย์, ดูแล, คอยดูแล, เอาใจใส่, คอยเอาใจใส่
อุปเนติ	(ภ) [อุป-นี+อ+ติ] ยื่อนำไปใกล้, ย่อมล้าเลี้ยงไปใกล้, ย่อมชนไปใกล้, ย่อมประเคน, ย่อมบั่น, เลี้ยงดู, ติโร อุปเนล-จกเทียบ ซึ่งริมฝั่ง, ปาน์ อุปเนล-ประเคนแล้ว ซึ่งเครื่องดื่ม ฯ
อุปปชฺชมาน	(ติ) [อุป-ปท+ย+มาน] ที่เข้าถึงอยู่, ที่เป็นไป/ที่เกิด-โดยเข้าถึงอยู่, ที่เกิดโดยปฏิสนธิอยู่, ที่กำลังเกิดอีก, ที่กำลังเกิดใหม่, ที่สมควร
อุปริ	(อพ) ข้างบน, ด้านบน, เบื้องบน, (ขึ้น)สู่ข้างบน
อุปริโต	(อพ, อุปริ+โต) ด้านบน, ข้างบน
อุปริมณ	(น) [อุปริ+มณ] ข้างบนแห่งเดียว, บนเดียว
อุปลิปติ	(จุ) [อุป-ลิ+อ+ติ] ย่อมทา, ได้, ฉาบ, ป้าย, ละเลง, ทาสี, ลงสี, ป้ายสี, ระบายสี
อุปสงกมติ	(ภ) [อุป-ส-กม+อ+ติ] ย่อมเข้าไป, เข้าหา, ใกล้ชิด
อุปสมปทา	(อิ) [อุป-ส-ปท+อ+อา] ความเต็มเปี่ยมที่เป็นไปโดยความเป็นผู้ที่สูงส่ง/ผู้ที่อยู่เบื้องบน(เหนือเกล้า), การถึงความเป็นผู้สูงส่ง, ความเป็นพระ, การบวชพระ, การบวชเป็นพระ
อุปสมมติ	(ทิ) [อุป-สม+ย+ติ] ย่อมสงบ, สงบลง, ระวัง, ระวังลง, จบ, จบลง, ลั่นสุด, ลั่นสุดลง, ตับ, ตับลง, ปลด
อุปสฺสย	(ป) [อุป-สิ+อ] วัดอันเป็นที่อยู่ของนางภิกษุณี, วัดของนางภิกษุณี
อุปาสก	(ป) อุปาสก, ผู้ใกล้ชิดพระรัตนตรัย
อุปาสกปริสา	(อิ) [อุปาสก+ปริสา] อุปาสกบริษัท, กลุ่มบุคคลที่เป็นอุปาสก
อุปาสิกา	(อิ) อุปาสิกา
อุปาสิกาปริสา	(อิ) [อุปาสิกา+ปริสา] อุปาสิกาบริษัท, กลุ่มบุคคลที่เป็นอุปาสิกา
อุปาหน	(ป.น) [อุป-อา-หน+อ] รองเท้า
อุโปสถ	(ป) [อุป-อุส+ถ/อุป-วส+ถ] ข้างอุโบสถ, วันอุโบสถ, การจำศีลอุโบสถ, การทำอุโบสถกรรม
อุโปสถกมม	(น) [อุโปสถ+กมม] การรักษาอุโบสถ, การทำอุโบสถ
อุโปสทิวส	(ป) วันอุโบสถ, วันพระ, วันศีล

อุโปสถาคาร	(น) โรงอุโบสถ
อุปพัชชติ	(ทิ)[อุ-ปท+ย+ติ] ย่อมเกิด, เกิดขึ้น(อภิมมกะ), ย่อมเข้าถึง(สภิมมกะ)
อุปปนฺน	(ติ)[อุ-ปท+ต] ที่เกิด, ที่เกิดขึ้น, ที่เกิดขึ้นมา
อุปปนฺนลีเนห	(ปฺ)[อุปปนฺน+ลีเนห] ๑) ความรักที่เกิดขึ้น, ๒) (ติ) (ผู้)ที่มีความรักที่เกิดขึ้น, (ผู้ที่เกิดความรัก)
อุภ	(ติ)[อุ+ภก] สอง, ๒ (คน/สิ่ง/อย่าง/อัน...)
อุหมตฺตก	(ติ)[อุหมตฺต+ก] ที่บ้า, ที่วิกลจริต
อุยฺยาน	(น) สวน, อุทยาน
อุยฺยานกีฬ	(อิ) การเล่น(เที่ยวชม)สวน
อุยฺยานปาล	(ติ)[อุยฺยาน+ปาล] (ผู้)ที่เฝ้าสวน, (ผู้)ที่ดูแลสวน
อุร	(ปฺ,น)[อร+อ/อุส+รก] ออก, อ้อมอก
อุสภ	(ปฺ)[วุส/วุส+อภ, อิส+อภ] ๑) วัวเถ็ก, วัวเปลี่ยว, วัวเถลิง, วัวตัวผู้, วัวผู้ที่ยังไม่ได้ทำหมัน, ๒) ราศีพฤษภ, ๓) ชายที่ประเสริฐ, คนที่ประเสริฐ, คนที่สูงส่ง, ๔) ที่ประเสริฐ, ๕) วัวหนุ่ม, ๖) สภาธรรม, ๗) สัตว์ที่มีเขา, ๘) หนู, ๙) ที่มีผิวขาว, ๑๐) ศัตรู, ข้าศึก, คู่ขรี, ปรปักษ์, ๑๑) กาม, ๑๒) ผู้ที่มีกำลัง, ๑๓) หางนกยูง, ๑๔) เสียงอุสภะ, เสียงที่สองในประเภทเสียงดนตรี, ๑๕) อริขุสสุรา, ๑๖) ยานชนิดหนึ่ง, ชนิดของยา, ๑๗) ฤษีอุสภะ, ๑๘) ต้นขิง (Zingiber officinale Roscoe), ๑๙) (น) มาตราวัดความยาวของอินเดียโบราณ ขนาด ๒๐ ไม้วัด หรือ ๑๔๐ ศอก
อุสภมาส	(ปฺ) เดือนพฤษภาคม
อุสฺสว	(ปฺ)[อุ-สุ+อ] งานฉลอง, งานเฉลิมฉลอง, งานพิธี, งานบูชา, งานรื่นเริง, งานบุญ, งานเลี้ยง, งานแสดง, งานออกร้าน...
อุสฺสาเปติ	(กา)[อุ-สิ+ณาเป+ติ] อุสฺสาเปติ ย่อมปัก, ย่อมตั้ง, ปักตั้ง
อุสฺสาห	(ปฺ)[อุส+ห+ณ] ความพากเพียร, ความขยัน, ความหมั่นเพียร, ความอุตสาหะ, ความบากบั่น, ความมุ่งมั่น
เอก	(ติ) หนึ่ง, ๑
เอกก	(ติ)[เอก+ก] เอกิกา(อิ) คนเดียว, สิ่งเดียว, อันเดียว, เดียว, โดดเดียว, โดดๆ, ลำพัง, (โดย)ลำพัง, ตามลำพัง, เพียงลำพัง, แล่ลำพัง)
เอกจกฺกวาพ	(ปฺ,น)[เอก+จกฺกวาพ] จักรวาลเดียว (จักวาฬ), จักรภพเดียว
เอกภูชาน	(น)[เอก+ชาน] ที่แห่งหนึ่ง, ที่เดียวกัน
เอกโต	(อพ)[เอก+โต] โดยพร้อมกัน, ด้วยกัน, ร่วมกัน, รวมกัน, ควบคู่กัน, ขณะเดียวกัน, คราวเดียวกัน,
เอกทิวส	(ปฺ) วันหนึ่ง
เอกปฺพาเรเนว	(ปฺ) โดยพร้อมกัน, พร้อมเพรียง, พร้อม, พร้อม, พร้อมเดียว, ควบกัน, ควบคู่กัน, ขณะเดียวกัน, เป็นอันหนึ่งอันเดียวกัน
เอกมนฺต	(ติ)[เอก+มนฺต] ที่มีญาณอันประเสริฐ
	(ปฺ)[เอก+อนฺต] ๑) ส่วนอันหนึ่ง, ๒) ท้าย/ที่สุด-แห่ง/ด้าน/ข้าง-หนึ่ง, ปลายข้างหนึ่ง, ๓) (น) ที่ที่เหมาะสม, ที่สมควร, เอกมนต์ นิสํธิตวา-โดยนังแล้ว โดยเป็นผู้มีญาณอัน

	ประเสริฐ/โดยสมควร, เอกมณฑิ อฏฐลิ-ขึ้นแล้ว ที่ข้างหนึ่ง, เอกมณฑิ-ที่ท้ายด้านหนึ่ง ฯ
เอกปฬาร	(เอกมณฑิ-ลงทุติยา ในอรรถสัทตมี(โอกาส/อาหาร) หรือ ในอรรถกริยาวิเสสนะ)
เอต	(ป) [เอก+ปฬาร] การที่ครั้งเดียว, พร้อมๆ กันในเวลาเดียวกัน, พร้อมๆ กันทีเดียว, พร้อมกันพริบเดียว, ควบคู่กัน, ความพร้อมเพรียงกัน, พริบ, พริบเดียว, พริบ, ทันที, ทันทีทันใด
เอตตก	[เอต+ส] อ.นี้, อ.นั้น, ...นี้, ...นั้น
เอตถ	(ติ) [เอต+ตถก, อิม+ต(ก-อาคม)] ที่มีจำนวนเท่านี้, ที่มีปริมาณเท่านี้, เท่านี้, เพียงนี้, ขนาดนี้
เอว	(อพ) [เอต+ถ] ๑) ในที่นี้, ในหมู่มนุษย์นี้, ใน...นี้
เอว	(อพ) อย่างนี้
เอว	(นิ) นี่เอง, นั่นเอง, นี่แหละ, นั่นแหละ, เพียง, แค่, เพียงแค่, เท่านั้น, เน้นอนทีเดียว...
เอวรูป	(ติ) [เอว+รูป] ที่มีสภาพอย่างนี้, ที่มีสภาพเช่นนี้, ที่มีสภาพแบบนี้... (อิ) เอวรูป
เอสติ	(ภู) [เอส+อ+ติ] ย่อมหา
เอพก	(ป) แกะ
โอกาส	(ป) [อว/โอ-กาส+อ] ๑) สถานที่, ทำเล, ที่ตั้ง, บริเวณ, ตำแหน่ง, จุด, พื้นที่, เนื้อที่, ที่ เป็นไป, ๒) โอกาส, ช่องทาง, ช่องว่าง, ที่ว่าง, เนื้อที่ว่าง, พื้นที่ว่าง, ๓) การ อนุญาต, การยินยอม, ความยินยอม, สิทธิ, ๔) โอกาสที่ดี, จังหวะที่เหมาะสม, ช่วงเวลาที่ เหมาะสม, เวลาว่าง, ๕) เหตุที่เหมาะสม
โอกิริติ	(ภู) [อว-กิริ+อา+ติ] ๑) ย่อมเท, ริน, ราด, รด, ๒) ย่อมหว่าน, โปรย, โรย, ๓) ย่อมใส่, ๔) ย่อมสละ, ปล่อย, เลิก, ละทิ้ง, ปล่อยทิ้ง, โอภิรติวา
โอจินาติ	(กิ) [อว-จิ+นา+ติ] ย่อมเค็ด, ปลิด, เก็บ, สอย
โอชานตุ	(ติ) [โอชา+วนตุ] ที่มีโอชะคุณ, ที่มีรสโอชา, ที่มีรสดี, ที่มีรสอร่อย
โอณามติ	(กา) [อว/โอ-ณม/ณ+เณ+ติ] ย่อมให้น้อมลงสู่เบื้องล่าง, โณณามติ-โดยให้น้อมลง, ให้ ค้อมลง, ให้ก้มลง, ให้โน้มลง, ให้แอ่นลง
โอตรติ	(ภู) [อว-ตร+อ+ติ] ๑) ย่อมลง, เคลื่อนลง, เดินลง, ลงมา, ลงสู่, ๒) ย่อมเข้า, เข้าไป, หยั่ง ลง, จงกมฺ โอตร-ลงแล้ว สู่จกกรม, ปพพตา โอตริสฺ-พากันลงแล้ว จากภูเขา ฯ โอตรนุต (ติ) ผู้ที่ลง, โอตรณ, โอตรนุต, โอตริต, โอตาร-การลง, โอตาริต, (โอตาริยติ-ย่อมถูก., โอ ตาเรติ-ย่อมให้...) โอติณณ.
โอตริตวา	(อพ) [อว-ตร+ตวา] โดยลง, หยั่งลง
โอทณ	(ป) ข้าว (ข้าว-สุก/สว/นิ่ง)
โอทาท	(ติ) ที่ขาว, ที่มีสีขาว
โอมุณจติ	(รุ) [อว-มุจ+อ+ติ] ย่อมถอด, แก้ออก, โอมุกก, โอมุณจติวา, โอมุตต, อุปาหนา โอมุณจติ วา โดยถอดแล้ว ซึ่งรองเท้า, อาภรณ์ โอมุณจติวา โดยถอดแล้ว ซึ่งเครื่องประดับ ฯ
โอโร	(นิ) ฝั่งนี้, ด้านนี้, ฟากนี้...
โอรุหติ	(ภู) [อว-รุห+อ+ติ] ย่อมลง, ลงมา
โอโรธ	(ป) นางกำนัล, นางสนองพระโษษฐ์
โอโรหติ	(ภู) [อว-รุห+อ+ติ] ย่อมลง
โอลมพติ	(ภู) [อว-ลมพ+อ+ติ] ย่อมห้อย, ห้อยระย้า, ห้อยย้อย, แหวน
โอโลเกติ	(จุ) [อว-โลก+เณ+ติ] ย่อมมอง, มองดู, แล, แลดู, ส่อง, ส่องดู, ก้มมอง, ก้มส่อง, ก้มดู,

โอโลเคนต	เอียงมอง, ตะแคงมอง, ค่อยๆ มอง, ค่อยๆ ส่อง (ติ)[อว-โลก+เณ+อนต] โอโลกยนต์ ที่มองดูอยู่, ที่ก้มดู, ที่ชะโงกดู, ที่ชะงักดู, ที่ส่องดู, ที่ค่อยๆ มองดู
โอวทติ	(ภุ)[อว-วท+อ+ติ] ป่อมอบรม, อบรมสิ่งสอน, แนะนำ, ชี้แนะ, แนะนำ
โอวรวก	(ปฺ) ห้อง, ห้องโถง
โอวาท	(ปฺ) โอวาท, การอบรม, การแนะนำ
กฤษพ	(ติ) ๑) ที่หยาบ, หยาบช้า, หยาบคาย, หยาบกระด้าง, แข็งกระด้าง, เกเร, (ดีอด้าน, หน้าด้าน) ๒) ชูชระ, สาก, หยาบ ๓) แข็งแรง, แข็งแกร่ง, เข้มแข็ง, ๔) ที่มีความแข็ง, ไม่ยืดหยุ่น, ไม่อ่อนปรน
กจวร	(ปฺ)[กจ+อ»กจ+วร/กจ-วร+อ] ขยะ, มูลฝอย, หยากเยื่อ, เศษขยะ, ขยะมูลฝอย
กจายนสูตร	(น) กัจจายนสูตร (สูตรไวยากรณ์)
กจณป	(ปฺ) เต่า
กณณ	(อิ) สาวน้อย (๑๐-๑๒ ปี)
กณ	(ปฺ) เลื้อย
กณฺร	(ปฺ) ชันน้ำ
กณฺจ	(น)[กาส+ต, กส+ต] ๑) ไม้, ก) ฟืน, ข) กิ่งไม้แห้ง, ค) กิ่งไม้สด, กิ่งไม้ดิบ, ข) ท่อนไม้, ต้นไม้, แทะไม้, ง) ปลายไม้, เศษปลายไม้, เศษไม้, จ) ไม้ชำระกัน, ไม้เช็ดอุจจาระ, ฉ) เศษค้อนฟืนไฟไหม้, ช) กระบอกไม้สไฟ, แทะไม้สไฟ, ๒) คราด, ๓) (ติ) ที่ทุกขยาก, ลำบาก, ฝืดเคือง, ขัดสน, ๔) ที่ยุ่งเหยิง, ๕) ที่ถูกคราด, ๖) พืชที่สามารถให้ถึงซึ่งความเป็นแห่งสิ่งที่เหมาะสมกับพิน
กณฺจหารก	(ติ)[กณฺจ-ห+ณฺร] กณฺจหาริกา(อิ) (ผู้)ที่สามารถนำไปซึ่งพิน, คนเก็บพิน, คนหา(เก็บ)พิน
กณฺห	(ติ) ที่ดำ, ดำมัน, ดำสกปรกแปดเปื้อน, ที่มีผิวดำ
กณฺหสรีร	(ติ)[กณฺห+สรีร] ที่มีร่างกายดำ, ที่มีตัวดำ
กต	(ติ)[กร+ต] ๑) ที่สามารถกระทำ, ที่ได้ทำแล้ว, ๒) ก.ที่ได้ถูกกระทำแล้ว, ข.ที่ได้ถูกรวบรวมแล้ว, ค.ที่ได้ถูกให้สำเร็จแล้ว, ข.ที่ถูกจัดการทำ, ง.ที่ถูกขุด, จ.ที่ถูกให้เกิดขึ้น, ฉ.ที่เกิดขึ้น, ช.ที่ถูกให้เต็มเปี่ยม, ฉ.ที่ถูกรู้, ฉ.ที่ถูกฝึก, ฆ.ที่ถูกจัดแจง, จ.ที่ถูกวางไว้, ท.ที่ถูกเรียน, ฌ.ที่ถูกเจริญให้มาก, ฌ.ที่ถูกประดับ
กตภตฺตกิจจ	(ติ)[กต+ภตฺต+กิจจ] ที่มีกิจการฉันทอาหารอันถูกกระทำแล้ว, ที่มีกิจการรับประทานอาหารอันถูกกระทำแล้ว, (ที่ได้รับประทานอาหารแล้ว)
กตาริการ	(ติ)[กต+อริการ] ที่มีการสร้างกุศลกรรมอันยิ่งใหญ่ที่ได้ถูกกระทำแล้ว, ที่มีบุญญานุการอันยิ่งใหญ่ที่ได้ถูกกระทำแล้ว (ที่ได้สร้างส่งสมบุญญานุการอันยิ่งใหญ่มาแล้ว)
กตปิฬ	(น)[กตปิฬ+อห] ลบ ย สองสามวัน, สองถึงสามวัน, ๒-๓ วัน, ไม่หลายวัน(วันเล็กน้อย)
กตติกปฺณณม	(ปฺ)[กตติกปฺณณม+ทิวส] วันเพ็ญเดือน ๑๒
ทิวส	
กตติกปฺณณมา	(อิ)[กตติก+ปฺณณมา] วันเพ็ญเดือน ๑๒, วันเดือนเพ็ญที่ประกอบกับดาวกตติกา, วันเพ็ญเดือน ๑๒ ที่ประกอบกับพระจันทร์และดาวกตติกา(ดาวลูกไก่)
กตติกปฺณณมาลี	(อิ)[กตติก+ปฺณณมาลี] วันเพ็ญเดือน ๑๒
กตติกมาสปฺณณ	(อิ)[กตติกมาส+ปฺณณมา] วันเพ็ญเดือน ๑๒

มา	
กตล	(อพ) ในที่ไหน, ใน...ไหน, (ไป)สู่ที่ไหน
กตวา	(อพ)[กร+ตวา] ๑) ก) โดยกระทำแล้ว, โดยกระทำ, ข) โดยเป็นสิ่งที่จะกระทำ, โดยจะกระทำ, ค) โดยกำลังกระทำอยู่, ข) ครั้นกระทำที่, ง) เพราะการกระทำ, เพราะกระทำ, ๒) โดยร้อย, ถักเปีย(ผม), ๓) โดยแนบ, แนบติด, ๔) โดยเติม, เติมเต็ม, ๕) โดยวาง, วางไว้
กเลติ	(จุ)[กเล+เณ+ติ] ย่อมกล่าว
กนิฏฐปุตต	(ปฺ)[กนิฏฐ+ปุตต] ถูกคนเล็ก, ถูกชายคนเล็ก
กนทติ	(ญ)[กท/กนท+อ+ติ] ย่อมร้องให้, ส่งเสียงร้องให้
กนตาร ^๑	(ปฺ,น)[กต+อาร] หนทางที่ไปมายากลำบาก, ทางยาก, ทางลำบาก, ทางกันดาร
กนตาร ^๒	(ปฺ)[ก-ต+ร+ณ] หนทางที่ไปมายากลำบาก
กปณ ^๑	(ติ)[กป+ย] (ผู้)ที่น่าสงสาร, ที่โศกเศร้า, ที่เดียวดาย, ที่อยู่เพียงลำพัง, ที่ทุกข์ยาก
กปณ ^๒	(ติ)[ก+ปณ] มีการซื้อขายที่ถูกรังเกียจ, ที่ตระหนี่หวงแหน
กปณชน	(ปฺ)[กปณ+ชน] คนที่ทุกข์ยาก, คนทุกข์ยาก
กปณชายา	(อิ)[กปณ+ชายา] ภรรยาที่ทุกข์ยาก, ภรรยาที่อ้างว้างเดียวดาย, ภรรยาทุกข์ยาก
กปณปุริส	(ปฺ)[กปณ+ปุริส] ชายที่ทุกข์ยาก, ชายทุกข์ยาก
กปณมนุสฺส	(ปฺ)[กปณ+มนุสฺส] คนที่ทุกข์ยาก, คนทุกข์ยาก
กปี	(ปฺ)[กมป+อิ, กป+อิ] สิ่ง
กโปล	(ปฺ) แก้ม
กปฺปก	(ปฺ)[กปป+ณฺว] ข้างคตผม, ข้างโกนผม, ข้างคตผม, ข้างผม, กัลบก
กปฺเปติ	(จุ)[กปป+เณ+ติ] ย่อมจัดทำ, กระทำ, จัดการ, จัดแจง, ทำให้เกิด, ติดตั้ง, ประกอบ, เจ็บ, ยาก, ย่อมคิด, ย่อมพิจารณา, ย่อมตัด, โกง, ย่อมเชื่อ, เชื่อถือ, เลื่อมใส, นับถือ
กพพ	(ปฺ)[ก+อล, กพิ+อล, ก+พล] ๑) คำข้าว, คำอาหาร, ๒) (ติ) ขนาดคำข้าว, ขนาดคำอาหาร
กมฺปติ	(ญ)[กมป+อ+ติ] ย่อมสั่น, สะเทือน, ไหว, สั่นไหว, สั่นสะเทือน
กมฺพล	(ปฺ,น)[กม+อล] ๑) เส้นใย/เส้นด้าย-ขนแกะ/ขนสัตว์, ๒) ผ้า, จีวร-เป็นต้น ที่ถูกทอดด้วยผ้า (ผ้าขนสัตว์)มีผ้ากัมพล, ผ้าสักหลาด, ผ้าขนแกะ เป็นต้น, ๓) รูปโฉมสิ่งข้าง, ผิวสิ่งข้าง
กมฺม	(น) กรรม, การงาน (กมฺมนฺต(ปฺ))
กมฺมการ	(ปฺ) คนงาน, กรรมกร, แรงงาน
กมฺมฐาน	(น) กรรมฐาน
กมฺมนฺต	(ติ)[กมฺม+อนฺต] ๑) (ที่)อันเป็นที่ทำงาน, ที่ทำงาน, ๒) กิจ, การงาน, งานอาชีพ, งานน้อยใหญ่, ธุรกิจ, ๓) (ผู้) ที่ทำงาน, ๔) เจตนา, กรรม
กมฺมาร	(ปฺ)[กร+มาร] ข้างเหล็ก, ข้างดีเหล็ก, ข้างทอง, ข้างเงิน,
กมฺมาส	(ติ) ที่เป็นจุดต่าง, ที่เอนคอง, ที่ลาย
กร	(ปฺ) มือ
กรณ	(ปฺ,น)[กร+ย] ถูกครั้ง, คนที่เป็นลูกผสมสายเลือด, (น) การกระทำ, การให้เกิดขึ้น, กรรมข้าว, กรณะ, เหตุ, กาย, ษันธ์, อินทรีย์, ที่ถูกสร้างขึ้น
กรณีย	(ติ) ที่ควรทำ, น่าทำ, พึงทำ, ถูกทำ
กโรติ	(ต)[กร+โอ+ติ] ย่อมทำ

กโรนต	(ติ)[กร+โอ+อนต] กโรนติ(อิ) (ผู้ที่ทำ ๑) (ผู้ที่กล่าว, ๒) (ผู้ที่ให้เป็นไป, ๓) (ผู้ที่แสดง
กลล°	(น)[กล+อล] ๑) กลลรูป, ๒) โคลน, คม, เสน, โคลนคม
กลล๒	(ปฺ,น)[กล-ลา+ณ] น้ำกลละ, น้ำใส
กลหติ	(ภู)[กลห+อ+ติ] ป้อมทะเลาะ, วิวาท
กลุยาณ°	(น)[กลุ+ณ] มงคล, ความดีงาม
กลุยาณ๒	(ติ)[กล+ยาณ] ที่ตี, ที่ตีงาม, ที่ตีงาม, ที่ตีเต็มเปี่ยม, ที่ตีสมบูรณ์
กสติ	(ภู)[กส+อ+ติ] ป้อมไถ, คราด, ชีต
กลีกรม	(น) เกษตรกรรม, การทำเกษตร
กสฺสก	(ปฺ) ชาวนา
กสฺสติ	(ทิ)[กส+ย+ติ] ป้อมไถ, ป้อมชีต (นิยมใช้ กสติ มากกว่า)
กหิ	(อพ)[เกี+หิ] ในที่ไหน, ที่ไหน, (ไป)สู่ที่ไหน, กหิ ปน สมม ชีวก ภควา-แนะอาชีวก เพื่อนรัก, อ.พระพุทธองค์ผู้ทรงเปี่ยมบุญ (อตุติ-มีอยู่) ที่ไหน, กหิ คจฺฉามิ-(อ.ฉัน) จะไป สู่ที่ไหน ๑
กหาปณ	(ปฺ,น)[กริส+ปณ] กริสาปณ เงินหาปณะ, เหรียญกษาปณ์, เงินตราที่ทำด้วยโลหะ, กระษาปณ์ (ที่ใช้) หน่วยเงินตราที่ใช้ในสมัยพุทธกาล
กาม	(ปฺ) กาม, วัตถุกาม, กิเลสกาม
กามวิตกก	(ปฺ)[กาม+วิตกก] ความคิดที่เกี่ยวกับกาม, กามวิตก
กาย	(ปฺ) กลุ่ม, ส่วนรวมโกฏฐาละ, ชันธ
การุญณ	(น)[กรุณา+ณย] ๑) ความสงสาร, ๒) ความเป็นแห่งผู้ที่ควรสงสาร (ติ) ที่น่าสงสาร
กาล°	(ปฺ)[กร+ณ] ๑) เวลา, กาล, กาลเวลา, ๒) ความตาย
กาล๒	(ปฺ)[กล+ณ] ๑) เวลา, กาล, กาลเวลา, ๒) ความตาย, ๓) พญายม, พญายมราช, ๔) กิริยา (ติ) ที่ดำ, ที่สีดำ
กาล°	(ปฺ)[กาล+ณ] เวลา, กาล, กาลเวลา
กาลวาร	(ปฺ)[กาล+วาร] รอบเวลา, รอบผลัดเวลา, เที้ยวเวลา, เวร, ผลัดเวร, ผลัดเวรจุตไฟในโรง อุโบสถ
กาลสุเสว	(อพ) เน้นๆ, แต่เน้นๆ
กาเลนกาล	(รพฺหิ)[วิกัตติปฏิรูปกนิบาตบท] เป็นครั้งคราว, เป็นบางครั้งบางคราว, (บางเวลา, บางครั้ง, บางครั้ง, บางที, บางโอกาส) ทุกๆ-เวลาที่สมควร(ทุกเวลาที่มีโอกาส) แต่ละเวลาที่ สมควร
กาสาย	(น)[กาสาย+ณ] จีวร, ผ้าจีวร, (ติ) ที่ถูกย้อมด้วยน้ำฝาด
กาสายจีวร	(น)[กาสาย+จีวร] จีวรที่ถูกย้อมด้วยน้ำฝาด, จีวรที่ย้อมน้ำฝาด
กาสายนิวตล	(ติ)[กาสาย+นิวตล] ที่ได้นุ่งแล้วซึ่งผ้าที่ย้อมน้ำฝาด, ที่นุ่งผ้าจีวร
กาสายนิวสน	(ติ)[กาสาย+นิวสน] ที่นุ่งซึ่งผ้าที่ย้อมน้ำฝาด, ที่นุ่งผ้ากาสาพัตต์, ที่นุ่งผ้าจีวร
กาสายปฏิจฺจนน	(ติ)[กาสาย+ปฏิจฺจนน] ที่ได้ถูกปกปิดแล้วด้วยผ้าที่ย้อมน้ำฝาด, ที่ปิดไว้ด้วยจีวร
กาสายวตล	(น)[กาสาย+วตล] ผ้าที่ถูกย้อมด้วยน้ำฝาด, ผ้าที่ย้อมน้ำฝาด, ผ้ากาสาพัตต์
กาสายวตลนิวตล	(ติ)[กาสาย+วตล+นิวตล] ที่ได้นุ่งแล้วซึ่งผ้าที่ย้อมน้ำฝาด, ที่นุ่งผ้ากาสาพัตต์
กาสายวตลนิวสน	(ติ)[กาสาย+วตล+นิวสน] ที่นุ่งซึ่งผ้าที่ย้อมน้ำฝาด, ที่นุ่งผ้ากาสาพัตต์
กาสายวตล	(น)[กาสาย+วตล+ปริทหน] การนุ่งซึ่งผ้าที่ย้อมน้ำฝาด, การนุ่งผ้ากาสาพัตต์

ปริทหน	
กาสาวยตุลวสน	(ติ)[กาสาวยตุล+วสน] ที่นั่งซึ่งผ้าที่ย้อมน้ำฝาด, ที่นั่งผ้ากาสาวยตุล
กาสาว	(น)[กาสาว+ณ] จีวร, (ติ) ที่ถูกย้อมด้วยน้ำฝาด, ที่ย้อมน้ำฝาด
กาหติ	(ภวิ)[กร+สฺสติ] จักกระทำ, จักทำ
ภาพ	(ติ) ที่ดำ, (น) ความดำ
กี	(ติ)[สพฺพนาม] ถ้ามี จิ-ต่อท้าย อุปฺปวาก-กล่าวอรรถน้อย, ถ้ามี ย-นำหน้า+จิ-ต่อท้าย สกลวาก-กล่าวอรรถทั้งหมด, ถ้า ก็-ล้วนๆ ปุจฉาวาก-กล่าวอรรถการถาม, (ครหา-การตำหนิ) ใคร, อะไร, ...ไหน, (นิ) ใช่ไหม, หรือ, ไหม, อย่างไร, เช่นไร, ประโยชน์อะไร, จะมีประโยชน์อะไร, ไม่มีประโยชน์อะไร...
กีกร	(ปฺ) ทาส
กิจจ	(น)[กร+ริจฺจ] ๑) งาน, การงาน, หน้าที่การงาน, กิจ, ธุระ, กิจธุระ, ภาระ, ภารกิจ, กิจกรรม, ธุระกิจ, กิจจานุกิจ ๒) คดี, คดีความ, อรรถคดี, กิจจาริกรรม, ๓) เหตุ, เรื่องราว
กิลยจิ	(อพ)[กี+จิ] ที่เล็กน้อย, นิดหน่อย, ที่ไม่มีกำหนด, อย่างใดอย่างหนึ่ง, บาง.., บ้าง, ใคร, ใครๆ, ใครสักคน, อะไร, อะไรๆ, อะไรสักอย่าง, ...ไหน, ไหนๆ, ..ไหนสักอย่าง
กัญจสมฺพารสมย	(ปฺ)[กัญจสมฺพาร+สมย] กาลเวลาเป็นที่คับแคบด้วยต้นข้าวทั้งหลาย, เวลาอันเป็นที่คับแคบด้วยต้นข้าว, ฤดูกาลทำนา, หน้า(ทำ)นา, หน้า(ต้น)ข้าวเขียว
กิลมาติ, กิลนติ	(กี)[กี+นา+ติ] ย่อมซื้อ
กิลมติ	(ภฺ)[กิลม+อ+ติ] ย่อมเหน้อย, เมื่อย, ล้า, เหน็ดเหน้อย, เมื่อยล้า, อิดโรย
กิลิสฺสติ	(ทิ)[กิลิส+ย+ติ] ย่อมสกปรก, แปรเปลี่ยน, ย่อมเหี่ยว, เเฉ
กิลเลสกาม	(ปฺ)[กิลเลส+กาม] กิลเลสกาม, กิลเลสที่สามารถติดใจ-อยากได้
กิส ^๑	(ติ)[กี+อิส] ที่ผอม, ชูบผอม, ผ่ายผอม, ผอมบาง, ที่บาง, ที่เรียว, เรียวเล็ก
กิส ^๒	(ติ)[กิส+อ] ที่ผอม, ชูบผอม, ผ่ายผอม, ผอมบาง, ที่บาง, ที่เล็ก, น้อย, เล็กน้อย
กิส ^๓	(ปฺ)[กู-สี+ณ] ถึง
กิสเทห	(ติ) ที่มีร่างกายผอมบาง, ตัวผอม
กิสสรีร	(ติ) ที่มีร่างกายผอมบาง, ตัวผอม
กีพติ	(ภฺ)[กีพ+อ+ติ] ย่อมเล่น
กีพนกาล	(ปฺ)[กีพน+กาล] เวลาอันเป็นที่เล่น, เวลาที่เล่น, เวลาเล่น
กุกฺกุณ	(ปฺ) ไก่, ไก่ตัวผู้
กุกฺกุณณฺฑ	(น)[กุกฺกุณ+ณฺฑ] ไช้ไก่
กุกฺกุณฺธิ	(อิ)[กุกฺกุณ+ธิ] แม่ไก่, ไก่ตัวเมีย
กุกฺกुर	(ปฺ) สุณัข, หมา
กุกฺขวาร	(ปฺ) วันอังคาร
กุกฺขมติ	(ทิ)[กุกฺข+ย+ติ] ย่อมโกรธ
กุกฺขาริกา	(อิ)[ก+ข] นางทาสี, ทาสหญิง, ข้าหญิง, ป่าหญิง, หญิงรับใช้, คนรับใช้หญิง, (คนที่ดักน้ำ)
กุกฺขิ	(อิ)[กุกฺข+อิ] เรือน, กระโจม, กระต๊อบ, กุกฺขิ(กุกฺ/กุกฺติ), กาย, ชันธุ กุกฺขิ(จำนวนนับ) (กุกฺขิ(อิ), กุกฺขิ(ปฺ)-กระโจม, กระต๊อบ-uni.)
กุกฺกมฺพิก	(ปฺ) คนรวย, คนมั่งมี

กุจรี	(อ)[กุจ+อี] ๑) ขวาน, ขวานค้ำเล็ก ๆ, ๒) มีด, ๓) ถ้อยคำที่หยาบคมคายเหมือนดั่งมีด
กุโธ	(อพ)[กี+โต] ๑) ก) ที่ จากที่ไหน, จากไหน จาก...ไหน(สามารถแปลออกจรรตติยาฉฐสู สัตตมีวิภคิตตามสมควรแก่ฐานะว่า ด้วย/โดย...ไหน, แห่ง...ไหน, ใน...ไหน, ข) เพราะเหตุไร, เพราะอะไร, ค) ณ ที่ไหน, ในที่ไหน, ๒) การปฏิเสธ (จากไหน, เพราะเหตุไร เป็นต้น), กุโธ ปน เอรูปี รมมิกราชนํ ลภิสสาม.-(อ.เรา ท.) จักได้ ซึ่งพระราชาทิทรง(รักษา)ธรรม ที่มีสภาพเช่นนี้ จากที่ไหน ๆ, กุโธ ลพฺภา-โดยได้ จากที่ไหน ๆ
กุตระ	(อพ) ในที่ไหน, ใน...ไหน, (ไป)สู่ที่ไหน
กุตาร	(ป)[ก+ข] ภรรยาที่น่าเกลียดชัง, ภรรยาที่ไม่ดี, (ติ) ที่มีภรรยาไม่ดี, ที่มีภรรยาน่าเกลียดชัง
กุตพาล	(ป.น)[ก+ม+ณ] ๑) จอบ, พลับ, ๒) ต้นกล้วยไม้ (orchid tree-Bauhinia acuminata), ๓) จมูกกา
กุตฺร	(ป)[ก+ต] ๑) ความโกรธ, โกรธเคือง, โกรธซึ่ง, ชุ่นเคือง, ชุ่นข้อง, ชัดเคือง, เตือด, แค้น, โมโห, ๒) (ติ) (ผู้)ที่โกรธ, ที่โมโห, ที่โกรธเคือง...
กูปฺปติ	(ทิ)[ก+ย+ติ] ย่อมโกรธ
กุมาร	(ป) เด็กชาย, เจ้าหนู, พระกุมาร(คุณหนู), เด็กหนุ่ม, หนุ่มน้อย
กุมาริกา	(ติ) เด็กสาว, สาวรุ่น (๑๒-๑๕ปี)
กุมภการ	(ติ)[ก+ม+กร+ณ] ที่สามารถกระทำซึ่งหม้อ (โอง, กระถาง, ไห), ช่างปั้นหม้อ, ช่างปั้นโอง, ช่างเครื่องเคลือบปั้นดินเผา
กุมภีล	(ป) จระเข้
กุล	(ป.น)[ก+ณ] ๑) ครอบครัว, ตระกูล, วงศ์ตระกูล, ๒) ทายกทายิกา(ลาก), ๓) การรวมกัน, การรวมกลุ่ม, ๓) เรือน, ครัวเรือน, บ้าน, ๔) นก
กุลฆร	(น)[ก+ณ+ฆ] เรือนตระกูล, บ้านพ่อแม่, บ้านพ่อบ้านแม่, บ้านเกิด, บ้านเกิดเมืองนอน
กุลกุมาริกา	(อ)[กุล+กุม+กร+อา] กุลกุมารี เด็กสาวในตระกูลดี, คุณหนูผู้หญิง
กุลปุตฺต	(ป)[ก+ป+ต] ลูกในตระกูลดี, ลูกผู้ที่มีตระกูล, กุลบุตร
กุลสล	(ติ)[ก+ส+ล+อ, ก+ส+ล+ลา+อ] ๑) ที่ดี, ๒) ที่ไม่มีโทษ, ที่ไม่มีโรค, ที่แข็งแรง, ที่มีผลที่ดี, ๓) ที่เก่ง, ที่ฉลาด, ที่ชำนาญ, ที่เชี่ยวชาญ (น) ๑) กรรมดี, กุศลกรรม, ๒) ความไม่มีโทษ, ๓) ความไม่มีโรค, ความปลอดโรค, ความแข็งแรง ๔) ความดี, ความปลอดภัย, ความสุข, ๕) นิพพาน
กุลสตา	(อ)[ก+ส+ตา] ความเป็นแห่งผู้ที่ฉลาด, ความเป็นแห่งผู้ที่-เก่ง/ปราดเปรื่อง/เปรื่องปราด/คล่องแคล่วชำนาญ
กุลสลกมฺม	(น)[ก+ส+ก+ม] กุศลกรรม, กรรมที่ไม่มีโทษ
กุหํ	(อพ) ในที่ไหน, ใน...ไหน, (ไป)สู่ที่ไหน
กุหิ	(อพ) ในที่ไหน, ใน...ไหน, (ไป)สู่ที่ไหน
กุหิณฺจณํ	(อพ) ในที่ไหน, ใน...ไหน, (ไป)สู่ที่ไหน
กุชติ	(ภ)[ก+ช+อ+ติ] ย่อมร้อง, ย่อมขัน
กูป	(ป) ป่อ, บ่อน้ำ
กูร	(ป)[ก+อ+ร] ข้าว
เกวณฺณ	(ป) ชาวประมง

เกส	(ปฺ)[ก-ลี+อา] ผม, เส้นผม
โกฏฐเถติ	(จุ)[โกฏฐ/ภุฏฐ+ณ+ติ] ๑) ย่อมคำ, โขลก, ทูป, บค, ขยี้, โม่, ๒) ย่อมชน, กระแทก, กระทบ, ปะทะ ๓) ย่อมตี, ตบ, ทูป, โบย, หวด, เขี่ย, ๔) ย่อมตัด, สับ, ฟัน, จาม, ฉีก, ขอย, ฝ่า, หั่น, แบ่ง, โคน, เหลดา, ถาก, แฉ้วถาง, ๕) ย่อมตอก, ทูป, เคาะ, ตะบัน, ๖) ย่อมทิ่ม, จิ้ม, แทะ, กระทุ้ง, แทะ, แหย่, ๗) ย่อมเจาะ, ไช, ๘) ย่อมบิต, (โกฏฐาเปติ-ให้คำ, ให้กระแทก...), โกฏฐน, โกฏฐยนต, โกฏฐยมน, โกฏฐาปน, โกฏฐาเปตวา, โกฏฐิต, โกฏฐิตฺ, โกฏฐิยนต(มาน»อนต)-ที่ถูกแทง, โกฏฐेतพพ, โกฏฐेतฺ, โกฏฐेतวา, โกฏฐเณต(ปฺ)-ผู้ตำ, เขตต์ โกฏฐेतวา-โดยแฉ้วถางแล้ว ซึ่งนา, ผรสุนา โกฏฐेतวา-โดยจามแล้ว ด้วยขวาน, สุวณฺณ โกฏฐेतวา-โดยดัก(แบ่ง) ซึ่งทอง ฯ
โกธ	(ปฺ)[กุธ+ณ] ความโกรธ, เคือง, โกรธเคือง, โมโหร้าย, โทสะ
โกลาหล	(ปฺ,น)[โกล-อา-หล+อ] เสียงอึกทึกครึกโครม, เสียงอึกทึก, เสียงเอะอะ, เสียงเอ็ดตะโร, เสียงเอะอะเอ็ดตะโร, เสียงจ้อกแจ้ก, เสียงจ้อแจ, เสียงดัง, เสียงดังอลหม่าน, เสียงกึกก้อง, เสียงหนวกหู, เสียงเซ็งแซ่, เสียงร้องตะโกน, เสียงโห่, เสียงที่ถูกกลุ่มคนหมู่มาโห่ร้องออกมาอย่างดังอลหม่าน
โกวิท	(ติ) ฉลาด, เก่ง, ชำนาญ
โกส	(ปฺ) ระยะ ๕๐๐ คันธนู
โกเสยยวตล	(น)[โกเสยย+วตล] ผ้าไหม, เสื้อผ้าผ้าไหม
กว	(อพ) ในที่ไหน, ใน...ไหน, (ไป)สู่ที่ไหน
ขคค	(ปฺ) คาบ, พระขรรค์
ขณติ/ขนติ	(ภฺ)[ขน+อ+ติ] ย่อมชุก
ขตติยา	(ติ) เจ้าหญิง, (หญิง)เชื้อษัตริย์
ขทิตาณุก	(ปฺ,น)[ขทิตา+ณ+ก] ขทิตาณุก ตอสีเสียด
ขาทติ	(ภฺ)[ขาท+อ+ติ] ย่อมกิน, เคี้ยวกิน, กัดกิน, แทะกิน, ฉีกกิน, จิกกิน...
ขาทนีย	(ติ)[ขาท+อนีย] ที่ควรขบเคี้ยว, (น) ของควรขบเคี้ยว
ขาทิตมส	(น)[ขาทิต+มส] เนื้อที่ถูกกิน, เนื้อที่ถูกคาบ, เนื้อที่คาบอยู่
ขาทิตวา	(อพ)[ขาท+ตวา] โดย/ครั้น/เพราะ-กิน, กัด, เคี้ยว, ขบ, แทะ, เล็ม, กัดกิน, เคี้ยวกิน, ขบเคี้ยว, แทะกิน, เล็มกิน, จิกกิน, กัดฉีกกิน
ชิปติ	(ภฺ)[ชิป+อ+ติ] ย่อมขว้าง, ปา, โยน, ทิ้ง
ชิปป	(น)[ชิป+ปภ, ชิป+ร, ชิป+ป] ชิปปิ(อพ) ๑) เร็ว, พลัน, เร็วพลัน, ค่วน, ฉับพลัน, ทันที, ทันทีทันใด, ๒) ลอดคอปลา, ๓) (ติ) ที่เร็วไว, ที่เร็วพลัน
ชีร	(น) นานนม
ขุเสติ	(จุ)[ขุเส+ณ+ติ] ย่อมคำ, คำประชด, ประชด, ประชดประชัน, ย่อมแตกดัน, กระแทก, กระแทกกระทัน, กระแทกแตกดัน
ขุชช	(ปฺ)[กุ-วชช+ณ] ๑) ความคด, โค้ง, โกง, งอ, งุ่ม, ๒) (ติ) (ผู้)ที่ค่อม, ที่หลังค่อม, ที่หลังโกง, ที่หลังงองุ่ม,
ขุททก	(ติ-ปฺ,น)ขุททิกา(ติ) ที่เล็ก, น้อย, เล็กน้อย, ยังเล็ก
ขุททกสรีร	(ติ) ที่มีร่างกายเล็ก, ตัวเล็ก
เขตต	(น) นา, ทุ่งนา, หนองนา, ไร่

คจณติ	(ภู)[คฺม+อ+ติ] ย่อมไป
คจณนต	(ติ)[คฺม+อ+อนต] ๑) (ผู้)ที่ไป, ๒) (ผู้)ที่ถึง, ที่เดิน, ที่เดินทาง
คชชติ	(ภู)[คชช+อ+ติ] ย่อมคำราม, ชู่, ชู่คำราม
คณหาติ	(ค)[คห+ณหา+ติ] ย่อมเอา, หยิบเอา, เก็บเอา, รับเอา, หยิบ, จับ, เก็บ, เรี่ยนเอา, ยึด, อาศัย, กำหนด...
คต°	(น)[คฺม+ต] การไป, ความเป็นไป, การรู้, การถึง, การเอา (ติ) ที่ไป, ที่เป็นไป, ที่รู้, ที่ถึง, ที่เข้าถึง, ที่ล่วงแล้ว, ที่ผ่านมา, ที่ประพตติ, ที่ปลดออก, ที่ปราศจาก, ที่ถูกรู้, ที่ออกไป, ที่ตั้ง, ที่อยู่
คต°	(ติ)[คท+ต] ที่ถูกกล่าว
คตกาล	(ปฺ)[คต+กาล] เวลาอันเป็นที่ไป, เวลาที่ไป
คตทิวส	(ปฺ)[คต+ทิวส] ๑) วันอันเป็นที่ไป, วันที่ไป, ๒) วันที่แล้ว, วันที่ผ่านมา
คตภาว	(ปฺ)[คต+ภาว] ความเป็นแห่งผู้ที่ได้ไปแล้ว, ความเป็นผู้ที่ได้ไป
คตรวีร	(ปฺ) วันอาทิตย์ที่แล้ว/ที่ผ่านมา
คตอุโปสททิวส	(ปฺ)[คต+อุโปสททิวส] วันอุโปสถที่ผ่านมา
คนตุกาม	(ติ)[คนตุ+กม+ณ] ที่ต้องการเพื่อการที่จะไป, ที่ต้องการไป
คนตวา	(อพ)[คฺม+ตวา] ๑) โดยไป, ๒) โดยถึง, ๓) โดยคิด, แนบ, ใกล้ชิด
คนธ	(ปฺ)[คนธ+อ] ๑) กลิ่น, คันธารมย์ ๒) เนื้อหัวใจ, ๓) การตัด ๔) กลิ่นหอม, ของหอม, เครื่องหอม, ๕) ธรรมชาติเปรียบเสมือนกลิ่น, คีล เป็นต้น ๖) ข้างคันธะ, ข้างชนิดหนึ่ง, ๗) กรรมที่เป็นเหตุไปสู่ภพ
คพภ°	(ปฺ)[คพภ+อ] ๑) การปฏิสนธิ, การเกิด, ๒) สัตว์ที่ปฏิสนธิ, ลูกที่เกิด, ๓) การตั้งครรภ์, การตั้งท้อง, ๔) ท้องแม่, ครรภ์มารดา, ๕) มดลูก, ๖) ห้อง, ๗) สวรรค์, เมืองฟ้า, เทวโลก, ๘) เมืองพรหม, พรหมโลก, ๙) การสร้างกุศล, ๑๐) ความหยาบช้า, ความรุนแรง
คพภ°	(ปฺ)[คพ+ภ] ๑) ทารกในครรภ์, ๒) ครรภ์มารดา, ๓) ห้อง
คพภ°	(ปฺ)[คพ+ภ] ห้อง
คพภ°	(ปฺ)[คพ+ภ] ในครรภ์, ในท้อง (แต่กำเนิด)
คพภ°	(ปฺ)[คพภ+วาส] การอาศัยในครรภ์, การอาศัยอยู่ในท้องแม่
คพภ°	(ติ)[คพภ+ณ] ที่เกิดในครรภ์, ที่เกิดในมดลูก, ที่เกิดในท้องแม่
คมนา	(ปฺ) เวลาอันเป็นที่ไป, เวลาอันเป็นที่ไป
คมนา	(ปฺ)[คมนา+ณ] หนทางอันเป็นที่ไป, ทางที่ไป (ติ) ที่เป็นไปในทางอันเป็นที่ไป
คมนา	(ปฺ) เวลาอันเป็นที่ไป, เวลาไป, ตอนไป
คมิสสติ	(ภู)[คฺม+สสติ] จักไป
คมิกร	(ติ) ที่ลี้ก, ที่ลี้กซึ่ง
คพปนา	(น)[คพ+ปนา] เครื่องดื่มที่เกิดจากข้าว, น้ำนม(นมสด), นมเปรี้ยว เป็นต้น
คพภ	(ปฺ)[คพ-ชา+อ] คฤหัสถ์, ฆราวาส, ผู้ครองเรือน, โยม, ญาติโยม, คน, (ติ) ที่ตั้งอยู่ในเรือน, ที่ดำรงอยู่ในเรือน
คพภกาล	(ปฺ)[คพภ+กาล] เวลาที่เป็นคฤหัสถ์, ตอนที่ เป็นฆราวาส, ช่วงเวลาที่เป็นผู้ครองเรือน, เวลายามที่เป็นญาติโยม, ตอนที่ เป็นคน(คฤหัสถ์)
คพปติ	(ปฺ) คฤหบดี, เจ้าของคฤหาสน์

คหปติกุล	(น)[คหปติ+กุล] ครอบครัวของคฤหบดี, ตระกูลของผู้มีอันจะกิน
คหิตกมมฏฐาน	(น)[คหิต+กมมฏฐาน] กรรมฐานที่ได้ถูกเรียนเอาแล้ว, กรรมฐานที่ได้เรียนมา
คเหตวา	(อพ)[คห+ตวา] โดยเอา ก) โดยจับ, จับเอา, ข) โดยรับ, รับเอา, ค) โดยสูบเอา, ทูตเอา, ม) โดยให้กำหนด, โดยจิ้ม, ง) โดยกระทำ, โดยเอาไว้, วางไว้, จ) โดยให้เป็นไป, ฉ) โดยตั้งออก, ถอดออก, ชักออก, ซ) โดยเก็บ, เก็บเกี่ยว, เก็บเอา, โดยจำ, จำเอา, จตจำเอา, ฉม) โดยจับ, จับต้อง,แตะต้อง, ฌ) โดยยกยอ, เยินยอ, ยกขึ้น
คพติ	(ภู)[คพ+อ+ติ] ย่อมล้ม, ลิ่นลัม, โถล, หกล้ม
คาถา ^๑	(อิ)[คา+ถ+อา] คาถา, บทกลอน, กาพย์, เพลง (เป็นต้นที่ถูกขับลำนำ, ขับร้อง)
คาถา ^๒	(อิ)[เค+ถ+อา] คาถา, กาพย์, กลอน, เพลง (ที่ถูกขับขาน ขับร้อง)
คาม	(ป) หมู่บ้าน
คามชน	(ป)[คาม+ชน] คนที่อยู่ในหมู่บ้าน, คนในหมู่บ้าน, ชาวบ้าน
คามณี	(ป) ผู้ใหญ่บ้าน
คามทารก	(ติ)[คาม+ทารก] คามทาริกา(อิ) เด็กในหมู่บ้าน, เด็กชาวบ้าน
คามทวาร	(น)[คาม+ทวาร] ประตูหมู่บ้าน, ทางเข้าหมู่บ้าน, ปากทางเข้าหมู่บ้าน
คามนุต	(ป.น)[คาม+อนุต] วัดที่อยู่ใกล้ประตูทางเข้าหมู่บ้าน, วัดใกล้หมู่บ้าน, (วัดท้ายบ้าน), ภายในหมู่บ้าน, ความใกล้แห่งหมู่บ้าน
คามนุตร	(น)[คาม+อนุตร] หมู่บ้านอื่น
คามโกชก	(ป)[คาม+โกชก] ผู้ใหญ่บ้าน
คามมคค	(ป)[คาม+มคค] ทางอันเป็นที่ไปสู่หมู่บ้าน, ทางไปหมู่บ้าน
คามวาสิก	(ติ)[คาม+วาส+อิก] ที่มีการอยู่ในหมู่บ้าน, ที่อยู่ในหมู่บ้าน
คามวาสี	(ติ)[คาม+วส+ฉี] ๑) ที่มีปรกตาศิอาศัยอยู่ในหมู่บ้าน, ที่อยู่ในหมู่บ้าน, ๒) (ป) ชาวบ้าน
คามสุกรโปตก	(ป)[คาม+สุกรโปตก] ลูกหมู่บ้าน, ลูกน้อยหมู่บ้าน, หมู่บ้านที่ยังเล็ก
คายก	(ป) นักร้อง, หมอลำ
คายติ	(ภู)[คา/เค+อ+ติ] ย่อมขับร้อง, ร้องเพลง, ขับลำ
คาวุต	(ป) ระยะ ๔ โกสะ, ๑/๔ โยชน์
คาพห	(ติ)[คาพ+ห, คาพ+ต] ก) ที่/อย่าง/โดย-รุนแรง, ร้ายแรง, แรงกล้า, หนักยิ่ง, หนักหนา, มากยิ่ง, ๒) ที่/อย่าง/ให้-มั่นคง, ทนทาน, แข็งแกร่ง, แน่วแน่, เข้มแข็ง, หนักแน่น, กระชับ, เหนียวแน่น, แน่นๆ, ๓) ที่แน่นหนา, หนาแน่น, มากมาย, ท่วมท้น, ล้นเหลือ, เหลือล้น, ล้นหลาม, เหลือเฟือ, เยอะแยะ
คาพหพนฺธ	(น)[คาพห+พนฺธ] การมีดอย่างมั่นคง/แข็งแกร่ง/แน่นหนา, มีดอย่างรัดแน่น, รัดให้แน่นหนา, ผูกแน่น, รัดแน่น, พันแน่น
คิมหกาล	(ป) หน้าร้อน, ฤดูร้อน
คิลติ	(ภู)[คิล+อ+ติ] ย่อมกลืนกิน
คิลาน	(ป) คนป่วย, ผู้ป่วย, คนไม่สบาย
คิหิกาล	(ป)[คิหิ+กาล] เวลาที่เป็นคฤหัสถ์, ตอนที่เป็นโยบาย
คีต	(น) เพลง, การร้องเพลง
คีวา	(อิ)[คา+อิว+อา] ๑) คอ, ลำคอ, คอข้างนอก, ช่องคอ, คอ(ข้างใน), ๒) การขดไข้, การขดเขย, การจ่ายคืน, การให้คืน, ๓) (น) สร้อยคอ, สายห้อยคอ

คุรุवार	(ป) วันพฤหัสบดี (คุรุทิน (น))
คุหา	(อิ) ถ้ำ, คุหา, โพรง, ที่ปิดบัง
คุหาทวาร	(น)[คุหา+ทวาร] ปากถ้ำ, ปากคุหา, ประตูคุหา
เคห	(น) เรือน
เคหตล	(น)[เคห+ตล] พื้นเรือน
เคหทวาร	(น)[เคห+ทวาร] ประตูเรือน, ประตูบ้าน, ทางเข้าบ้าน
เคหปริกขาร	(ป)[เคห+ปริกขาร] เครื่องใช้ในเรือน, เครื่องเรือน
โคณ	(ป) วัว, โค
โคธาทิล	(น)[โคธ+ทิล] รุณณ, รุทธะกวด, โพรงณณ, โพรงทะกวด
โคธาลุททก	(ป)[โคธ+ลุตทก] พรานล่าณณ, พรานล่าทะกวด
โคปาล	(ป) คนเลี้ยงวัว
โคปาลก	(ป)[โค-ปาล+ณ] โคปาลิกา(อิ) คนเลี้ยงวัว
โคเปติ	(จุ)[โค+เป+ติ] ย่อมปกบ้อง, คุ่มครอง, บ้องกัน, คุ่มกัน, อารักขา, ย่อมดูแล, ฝั้วคูล, ย่อมเลี้ยง, เลี้ยงคูล, รับผิดชอบ
โคมัส	(น)[โค+มัส] เนื้อแห่งวัว, เนื้อวัว
โคมย	(ติ)[โค+มย] (มูล)ที่เกิดจากวัว, มูลวัว, ชี้วัว
โคมยจุณณ	(น)[โคมย+จุณณ] ฝุ่นชี้วัว
โคมิก	(ป) เจ้าของวัว
โคสาลา	(อิ)[โค+สาลา] ๑) คอกวัว, โรงวัว, โรงเรียนที่ปลูกไว้สำหรับพักวัว ๒) หมู่บ้านโคสาละ, ๓) (ติ) ที่เกิดในคอกวัว, ที่เกิดในหมู่บ้านโคสาละ
ฆัสติ	(ญ)[ฆส/ฆส+อ+ติ] ฆัสติ ๑) ย่อมขัด, ฏ, ขัดฏ, ขัดสั, แปรง, ขัดออก, ๒) ย่อมขุด, คุรุด, เสียขสั, ลับ, ๓) ย่อมคัน, กระแทก, ผลัก, เบียด เช่น, ๔) ย่อมบด, โม่, ขยี้, ๕) ย่อมกด, บีบ, ทับ, ฆัสณ, ฆัสณก, ฆัสณต, ฆัสณณ, ฆัสยณณ(จุราทิเสส), (ฆสาเปติ-ย่อมให้), ฆสาเปตวา, ฆสิต, ฆสิตทพ, ฆสิตุ, ฆสิตวา, ฆสียติ, ฆสียณณ, (ฆสเทติ-, ฆสตุ, ฆสเทตวา, ฆสณต.
ฆฏ	(ป) หม้อ, ช่าง, โอง
ฆณทิสทท	(ป) เสียงระฆัง
ฆมม	(ป) ร้อน, อุ่น, หนาวร้อน, ฤดูร้อน
ฆร	(น) เรือน, บ้าน, ร้าน
ฆรวาส	(ป)[ฆร+อวาส, ฆร-อา-วส+ณ] ๑) การอยู่ในเรือน, การอยู่โดยครองซึ่งเรือน, การครองเรือน, การอยู่สมาคมในหมู่คน, ๒) (ติ) (ผู้)ที่อยู่ในเรือน, ที่อยู่ในหมู่คนผู้ครองเรือน, ผู้ครองเรือน, ฆรวาส
โฆสติ	(ญ)[โฆส+อ+ติ] ย่อมร้อง, ส่งเสียงดัง, แข็งแซ่, อื้ออึง, อึกทัก
โฆเสติ	(จุ)[โฆส+ณ+ติ] ย่อมป่าว, ป่าวร้อง, ประกาศ, ป่าวประกาศ, ย่อมส่งเสียง, ส่งเสียงดัง, ส่งเสียงร้อง, ร้อง, ตะโกน, ตะโกนดังๆ, ตะโกนปาวๆ
จ	(อพ) ด้วย, และ, ทั้ง, อีกทั้ง, ทั้ง...และ
จกกรตน	(น)[จก+กร+ตน] จักรวรรณะ, ยานพาหนะที่เป็นเครื่องใช้ของพระเจ้าจักรพรรดิ
จกขุ	(น)[จก+ขุ] ตา, ดวงตา, ลูกตา, นัยน์, นัยน์ตา, นัยนา, จักขุ, จักขุ-
จกขุ	(น)[จก+ณ] ทิพพจกขุ ดวงตาอภิญญาที่เสมือนตังตาเทวดา(ตาทิพย์), ญาณจักขุ, ญาณ

	ที่เสมือนตั้งดวงตา(ญาณจักขุ), ปัญญาที่เสมือนตั้งดวงตา(ปัญญาจักขุ)
จักขุ ^๓	(น)[จักขุ+ภูต] ลบบทหลัง ที่ปรากฏโดยเป็นดวงตา, ที่เป็นดวงตา
จักขุ ^๔	(น)[จักขุ+ภาว] ลบบทหลัง ความเป็นแห่งจักขุประสาท
จักขุขุปล	(ปฺ)[จักขุ+ปล] จักขุประสาทที่เป็นเหตุแห่งการเห็น, การปรากฏในจักขุประสาท, ที่อันเป็นที่เท่าที่ ดวงตามองเห็น, ที่อันเป็นที่โคจรของดวงตา, วิถีทางแห่งดวงตา, เหตุ/กรณี-ที่ดวงตา(จักขุ วิญญาน)มองเห็นรูปารมย์, จักขุที่เป็นเหตุเห็น
จกม	(ปฺ,น)[กม+อ] การเดินจงกรม, จงกรม
จกมภูฐาน	(น)[จกม+ฐาน] ที่อันเป็นที่จงกรม, ที่(เดิน)จงกรม
จกมติ	(ภฺ)[กม/กม+อ+ติ] ย่อมเดินจงกรม, เดินกลับไปกลับมา
จกมน	(น)[กม+ยุ] การเดินจงกรม, จงกรมๆ
จกมนกาล	(ปฺ)[จกมน+กาล] เวลาอันเป็นที่จงกรม, เวลาจงกรม
จกมนภูฐาน	(น)[จกมน+ฐาน] ที่อันเป็นที่จงกรม, ที่จงกรม
จกมนตุล	(ปฺ)[จกมน+อตฺล] ประโยชน์การเดินจงกรม
จกมนเวลา	(อิ)[จกมน+เวลา] เวลาอันเป็นที่จงกรม, เวลาจงกรม
จกมนสาลา	(อิ)[จกมน+สาลา] เพิง-ศาลา-อาศรม-โรง-อันเป็นที่จงกรม, เพิงจงกรม
จกมิต	(ติ)[กม+ต] ที่ได้จงกรมแล้ว (น) การจงกรม, การเดินจงกรม
จกมิตภูฐาน	(น)[จกมิต+จกมิต] ที่อันเป็นที่ได้จงกรม, ที่ที่ได้จงกรมแล้ว
จกมิตพพฐาน	(น)[จกมิตพพ+ฐาน] ที่ที่ควรจงกรม, ที่ที่นำ(/เหมาะสำหรับ)จงกรม
จณฺท	(ติ) ที่คู่ร้าย, หยาบช้า, โหดร้าย, โหดเหี้ยม, เหี้ยมโหด, อ้ามหิต (ปฺ) ผู้ที่มีโทษรุนแรงมาก, คนโหดเหี้ยม, คนอ้ามหิต
จณฺทิกุลกฤษณ	(ติ)[จณฺทิกุก+ลฤษณ] ที่มีลักษณะความเป็นแห่งสิ่ง(/สภาวะ)ที่คู่ร้าย/หยาบช้า
จตุทิวส	(ปฺ,น)[จตุ+ทิวส] วันทั้งหลายสี่วัน, ๔ วัน
จนฺท	(ปฺ) พระจันทร์, ดวงจันทร์, ดวงเดือน
จนฺทวาร	(ปฺ) วันจันทร์
จณฺมการ	(ปฺ)[จณฺม-กร+ณ] ช่างทำเครื่องหนัง, ช่างหนัง
จรติ	(ภฺ)[จร+อ+ติ] ย่อมเที่ยว, ท่องเที่ยว, เที่ยวไป, ประพตติ
จรนฺต	(ติ)[จร+อ+อนฺต] ที่ไปอยู่, ที่เที่ยวไปอยู่, ที่ประพตติอยู่, ที่กินอยู่
จริตฺวา	(อพฺ)[จร+ตฺวา] ๑) โดย/ครั้น/เพราะการ/เที่ยวไป, เที่ยว, เที่ยวไปเที่ยวมา, ไปเที่ยว, ท่องเที่ยว ๒) โดยประพตติ, ปฏิบัติ, กระทำ, ๓) โดยเป็นไป
จลติ	(ภฺ)[จล+อ+ติ] ย่อมขยับ, เขยิบ, ย้าย, เลื่อน, เขย่า, แกว่ง, กระดิก, ไหว, สั่น
จวติ	(ภฺ)[จว+อ+ติ] ย่อมจุกติ, ตาย, เสียชีวิต, สิ้นชีวิต, ถึงแก่กรรม, ย่อมย้าย, เปลี่ยนย้าย, ย่อม หายไป, สูญหาย, พลัดหาย, ตกหาย, หล่นหาย, เคลื่อนย้าย, ย่อมไถลตก, พลัดตก, ลื่นตก, เลื่อนตก, ไหลตก, ตกหล่น
จวมาน	(ติ)[จว+อ+มาน] ที่(กำลัง)ย้าย, เคลื่อนย้าย, ที่(กำลัง)ตาย, จุกติ(จากภพ), ที่เสีย, เสียหาย, ที่ ห่างไกล, ที่จากไป, ที่กำลังเลื่อนไถลตก
จิณฺจาผล	(น) ลูกมะขาม, มะขาม
จิตฺตก ^๑	(ปฺ)[จิตฺ+ณฺว] ที่แดงกุหลาบ, สีแดงกุหลาบ
จิตฺตก ^๒	(ปฺ,น)[จิตฺต+ก] ผ้าปูชนวัตถุที่ลายวิจิตร, ผิพรรณที่ต่างลาย, ผู้ที่ชื่อว่าจิตตกะ

จิตตการ	(ปฺ)[จิตต-กร+ณ] จิตกร, ช่างวาดภาพ, ช่างวาดเขียน
จิร	นาน, ช้านาน, เนิ่นนาน, ยาวนาน
จิรสุด	(อพฺ)[-] นาน, ยาวนาน, เวลนาน, ช้านาน, เนิ่นนาน
จิราต	(ติ)[จิร+อติต] อดีตที่นาน, อดีตที่นานมาแล้ว, อดีตกาลที่นานมาแล้ว
จีวร	(น) ผ้าที่ผูกข้อม้วนน้ำผาค, ผ้าจีวร
จุณฺณวิจุณฺณ	(ติ)[จุณฺณ+วิจุณฺณ] ที่เส็กมาก, แหลัก, ละเอียด, ป่นปี้, แหลักลาญ, แหลักเหลว, ย่อยยับ, ยับเยิน, ผุยผง, ผงละเอียด, แหลักเป็นผงธุลี, แหลักเป็นจุณ, จุณวิจุณ
จุมพติ	[จุมพ+อ+ติ] จูบ, หอม, คม, เขยชม
จุพา	(อิ)[จุพ+อ+อา, จุ+พ+อา, จุท+อ+อา, จุล+อ+อา] ๑) จุก, ฝมจุก, จุพ้า, จุทา, ๒) มวย ฝม, ปอยฝม, ขมวดฝม, มุ่นมวยฝม, ๓) มงกุฏ, หงอน, ๔) ยอด, ปล้าย, ท้าย, ที่สูงสุด, จุพ้ามณี, มวยฝมพระพุทธรเจ้า, ๕) นอ(ที่เหมือนเขา)
เจฏก	(ปฺ)[เจฏ+ณฺ] ๑) เต็ก, เต็กเล็ก, เต็กน้อย, ๒) ผู้ที่เบีนกลางๆ, เต็กโต, ๓) ผู้ที่ถูกใช้, ผู้รับใช้, ทาส
เจติย	(น) เจตีย์
โจร	(ปฺ) ขโมย, โจร, ผู้ร้าย
โจเรติ	(จุ)[โจร+เณ+ติ] ป่อมลัก, ขโมย
โจล	(ปฺ.น) ผ้า, เสื้อผ้า, เครื่องนุ่งห่ม
โจพ	(ปฺ.น) ผ้า, เสื้อผ้า, เครื่องนุ่งห่ม
ฉฑฺเทติ	(จุ)[ฉฑฺท+เณ+ติ] ๑) ป่อมให้ล้นออก, ป่อมให้หก, หกล้น, ๒) ป่อมถ่ม, ถุย, ขาก, ฟ่น, คาย, ชัก, ล้ารอก, อาเจียน, ๓) ป่อมให้ตก, ป่อมปล่อยลง, วาง, วางลง, ป่อมให้ถลลอย, ให้ปล่อยลง, ให้ถลลง, ๔) ป่อมทิ้ง, ทิ้งไป, ละทิ้ง, ทอดทิ้ง, ทิ้งขว้าง, ปล่อยทิ้ง, ทิ้งไว้, เหวี่ยงทิ้ง, โยนทิ้ง, กำจัด, ขจัด, ละเลย, เพิกเฉย, บอกรับ, ยกเลิก, ฉฑฺเทตุ, ฉฑฺเทตวา, ฉฑฺเทตวาน, ฉฑฺเทนต, กจวร ฉฑฺเทนติ-ป่อมพากันทิ้ง ซึ่งขยะมูลฝอย, อุทก ฉฑฺเทตวา-โดยเททิ้งแล้ว ซึ่งน้ำ ฯ
ฉตฺต	(น)[ฉท+ต] ๑) ร่ม, ฉัตร, สัปทน, ๒) เห็น
ฉาเทติ	(จุ)[ฉท+เณ+ติ] ป่อมคลุม, ปก, ปกคลุม
ฉาเทติ	(จุ)[ฉท+เณ+ติ] ป่อมขอบ, ขึ้นขอบ, โปรด, โปรดปรวน, ป่อมต้องการ, ประสงค์, ปรารถนา, ป่อมอยาก, ปรารถ, มีรชขาด, หิว
ฉายา	(อิ) เงา, ร่ม, ร่มเงา
ฉินฺทติ	(รฺ)[ฉิท+อ+ติ] ๑) ป่อมตัด, ก) ตัดทิ้ง, ตัดออก, ข) ตัดแบ่ง, ตัดแยก, ค) ตัดเฉือน, แล่, ผ่าน, ปาด, ๒) ป่อมเจาะ, ๓) ป่อมตัดขาด, แบ่งฝ่าย, แยกออก, แบ่งแยก, ๔) ป่อมฉีก, ฉีกออก, ๕) ป่อมเฉือน, ฉินฺทน, ฉินฺทนก, ฉินฺทนต, ฉินฺทนตี(อิ), ฉินฺทมาน, (ฉินฺทาเปติ-ป่อมให้ตัด), ฉินฺทาเปตวา, ฉินฺทิต, ฉินฺทิตพพ, ฉินฺทิตุ, ฉินฺทิตวา, ฉินฺทิตวาน, ฉินฺทิตย, (ฉินฺทิตย-ป่อมถูกตัด), ฉินฺน, ฉินฺน(ก-สกตฺเถ)
ฉก	(ติ)[ฉิท+อ(ท>ก)] ๑) ที่ฉลาด, ที่สามารถ (รู้, เข้าใจ), ที่เก่ง, ที่ชำนาญ, ๒) ที่ดี (ผ้า)ที่ทนแน่นหนา, ละเอียดลลอบ, เรียบ, เนียนนุ่ม, (เสียง)ที่ใส, สดใส, ไม่สั่นเครือ, (ฝ่ามือฝ่าเท้า)ที่อ่อนนุ่ม, ละเอียด, (ทรัพย์)ที่แท้จริง, มีแก่นสาร, ๓) (คำกล่าว)ที่มีคุณ
ชนก	(ปฺ) พ่อ, บิดา, ชนาก

ชนบท	(ป) ชนบท, หมู่บ้านชนบท, บ้านนอก, คนชนบท, คนบ้านนอก
ชรติ	(ญ)[ชร+อ+ติ] ย่อมเป็นไข้, จับไข้, เจ็บไข้
ชรปิต	(ติ)[ชร+ปิต] ที่ถูกไข้เบียดเบียน, ที่เป็นไข้, ที่มีไข้
ชนิกา	(อิ) แม่, มารดา
ชาครติ	(ญ)[ชาคร+อ+ติ] ย่อมตื่น, ตื่นนอน(รู้สึกตัว)
ชาต	(ติ) ที่เกิด, ที่ถูกคลอด
ชายา	(อิ) เมีย, ภรรยา
ชาล	(ป,น)[ชล+ณ] ๑) ก) แห, ช่าย, อวน, ข) ผ้าถูกไม้, ผ้าที่ทอเป็นช่องตาข่าย, ๒) หน้าต่าง, หน้าต่างที่เป็นช่องตาข่าย, ช่องรับลม, ๓) กลุ่ม, หมู่คณะ, ส่วนรวม, ๔) รังแมงมุม, โยแมงมุม, ๕) คอกข่อน, ใบข่อน, ยอดข่อน, ผลข่อน, ลูกไม้ข่อน, ๖) เยื่อต่างๆ, ๗) บ่วง, บ่วงคล้อง, ตาข่าย, ๘) ถ้วย, ผลถ้วย...
ชาเลติ	(กา)[ชล+ณ+ติ] ๑) ย่อมให้ลูกโหลง, ให้ลูก, ให้ลูกพลง, ๒) ย่อมให้ส่องแสง, ให้ส่องสว่าง, ให้เปล่งแสง, ให้เรืองแสง ๓) ย่อมจุดไฟ, ติดไฟ, ตามไฟ(ใต้ไฟ), สุมไฟ, ก่อไฟ, เปิดไฟ, จุด, ติด, ตาม, สุม, เปิด, ก่อ, ๔) ย่อมให้ลูกไหม้, ให้ลูกไหม้, ให้ติดไฟ, ให้ไหม้, ๕) ย่อมเผยแสดง, แสดง, ออกคือ ชาเลตวา-โดยสุมแล้ว/ก่อกแล้ว, ซึ่งไฟ ฯ ชาลน, ชาลนุต, ชาลยนุต, ชาลยิตวา, (ชาลาเปติ), ชาลาปิต, ชาลาเปตวา, ชาลาเปนุต, ชาลิต, ชาลียมาน, ชาเลตพพ, ชาเลตุ้, ชาเลตวา, ชาเลนุต.
ชินณ	(ติ)[ชร+ต] (อิ) ชินณา ๑) ที่แก่, เฒ่า, ชรา, ๒) ที่เก่า, เก่าแก่, คร่ำ, คร่ำคร่า ๓) ที่เสื่อม, โทรม, ทรุค, เสื่อมโทรม, ทรุคโทรม (ป) คนแก่, ชายแก่
ชียา	(อิ)[ชร+อ+อา] สายธนู, เชือกธนู
ชีรติ	(ญ)[ชร+อ+ติ] ย่อมโทรม, ผุ, พัง, เปื่อย, แก่, เก่า
ชีวติ	(ญ)[ชีว+อ+ติ] ย่อมดำรงชีพ, มีชีวิตรอยู่, ใช้ชีวิตร, เลี้ยงชีพ, เป็นอยู่
ชีวนุต	(ติ) ที่ดำรงชีวิตรอยู่, ใช้ชีวิตรอยู่, ที่เลี้ยงชีพ, ครองชีพ, ที่มีอายุยืน
ชีวิก	(ติ)[ชีว+ณ] ที่เลี้ยงชีพ, ใช้ชีวิตร, ดำรงชีวิตร (ป) ๑) ชีบ, ๒) ดันผักบุ้ง, ผักบุ้ง, ๓) ดันขบ, ๔) เลือดหัวใจ
ชีวิต	(น)[ชีว+ต] ชีวิต, ชีวิตินทรีย์ (ติ) ที่มีชีวิตร, ที่มีชีวิตรอยู่
ชีวิตกุขย	(ป)[ชีวิต+กขย] ๑) การสิ้นแห่งชีวิตินทรีย์, การสิ้นแห่งชีวิตร, การตาย, ๒) ที่อันเป็นที่สิ้นแห่งชีวิตินทรีย์...
เช	(อพ)[นิบาตบทที่เจ้านายใช้เรียกนางทาสี เอกพจน์-พหูพจน์ พบในอรรถกถาใช้เรียกสะไภ้หญิงระดับเมือง ซึ่งข่มคุณให้เสมอเหมือนนางทาสี] ก) เน่แม่คุณ, เน่แม่คุณ, เน่แม่แม่สาวใช้, ข) เน่เน่สะไภ้, เน่เน่สะไภ้, ค) เน่เน่ระดับเมือง, เน่เน่เลี้ยงเมือง ตามสมควรแก่ฐานะ
เชฏฐ/เชฏฐก	(ติ) ที่เป็นผู้ใหญ่, หัวหน้า, เป็นพี่
เชฏฐภาทิก	(ป)[เชฏฐ+ภาทิก] พี่ชายที่เป็นผู้ใหญ่สุด, พี่ชายใหญ่, พี่ชายคนโต
เชตวน	(น) สวนป่าของเจ้าเขต, วัดพระเชตะวัน(โดยปริยาย)
โชติก	(ป)[ชต+ณ] ๑) ผู้ที่ชื่อว่า โชติกะ, ก) โชติกเศรษฐี, ข) คนรวยที่ชื่อว่า โชติกะ พ่อของที่ฆ่า, ๒) คบไฟ, ใต้, เทียนพรรษา(เทียนไขขนาดใหญ่), เสาไฟ(ที่ให้แสงสว่างบนถนนเป็นต้น)

ฉาน	(น) ฉาน
ฉาเปติ	(จุ)[ฉป+ณ+ติ] ย่อมเผา, เผาไหม้, ไหม้, ไหม้เกรียม, เผาเผา, ให้ไหม้, จุด, จุดไฟ, ก่อ, ก่อไฟ
ฉาตก	(ป) ฉาติ, เชื้อสาย, วงศ์วาน
ฉาติ	(ป)[ฉา+ติ] ๑) ฉาติ, เชื้อสาย, วงศ์วาน, วงศ์วานว่านเครือ, เผ่าพันธุ์, วงศ์, เหล่ากอ, พี่น้อง, ๒) (ผู้)ที่ปรากฏ
ฉาติสมาคม	(ป)[ฉาติ+สมาคม] การรวมกันแห่งญาติทั้งหลาย, การชุมนุมกันแห่งญาติทั้งหลาย, การมาร่วมพบปะชุมนุมกันของญาติ, การมารวมตัวพบปะกันของญาติ
ฉาติสมาคมกาล	(ป)[ฉาติสมาคม+กาล] เวลา(อันเป็น)ที่ชุมนุมกันแห่งญาติทั้งหลาย
ฉาติสมาคมทิวส	(ป)[ฉาติสมาคม+ทิวส] วัน(อันเป็น)ที่ชุมนุมกันแห่งญาติทั้งหลาย
ฉปิต ^๑	(ติ)[ฉา+ณ+เป+ต] ที่ถูกให้ตั้ง, ที่ถูกให้ตั้งไว้
ฉปิต ^๒	(ติ)[ฉป+ต] ที่ถูกวาง, ที่ถูกไว้, ที่ถูกวางไว้
ฉเปติ	(กา)[ฉา+ณ+เป+ติ] อา>๑ ๑) ย่อมให้ตั้ง, ย่อมวาง, วางไว้, เอาไว้, ไว้, ก) ย่อมให้มั่นคง, ให้ทนทาน, ให้ยั่งยืน, ให้ยืนยง, ให้ยืนนาน, ข) ย่อมหยุด, จอด, ยับยั้ง, เลิก, ระวัง, พักไว้, ยกเว้น, ยกเลิก, ค) ย่อมทิ้ง, สละทิ้ง, ห้าม, ทิ้งลง, วางลง, วางไว้, ข) ย่อมใส่ไว้, สอดไว้, ง) ย่อมกำหนด, จดจำ, จ) บอกกล่าว, เล่าแจ้ง, บัญญัติ, สมมุติ, วางบัญญัติ, ๒) ย่อมให้เป็นไป, ให้เกิดขึ้น, ฌปน, ฌปนก, ฌปนีย, (ฌปียติ, ฌปียเต-ย่อมถูกตั้ง, ย่อมถูกวาง), ฌปิต, ฌปียมาน, ฌเปตพพ, ฌเปตุ, ฌเปตวา, ฌเปตวาน, ฌเปนุต, ฌเปนตี, ฌาปน.
ฉาติ	(ภู)[ฉา+อ+ติ] ย่อมคงตั้งอยู่, คงดำรงอยู่, ย่อมคงมั่น, มั่นคง, คงอยู่, คงทน, ทน, ทนทาน, ทนนาน, ยืนยง, ย่อมยืนหยัด, ยึดยืน, แน่วแน่
ฉาน	(น)[ฉา+ย] ๑) การตั้ง, การตั้งอยู่, ๒) ความแน่วแน่, มั่นคง, ทนทาน, คงทน, แน่นอน, หนักแน่น, แน่นหนา, เข้มแข็ง, แข็งแกร่ง, ๓) การหยุด, ยับยั้ง, ระวัง, รอคอย, การยืน, การยืนตรง, ๔) การเป็นไป, ความดำรงอยู่, คงอยู่, คงตัว, อยู่ตัว, ๕) ความมีปรากฏ, มีอยู่, ปรากฏอยู่, ๖) ที่ตั้ง, ที่ตั้งอยู่, ก) สถานที่, ตำแหน่ง, ที่อยู่, ข) สถานภาพ, สภาพ, สถานะ, ค) ตำแหน่ง, ฐานะ, ฐานันดร, ยศบรรดาศักดิ์, ข) ฐาน, ตำแหน่งอันเป็นที่เกิดของอักษร, ง) ฐาน, ที่อันเป็นที่เกิดของจิต, จ) ภูมิฐานที่เป็นสังขยา, ชั้นสังขยา, หลักเลขจำนวนนับ, ๗) เหตุ, ๘) ทันทิ, ทันทิทันใด, กะทันหัน, เฉียบพลัน, รวดเร็ว, ฉุกฉิน, ปุบ, ปุบปิบ, ปุบปิบ, ๙) สู่ติขณะ, ขณะเวลาที่กำลังตั้งอยู่, ๑๐) ฌาน-ศัพท์, ฌาน-บท
ทิสติ	(ภู)[ทิส+ทิส+อ+ติ] ๑) ย่อมกัก, ต่อ, ขบ, จับ, ๒) ย่อมคาบ, จับ, ยึดด้วยฟัน, ๓) ย่อมทิ่ม, แทะ, ปัก, เสียบ, ทิ่ม, ทิ่ม, ทิ่ม, ทิ่ม, (สัสมติ, ทิสเปติ-ย่อมให้กัก), ทิสเปตุ, ทิสสาเปตวา, ทิสาเปนุต, ทิสิตพพ, ทิสิตุ, ทิสิตวา, ทิสิตวา, ทิสิตวา, ทิสิตวา.
ตฤกลีลา	(อิ)[ตฤก+ลีลา/ลีลา] เมืองตฤกลีลา, เมืองที่มีการฝึกอบรมการประดิษฐ์คิดค้นโดยเกี่ยวข้องกับศิลปศาสตร์และวิทยาการอันหลากหลาย, เมืองอันเป็นที่มีการนำเอา-ต่อเติม-เสริมแต่ง-ทำให้เรียบร้อยซึ่งศิลปศาสตร์วิทยาการทางโลกที่เหมาะสมกับผู้ขายทั้งหลายให้สำเร็จเสร็จสมบูรณ์อย่างไม่มีขาดตกบกพร่อง, พระนครศิลปศาสตร์แห่งแคว้นคันธาระ
ตณฺหุล	(ป) ชั่วสาร
ตโต	(อพ)[ต+โต] ใช้ตามสมควรแก่ฐานะทั้งเอกพจน์พหูพจน์ ๑) ถึงจุด = อ...นั้น(หรือไม่ออกจรรต), ๒) กรณตุต = ด้วย...นั้น, ๓) วิเสตตุต = โดย, ตาม, อย่าง...นั้น, ๔) เหตุตุต =

	เพราะ...นั้น, ๕) นิสุตทุกตฺต(อปาทาน) = จาก/แต่, กว่...นั้น, ๖) สามยตฺต = แห่ง/ของ... นั้น, ๗) ฎุมมตฺต(โอกาส) = ใน...นั้น, ๘) นิทธารณตฺต = ในบรรดา...นั้น
ตตฺต	(อพ)[ต+ถ] ใช้ตามสมควรแก่ฐานะ ๑) ฎุมมตฺต = ใน...นั้น, ๒) นิทธารณตฺต = ในบรรดา...ท. เหล่านั้น, ๓) กตฺตตฺต = อ...นั้น(หรือไม่ออกวรรต), ๔) กมฺมตฺต = ซึ่ง/สู่...นั้น, ๕) กรณตฺต = ด้วย...นั้น, ๖) สามยตฺต = แห่ง/ของ...นั้น, ๗) นิมิตฺตตฺต = ในเพราะ...นั้น
ตตร	(อพ)[ต+ตร] ใช้ตามสมควรแก่ฐานะ ๑) ฎุมมตฺต = ใน...นั้น, ๒) นิทธารณตฺต = ในบรรดา...ท. เหล่านั้น, ๓) กมฺมตฺต = ซึ่ง/สู่...นั้น, ๔) ลกขตฺต = อ... + ครั้นเมื่อ...นั้น, ๕) สามยตฺต = แห่ง/ของ...นั้น, ๖) นิมิตฺตตฺต = ในเพราะ...นั้น
ตถาคต	(ป) พระพุทธเจ้า
ตถาคตสาวก	(ติ)[ตถาคต+สาวก] ผู้ที่เชื่อฟังซึ่งพระคำรัสของพระพุทธเจ้า, ศิษย์ของพระพุทธเจ้า, สาวกของพระพุทธเจ้า
ตทา	(อพ)[ต+ทา] ในเวลานั้น, ในกาลนั้น, ในเวลาที่...นั้น
ตปติ	(ฎ)[ตป+อ+ติ] ย่อมส่องแสง, เรืองแสง, ส่องสว่าง, สุกสว่าง, รุ่งเรือง
ตโย	(ติ+โย) ๓, สาม
ตฺรณ	(ติ) ที่เล็ก, ยาว, ที่หนุม, หนุมน้อย, (ป) ชายหนุม, คนหนุม
ตล	(น)[ตล+อ] พื้น, พื้นผิว
ตสฺส	(ป)[ต+ส] ของเขา, ของ...นั้น
ตสฺสา	(อิ)[ต+ส] แก่เธอ, แห่งเธอ, แก่...นั้น, แห่ง...นั้น
ตหิ	(อพ) ในที่นั้น, ใน...นั้น, (ไป)สู่ที่นั้น
ตพาก	(ป) บึง, หนอง, เชื้อน, ทำนบ
ตาปส	(ป) คาบส, ฤๅษี
ตาเปติ	(จุ.ภา)[ตป+ณ+ติ, ตป+ณ+เป+ติ] ๑) ย่อมให้ร้อน, ย่อมให้เดือด, ย่อมให้อุ่น, ๒) ย่อมให้เดือดร้อน, ทุกข์ร้อน, ร้อนใจ, ๓) ย่อมต้ม, อุ่น, บึง, ย่าง(ไฟ), เผา(ไฟ), ๓) ย่อมเหยียดเบียน, รังแก, กลั่นแกล้ง, ก่อกวน, ตามรังควาน, ตาปยติ, ตาป, ตาปน, ตาปิต, ตาเปตุ, (ตาปียติ-ย่อมถูกให้...), ตาเปตพพ, ตาเปตวา, ตาเปนุต.
ตาลปณฺณ	(น)[ตาล+ปณฺณ] ๑) ใบตาล, ๒) พัดวงกลมใบตาล, พัดวงใบตาล
ตาลวณฺณ	(น)[ตาล+วณฺณ] ๑) ส่วนของใบตาล, ชีกใบตาล, ๒) พัด, พัดวงกลม, ๓) พัดวงกลมที่(ถูก)ทำด้วยใบตาล, ๔) พัดวงกลมที่(ถูก)ทำด้วยดอกไม้อื่นเป็นต้น, พัดวงกลมที่คล้ายกันกับพัดใบตาล ๓) พัดหรือสิ่งที่มีรูปร่างคล้ายกับพัดวงกลม
ดาวเทว	(อพ)[ดาว+เวย] ดาวเท ในขณะนั้นนั่นเอง, ยังไม่ทันนาน, ในวันนั้นเอง, ในลำดับ(ไม่มีระหว่าง)...นั่นเอง, ที่มีประมาณเพียงเท่า...นั้น, ทันที, ทันใดนั้น, ทันทีทันใด
ติฎฺฐติ	(ฎ)[ฐ+อ+ติ] ย่อมยืน, ตั้ง, หยุด, จอด
ติณ	(น) หญ้า
ติณกลาป	(ป)[ติณ+กลาป] ฟ่อนหญ้า, มัดหญ้า
ติณหารก	(ติ)[ติณ+หารก] ๑) (ผู้)ที่สามารถแบกไปซึ่งหญ้า(สำหรับขาย), คนแบกหญ้า, คนเกี่ยวหญ้า,
ติฎฺม	(ติ)[ติ+ฎฺมิ] ที่มีฎฺมิ ๓ ชั้น, ที่มี ๓ ฎฺมิ, (น) ๓ ฎฺมิ
ติฎฺมก	(ติ)[ติฎฺม+ก] (จิตเป็นต้น)ที่เป็นไปใน ๓ ฎฺมิ

ติภูมิ	(ติ)[ติ+ภูมิ+ก] (ตึกเป็นต้น)ที่มีสามชั้น, ที่มี ๓ ชั้น, ที่มี ๓ ระดับชั้น (ที่ชั้นสาม)
ติจรุณาน	(อิ,ปฺ)[ติ+จรุณาน] ติจรุณาน, เติจรุณาน, เตยจรุณาน, สัตว์เติจรุณาน
ติริย์	(อพฺ)[สตุตมยฺนต] ๑) ตามขวาง, ตัดขวาง, ขวาง, กัน, ขวางกัน, ๒) ความกว้าง, ด้านกว้าง, แนวนอน, ๓) ทแยง, ทแยงมุม, มุมขวาง, ๔) สี่ข้าง, ด้านข้าง, ๕) ส่วนทิศทั่วทุกทิศ, ตลอดทิศ, ทั่วทั้งหมด, ๖) ความสูง, ความชัน, ความสูงชัน, ความลึก, ๗) การกีดขวาง, สิ่งกีดขวาง, ๘) ตรงกลาง, ระหว่าง, หว่าง, ช่องว่าง, ก) ปัจจุบันกาล, ข) ปัจจุบันชั้น, ค) อพยยาคตรรม, ข) มนุษยภูมิ, ง) รูปภูมิ, จ) อุเบกขาเวทนา, ฉ) ร่างกาย ส่วนกลางระหว่างแห่งปลายผมและปลายเท้า
ติโร	(น) อีกด้านหนึ่ง, ฟากหนึ่ง, กิดขวาง, บังไม่เห็น
ติสรณ	(น) ที่พึ่ง/รัตนะ ๓, ไตรสรณะ
ตุริตตุริต	(ติ)[ตุริต+ตุริต] ๑) ที่เร็วไว, ที่เร็วมาก, ๒) ที่รีบเร่ง, เร่งรีบ
เตนหิ	(อพฺ)[เตน+หิ] เตน หิ ๑) การกระตุ้นเตือน-ถ้าอย่างนั้น, ถ้า...เช่นนั้น, ๒) เมื่อเป็นเช่นนั้น, ความเป็นเช่นนั้นครั้งเมื่อมีอยู่, เมื่อ...เช่นนั้น, ๓) เพราะเหตุนั้น, เพราะ...นั้น, ๔) วนาลังการะ-เพียงแต่ทำถ้อยคำให้สละสลวยไม่มีอรรถ
เตเมติ	(จุ)[ติมุ+เณ+ติ] ๑) ย่อมประพรม, พรมน้ำ ๒) ย่อมเทราด, เทราด, ราด, รด, ๓) ย่อมจุ่ม, ย่อมแช่, ย่อมให้เปียก, ให้เปียกแฉะ, เตเมตพุพ, เตเมตุ, เตเมตวา, เตเมต., เตเลน เตเมตวา-โดยราด ด้วยน้ำมัน ฯ
เตล	(น)[ติล+อ] น้ำมัน, ยาง, ๑) น้ำมันงา, ๒) น้ำมันเมล็ดผักกาด, ๓) น้ำมันพืชไม้เนื้อแข็งชนิดหนึ่ง(Bassia longifolia), ๔) น้ำมันละหุ่ง, ๕) น้ำมันเนื้อ, ก) น้ำมันหมี, ข) น้ำมันปลา, ค) น้ำมันปลาโลมาหัวขาด, น้ำมันปลาปักเป้า, ข) น้ำมันหมู, ง) น้ำมันลา, ๖) น้ำมัน(ที่ใช้)ทา/ละเลง, ก) น้ำมันทานวดตัว, ข) น้ำมันทาศีรษะ, ค) น้ำมันทานวดเท้า, ข) น้ำมันทาแผล, บาดแผล, ง) น้ำมันทำความสะอาดเพลา
ตุณห์	เจียบ, นิง, เณ, ไม่พูดไม่จา
ตุณการ	(ปฺ)[ตุณ-กร+อ] ผู้ที่ทำการเย็บผ้า, ช่างเย็บผ้า
ตุณการก	(ปฺ)[ตุณ-กร+ณฺ] ผู้ที่ทำการเย็บผ้า, ช่างเย็บผ้า
ตุณวาย	(ปฺ)[ตุณ-เว+อ] ผู้ที่เย็บด้วยเข็ม, ช่างเย็บผ้า, ช่างตัดเย็บ, ช่างตัดเสื้อ
ตุมุเห	(อ/ปฺ-อิ) อ.ตุณ/เรอ/ท่าน ท.
ตุริต	เร็ว, เร็วไว, ฉับพลัน
ตุลิต	(ติ)[ตุส+ต/ตุส+อิต] ๑) ที่ชื่นชอบ, ที่พึงพอใจ, ที่เป็นไปโดยความชอบใจ, ที่ถึงซึ่งความชอบใจ, ๒) คุสิตเทพ, ๓) คุสิตภูมิ
ตุลิกา	(อิ) พูก, เบาะรอง, ที่ปูยัดนุ่น
เตมาส	(น) ๓ เดือน
ตุว์	(อ/ปฺ-อิ) อ.ตุณ/เรอ/ท่าน
ถเกติ	(จุ)[ถก+เณ+ติ] ย่อมปิด, ใส่กลอน ย่อมห้าม, กัน, ขวาง, ชัดขวาง, กีดขวาง, สะกิดกัน
ถทุธ	(ติ) ที่หยาบ, แข็ง, กระด้าง
ถูล	(ติ) ๑) ที่ใหญ่, ใหญ่กว้าง, ๒) ที่หนา, ๓) ที่โง่, เผลา, โง่เผลา, ๔) ที่หยาบ, หยาบคาย, หยาบช้า, หยาบกระด้าง, ๕) ที่อวบ, อวบอูม, ทั่ว, ทั่วๆ, ๖) ที่อ้วน, อ้วนพี, อ้วนท้วน, อ้วนใหญ่

อุลกาย	(ติ) ที่มีร่างกายท้วน, ตัวอ้วน
อุลวตล	(น)[อุล+วตล] ผ้าที่หยาบ/หนา
อุลสรีร	(ติ)[อุล+สรีร] ที่มีร่างกายอ้วน-อ้วนท้วน-อ้วนใหญ่-อ้วนหนา, (เวลา, ตอน)ที่มี...
เลนยติ	(จุ)[เลน+ณย+ติ] ย่อมลึก, ชโมย, ลักลอบ
เลยยุคาล	(ป) เวลาชโมย, เวลาที่เป็นชโมย
เณร	(ป) พระที่สืบพรรษาขึ้นไป, พระเถระ
โลก	(ติ) เล็กน้อย, นิดหน่อย
โลเมติ	(จุ)[โลม+เณ+ติ] โลมยติ ย่อมสรรเสริญ, ยกย่อง, ชื่นชม, บอกกล่าวคุณให้ปรากฏ
ทกข	(ติ) ที่ฉลาด, เก่ง, ชำนาญ, ชยัน
ทกขินโต	(อพ, ทกขิน+โต) ด้านได้, ทางได้, ด้านขวา, ทางขวา
ทกขินทวาร	(น)[ทกขิน+ทวาร] ประตูด้านใต้, ประตูทิศใต้
ทกขินปสฺส	(ป,น)[ทกขิน+ปสฺส] ด้านข้างขวา, ด้านทิศใต้
ทกขินปาท	(ป)[ทกขิน+หตุล] เท้าที่เป็นไปในด้านขวา, เท้าข้างขวา, เท้าขวา
ทกขินหตุล	(ป)[ทกขิน+หตุล] มือที่เป็นไปในด้านขวา, มือข้างขวา, มือขวา,
ทณฺท	(ป) ไม้, ไม้เท้า
ทตฺวา	(อพ) โดยให้, ถวาย
ททาติ	(ภู)[ทา+อ+ติ] ย่อมให้, ย่อมถวาย
ทนฺต	(ป) พัน, งาม้าง
ทลิตฺท	(ติ)[ทล+อิตฺท] ที่ทุกข์ยาก, ที่ขัดสน, ที่ยากจน, ที่หาเข้ากินค่า, ที่ไร้ที่พึ่งพิง, ผู้ยากจน, ผู้ทุกข์ยาก, ผู้ขัดสน (ป) คนยากจน, คนขัดสน
ทสาห	(ป,น) สิบวัน, ๑๐ วัน
ทสฺสน ^๑	(อิ,น)[ทิส+ยุ] ๑) ความยึดถือ(ความเห็น), ๒) การดู, การดูชม, ๓) การชี้แสดง, แสดง, ๔) ญาณ
ทสฺสน ^๒	(น)[ทิส+ยุ] การเห็น, การพบเห็น, พบปะ
ทสฺสน ^๓	(น)[ทสฺสน+สวณ] วิรูปกเสส-ทำบทที่ไม่เหมือนกันให้เหลือนพเดียว การดูและการฟัง
ทสฺเสติ	(จุ)[ทิส+เณ+ติ] ๑) ย่อมแสดง, ให้ดู, ให้เห็น, ให้ชม, โชว์, ถวช, จำถวช, ๒) ย่อมแสดง, ลำแดง, แสดงออก, ปรากฏออก, (แสดงอาการ/ท่าทาง, แสดงหลักฐาน, แสดงตัว) ๓) ย่อมแสดง, ชี้แสดง, ชี้แจง, อธิบาย,
ทหฺร	(ติ)[ทห+อร, ทหฺร+อ] ทหฺร ๑) (ผู้)ที่เล็ก, ที่น้อย, ผู้น้อย, ก) เด็ก, ยิงเด็ก, ข) หนุ่ม, หนุ่มน้อย, หนุ่มแน่น, หนุ่มเห่น้า, ค) ที่อายุน้อย, อ่อน, อ่อนวัย, อ่อนเยาว์, เยาว์, เยาว์วัย, วัยเยาว์, ข) ที่รุ่น, รุ่นหนุ่ม, รุ่นสาว, ง) ที่อ่อนหัด, อ่อนการศึกษา, อ่อนพรรษา, ๒) เวลาอันเป็นที่เป็นผู้เยาว์วัย, เวลาอันเป็นที่เป็นผู้หนุ่มน้อย, ๓) ความเป็นแห่งผู้ที่เยาว์วัย, ความเป็นแห่งผู้ที่หนุ่มน้อย
ทายก	(ป) ทายก, ผู้สามารถถวาย
ทายิกา	(ติ) ทายิกา, หญิงผู้ถวาย
ทาร	(ป) เมีย, ภรรยา, ภริยา
ทารก	(ป) เด็กชาย, เด็ก
ทาริกา	(อิ) เด็กหญิง, เด็กสาว

ทารุ	(น)[ทร+ณ] ๑) ไม้, เนื้อไม้, ก) ฟืน, ข) แบน, กระดาน, ค) คราด(ที่เป็นเครื่องขุดคุ้ยดิน หว่านข้าวเป็นต้น, ข) ท่อนไม้, ท่อนฟืน, ต้นไม้, ต้นฟืน, ง) เสือชนิดหนึ่ง, ๒) คันไถ, คัน คราด, คันจับรด, ๓) ไม้ป่า, ฟืนป่า, แมกไม้, ป่าไม้, ๔) ต้นจวง, ต้นจวงหอม, ต้นเทพทาร์, ต้นเทพทาโร (Cinnamomum perrectum Kosterm)
ทารุกขนฺธ	(ป) ท่อนไม้, ขอนไม้
ทาส	(ป) ทาส, ข้า, ป่าว
ทาสีปุตต	(ป)[ทาสี+ปุตต] ๑) ลูกของนางทาสที่เกิดในเรือน, ทาสเรือนเบี้ย, ทาสในเรือนเบี้ย
ทาสี	(อิ)[ท-อส+อิ, ทา+ส+อิ] ๑) นางทาสี, ทาสหญิง, นางทาส, คนรับใช้หญิง, สาวใช้, ๒) ต้นหางช้าง, ว่านหางช้าง, มิคยับ(พายัพ-อีสาน) (Belamcanda chinensis DC., Barleria prionitis)
ทัญจ	(ติ)[ทิส+ต] ๑) ที่ถูกเห็น, ก) ที่ถูกเห็น(ด้วยตา, ตาเนื้อ) , ข) ที่ถูกเห็น(ด้วยญาณปัญญา, ปัญญาจักขุ, ตาปัญญา), ค) ที่ถูกผืนเห็น(เห็นในความผืน) , ข) ที่ถูกรู้/ได้รับเอา(โดย เกี่ยวกับทวารทั้ง ๕), ง) ที่ถูกประสบ, ถูกพบ, ถูกเจอ, ถูกบรรจบ, ถูกรวม, ๒) ที่ควรเห็น, ที่น่าเห็น, ที่พึงเห็น, ๓) ที่เคยถูกเห็น, ๔) ที่สามารถเห็น, ๕) (เวลา/สถานที่เป็นต้น)อันเป็น ที่ถูกเห็น, ๖) ที่ถูกให้รู้, ที่ถูกไขแสดง, ที่ถูกกล่าว(บรรยาย), ๗) ที่ถูกกระทำไว้เฉพาะหน้า, ๘) (ป) เวลา, กาล, กาลเวลา, ๙) (น) การเห็นที่, ๑๐) กรรมเก่า
ทินน	(ติ)[ทา+ต] ที่ได้ถูกให้แล้ว, ที่ได้ถูกถวายแล้ว, ที่ได้ถูกบริจาคแล้ว, ที่สามารถให้, ที่ควรให้, ที่ถูกให้สละหมดจด
ทิพพ ^๑	(ป)[ทิว+ย] เทวดา, พรหม, เทวโลก, พรหมโลก
ทิพพ ^๒	(ป)[ทิว+ย] ที่เป็นไปในเทวดา, ที่เป็นสมบัติของเทวดา, (น) ความเป็นไปในเทวดา
ทิพพ ^๓	(ป)[ทิพพ+อ] ที่เหมือนดังปสาทที่เป็นไปในเทวดา, ที่เหมือนดังตาเทวดา, ที่เหมือนดังหู เทวดา, ที่งดงามเหมือนดังผิวพรรณเทวดา, ที่เป็นทิพย์
ทิวส	(ป) วัน
ทิวา	(นิ) ในเวลากลางวัน, ตอนกลางวัน
ทิวาฏฐาน	(น)[ทิวา+ฐาน] ที่อันเป็นที่อยู่ในเวลากลางวัน, ที่อยู่/ที่ทำการฐานกลางวัน
ทิวาฏฐานทวาร	(น)[ทิวาฏฐาน+ทวาร] ประตูทางเข้าที่อันเป็นที่อยู่ในเวลากลางวัน, ประตูเข้าที่อยู่กลางวัน
ทิวาตร	(อพ) ในตอนสาย, สายๆ
ทิวาทิวสส	(อพ)[-] ในเวลาเช้าๆ, ในเวลาคงอาทิตย์ขึ้น, ในตอนหัววัน
ทิสฺวา	(อพ)[ทิส+ตฺวา] ๑) โดยเห็น, ก) โดยพบ, ประสบ, เจอ, มอง, ดู, เห็น-(ด้วยมังสจักขุ-ตา เนื้อ), ข) โดยรู้, เห็น, รู้เห็น(ด้วยปัญญาจักขุ-ดวงตาปัญญา), โดยรู้ทะลุปรุโปร่ง(แทงตลอด), โดยกระทำให้ปรากฏเฉพาะหน้า, ๒) โดยพิจารณาดู, ๓) ครันเห็น, ครันพบเห็น, ครันรู้ ๔) เพราะเห็น, เพราะพบ...
ทิม	(ติ) ที่ยาว, (คน)ที่สูง
ทิมายุ	(น)[ทิม+อายุ] ๑) อายุที่ยืน/ยืนนาน/ยืนยาว, ๒) การที่อายุยืน, ความอายุยืน, ๓) (ติ) (ผู้)ที่มีอายุยืน, (ผู้)อายุยืนยาว
ทิมายุก	(ติ)[ทิม+อายุ+ก] ที่มีชีวิตยืนยาว, ที่อายุยืน, ที่เป็นเหตุอายุ/ชีวิตยืนยาว, ที่สามารถให้ชีวิต ยืนยาว, ชีวิตที่ยืนยาว
ทีป ^๑	(ป,น)[ทีป+ณ] ๑) ประทีป, ใต้, ตะเกียง, เทียนไข, ไฟฉาย, โคมไฟ, หลอดไฟ..., ๒) เกาะ,

ทวิป

ทีป ^๒	(น)[ทีป+ณฺย] หนังสือดาว, (ติ)[ทีปฺย+ณ] ที่ถูกหุ้ม/ถูกกัน-ด้วยหนังสือดาว
ทีปก	(ปฺ) [ทีป+ณฺว, ทีป+ก] ๑) เกาะ, เกาะเล็ก, ๒) ลัทธิไตรชาณที่เขื่อง, ๓) ประทีป(สิ่งที่ให้เปลวสว่าง, แสงสว่าง), ๔) ที่ปกนัย, ๕) ที่ปกอสังการะ, ๖) ที่ปกเถระ, ๗) (ศัพท์เป็นต้น) ที่เป็นเหตุแสดง/ที่สามารถแสดง...
ทุกกร	(ติ)[ทุ-กร+ช] ที่ถูกกระทำโดยยาก, ที่ถูกกระทำโดยลำบาก, ยาก, ลำบาก
ทุกข	(ติ) ที่ทุกข์, ที่ยาก, ที่ลำบาก, ที่ผิดเคือง, ที่ชันแค้น, ที่ไม่สบาย, ที่เจ็บป่วย
ทุกคต	(ติ)[ทุ+คต] ที่ถึงซึ่งความทุกข์, ที่ถึงซึ่งภพอันไม่ดี, ที่ถึงซึ่งความทุกข์ยากลำบาก, ตกทุกข์, ตกทุกข์ได้ยาก
ทุกคณฺ	(ปฺ,น)[ก+ช] กลิ่นที่ไม่ดี, กลิ่นเหม็น, (ติ) ที่มีกลิ่นที่ไม่ดี, ที่มีกลิ่นเหม็น
ทุกิตยตฺยอตุต	(ปฺ) อดีตภาพที่สองและที่สาม
ภาว	
ทฺนฺนิวตล	(น)[ทฺ+นิวตล] การนุ่ง/(ผ้าถุง/กางเกง)อย่างไม่ดี, การแต่งกายที่ถูกนุ่งห่มอย่างไม่ดี (ติ) ที่มีเสื้อผ้าเครื่องแต่งกายที่ถูกนุ่งห่มอย่างไม่ดี, ที่นุ่งห่มไม่ดี(ไม่เรียบร้อย, ปกปิดไม่มีคิริ, นุ่งน้อยห่มน้อย, แหวกหน้าเว้าหลัง)
ทฺปฺปณฺ	(ติ)[ทฺ+ปณฺ] ที่ไม่มีปัญญา
ทฺปฺปารุต	(ติ)[ทฺ+ปารุต] ที่ถูกห่ม(/คลุม/สวมเสื้อ)อย่างไม่ดี, ที่ห่มอย่างไม่ดี
ทฺพพจ	(ติ) ที่บอกสอนยาก, ที่คือสิ่ง, คือมัน, หัวแข็ง, หัวคือ, ว่ายาก, ไม่ยอมรับฟัง
ทฺพพณฺ	(ปฺ,น)[ทฺ+วณฺ] รูปร่าง/ผิวพรรณ-ที่ไม่ดี (ติ) ที่มีรูปร่าง/ผิวพรรณไม่ดี
ทฺพพล	(น)[ก+ช] ความไม่มีแรง, ความที่มีแรงน้อย, ความที่กำลังถดถอย, ความที่อ่อนแรง, (ติ) ที่มีแรงน้อย, ที่ไม่มีแรง, ที่กำลังถดถอย, ที่อ่อนแรง
ทฺลลภ	(ติ)[ทฺ-ลภ+ช] ก) ที่ถูกได้โดย-ยาก/แสนลำบาก, ที่ยากเพื่อการได้, ที่ได้มายาก, ที่ได้มาแสนลำบาก, (ที่หายาก, หาได้ยาก, หาได้/ได้มา-อย่างลำบาก, หาได้/ได้มา-อย่างลำเค็ญ), ข) ที่ไม่สามารถได้, ที่ไม่ถูกได้, ที่ไม่ได้รับ
ทฺวิธ	(ติ) อันมี ๒ ประการ
ทฺสสีล	(ติ)[ทฺ+สีล] ที่ไม่มีศีล, ที่มีศีลอันจากไป, ที่ปราศจากศีล, ที่มีศีลที่เสียแล้ว, ที่เสียศีล, ที่ไม่รักษาศีล
ทฺโรต	(นิ) ใน/จาก-ที่ไกล
ทฺรา	(นิ) ในที่ไกล, โดยไกล
ทฺเร	(นิ) ในที่ไกล
เทติ	(ภู)[ทา+อ+ติ] ย่อมให้, ย่อมถวาย
เทยฺยธมฺ	(ติ)[เทยฺย+ธมฺ] (สิ่ง)ที่มีสภาพควรถวาย, วัตถุทาน, ไทยธรรม
เทว	(ปฺ) ฝน, เทวดา, สมมุติเทพ(กษัตริย์)
เทวตา	(อ,น)[เทว+ตา] ๑) เทวดา, เทพ, เทวะ, เทวา, เทพเจ้า, ๒) พรหม, พระพรหม ๓) ท้าวสักกะ, พระอินทร์, ๔) ยักษ์, เทวดาจำพวกยักษ์
เทวทตฺ	(ปฺ) เทวทัต, พระเทวทัต
เทวทูต	(ปฺ) ยมทูต, ทูตของยมราช, ทูตของพญายม
เทวนคร	(น) กรุงเทพ, กรุงเทพมหานคร

เทวปุตต	(ปฺ)[เทว+ปุตต] เทพบุตร, ลูกเทวดา
เทวมनुสส	(ปฺ) เทวดาและมนุษย์
เทวโลก	(ปฺ)[เทว+โลก] สวรรค์, เมืองฟ้า, เมืองเทวดา, เทวโลก, เทวภูมิ, เมืองพรหม, พรหมโลก, พรหมภูมิ
เทวลิก	(ติ) ที่เดินทางไปทุกวัน, ทุกวัน, ทุกๆ วัน, เทวลิก (อพ)[ทิวส+ณิก] ทุกวัน, ทุกๆวัน, แต่ละวัน
เทเสติ	(จุ)[ทิส+เณ+ติ] ย่อมกล่าว, ย่อมกล่าวแสดง
โกลา	(อิ) เปลไกว, ชู, เปลหาม, เกี้ยว
ทวาร ^๑	(อิ,น)[ทวิ-อร+ณ] ประตู
ทวาร ^๒	(ติ)[ทวาร+ณ] ๑) ประตู, ช่องประตู, บานประตู, ๒) ทวาร มีจักขุทวารเป็นต้น, ๓) เหตุ
ทวาร ^๓	(อิ,น)[ทว-รร+ณ] ประตู
ธช ^๑	(ปฺ,น)[ธช+อ] เกตุ ธง (ธงสามเหลี่ยมธง-ธงชัย/ธงชาย/ธงสามชาย/ธงนำริ้ว)
ธช ^๒	(ติ)[ธช+อ] ที่เหมือนกับธง
ธน	(น) ทรัพย์
ธนสามิก	(ติ)[ธนสามิ/ธนุสามิก+ก] ธนสามิ เจ้าของทรัพย์, เจ้าทรัพย์
ธนุมาส	(ปฺ) เดือนธันวาคม
ธมติ	(ภู)[ธม+อ+ติ] ๑) ย่อมเป่า, ๒) ย่อมตี, ๓) ย่อมละทิ้ง, ทิ้ง, ย่อมถอดทิ้ง, ถอนทิ้ง, ๔) ย่อมร่อนออก, ๕) ย่อมทำเสียง, ส่งเสียง, ร้อง, เป่า, ๖) ถ่มออก, บ้วนออก, ๗) ย่อมเป็นไป, ธมณ, ธมนุต(มาน»อนุต)-การเป่า, ธมมาน, (ธมยติ-ย่อมให้เป่า, ย่อมเป่า), ธมยนุต, ธมยิตวา, (ธมาเปติ-ย่อมให้เป่า), ธมาปน, ธมาเปตวา, ธมิตฺ, ธมิตวา, ธมียมาน, ธเมตพุพ, (ธเมติ-ย่อมเป่า)
ธมม	(ปฺ) พระธรรม
ธมมกลา	(อิ) ถ้อยคำที่ประกอบด้วยธรรม, ธรรมกลา, การแสดงธรรม
ธมมกรณ ^๑	(ปฺ,น)[ธม-กร+ณ] ธมกรก(ทะ-มะ-กะ-หฺรท)ที่กรองน้ำ, กระบอกรกรองน้ำ
ธมมกรณ ^๒	(ปฺ,น)[ธมม+กรณ] ที่กรองน้ำให้สมควรตามสภาพธรรม, ธมกรก (ติ) ที่สามารถ-กระทำ/ประพฤติ-ซึ่งธรรม
ธมมจรณ	(ติ)[ธมม+จรณ] ที่ประพฤติซึ่งธรรม
ธมมจริต	(ติ)[ธมม+จริต] ที่ได้ประพฤติซึ่งธรรม
ธมมจรณตุล	(ปฺ)[ธมมจรณ+อตล] ประโยชน์การประพฤติซึ่งธรรม
ธมมจारी	(ติ) ที่มีปกติประพฤติซึ่งธรรม
ธมมเทศนาจฺจาน	(น)[ธมมเทศนา+จฺจาน] ที่อันเป็นที่กล่าวแสดงซึ่งธรรม, ที่แสดงธรรม
ธมมเทศนา	(อิ) การกล่าวแสดงธรรม
ธมมเทศนากาล	(ปฺ)[ธมมเทศนา+กาล] เวลาอันเป็นที่กล่าวแสดงซึ่งธรรม, เวลาแสดงธรรม
ธมมเทศนาเวลา	(อิ)[ธมมเทศนา+เวลา] เวลาอันเป็นที่กล่าวแสดงซึ่งธรรม, เวลาแสดงธรรม
ธมมสขณายน	(น) การสวดสาธยายธรรม
ธมมสุสวน	(น)[ธมม+สวน] การฟังซึ่งธรรม, ธรรมที่ถูกฟัง
ธมมสุสวนกาล	(ปฺ)[ธมมสุสวน+กาล] เวลาอันเป็นที่ฟังซึ่งธรรม, เวลาฟังธรรม, ตอนฟังธรรม
ธมมิก	(ปฺ) ผู้ที่ประพฤติธรรม
ธมมิกลา	(อิ)[ธมมี+กลา] ถ้อยคำที่เกี่ยวกับธรรมะ, ถ้อยคำที่มีธรรม, ถ้อยคำธรรมะ

ธมมี	(ติ) ที่มีธรรม, ที่ประกอบกับธรรม
ธารติ	(จุ)[ธ+ณ+ติ] ย่อมทรงไว้, แกรับ, ย่อมกัน(ร่วม), ชดใช้(หนี้สิน)
ธาวติ	(ญ)[ธ+อ+ติ] ย่อมวิ่ง
ธีวร	(ป) ชาวประมง
ธูว์	มั่นคง, แน่นหนา, แน่วแน่
โธวติ	(ญ)[โธ+อ+ติ] ย่อมชัก, ล้าง
นั	(ติ)[ต+อ] ซึ่งเขา, ซึ่งเธอ, ซึ่ง...นั้น
น	(นิ) ไม่, ไม่ใช่, ไม่ได้, ห้ามได้
นคร	(น) เมือง, บ้านเมือง
นครวาสี	(ป)[นคร+วาสี] (ผู้)ที่มีปรกติอยู่ในเมือง, ชาวเมือง, คนในเมือง
นงคุฏฐ	(ป,น)[น-องค+ฐ] หาง (ธรรมดา-มีขนหนาทึบปลาย)
น จิรสส์	(อพ)[น+จิรสส์] ไม่นาน, ในไม่ช้า, เร็วๆ นี้, ก่อนที่จะนาน
น จิรสเสว	(อพ)[น+จิรสส์+เอว] เวลาที่ไม่นานนัก, ไม่ยาวนานเลย, ยังไม่ทันนาน, พังจะ, อีกไม่นานนัก
นจุจาลา	(ติ) โรงละคร/โรงลิเก-หมอลำ
นญ	(ป) นักเต้น, นักแสดงละคร
นญติ	(ญ)[นญ+อ+ติ] ย่อมเต้น ย่อมรำ, ย่อมพ้อน
นตต	(นิ) ในเวลากลางคืน, ในตอนกลางคืน
นที	(อิ)[นท+อี] ๑) แม่น้ำ, ๒) แอ่งน้ำ, ๓) สระน้ำที่ชื่อว่า นที, ๔) ปากน้ำ...
นทีตீร	(น)[นที+ตீร] ๑) ฝั่งแม่น้ำ, ริมฝั่งแม่น้ำ, คลองแม่น้ำ, ชายฝั่งแม่น้ำ
นนวนา	(ติ) บ้า/ตา, (พี่/น้อง-สาวของสามี)
นनु	(อพ) ไม่ใช่หรือ
นनुทติ	(ญ)[นที/นนวน+อ+ติ] ย่อมชอบ, โปรด, รื่นรมย์, ยินดี, ดีใจ
นโม	(อพ) ขอ/ยอมน้อมไหว้, อ./ซึ่งการไหว้
นร	(ป) คน
นรปติ	(ติ)[นร+ปติ] พระเจ้าแผ่นดิน, กษัตริย์, พระราชา, (ผู้)ที่เป็นเจ้าแห่งคน
นว	(ป) พระที่มีพรรษาน้อย, พระบวชใหม่, พระใหม่
นว/นวก	(ติ) ที่ใหม่, ที่ยังน้อย
นหาปิต	(ป)[นห+ต/น-หา+ณ+เป+ต] ช่างตัดผม, ช่างโกนหนวดเครา
นพการ	(ป)[นพ-กร+ณ] ช่างจักสาน, ช่างสานขัดแตะ
นพาก	(น) หน้าผาก
นาคร	(ติ)[นคร+ณ] ที่อยู่ในเมือง, (ป) คนที่เกิดในเมือง, คนเมือง, ชาวเมือง (น) ชิงแห่ง
นานุปการ	(ติ)[นานา+ปการ] ๑) อันมีประการต่างๆ, อันมีประเภทต่างๆ, อันมีชนิดต่างๆ, ที่มากมายหลายชนิด, ที่หลากหลายประเภท
นานาผลาผล	(น)[นานา+ผลาผล] ผลไม้ใหญ่และเล็กชนิดต่างๆ, ผลไม้ถูกใหญ่เล็กชนิดต่างๆ
นาม	(นิ) ชื่อ, ชื่อว่า ปุจฉา-ชดก = ไขใหม่, ไหม, หรือ,
...นามก	(ติ) ที่มีชื่อว่า..., ที่ชื่อว่า...
นาวา	(อิ) เรือ

นาวิก	(ปฺ)[นาว+ณิก] ๑) นายเรือ, นายท้ายเรือ, ผู้บังคับเรือ, กัปตันเรือ, ๒) (ติ) ที่สามารถข้าม
นิโกสซุช	(ติ)[นิ+โกสซุช] ที่ไม่มีความเกี่ยวข้องกับ/ชี้แจง, ที่ไม่เกี่ยวข้องกับ/ชี้แจง
นิกษนต	(ติ)[นิ-กมุ+ต] ที่ได้ออกไปแล้ว, ที่ออก (น) การออก
นิกษนตกาล	(ปฺ)[นิกษนต+กาล] เวลาอันเป็นที่ได้ออกไปแล้ว, เวลาที่ได้ออกไป, เวลาที่ออกไป
นิกษนตทิวส	(ปฺ,น)[นิกษนต+ทิวส] วันอันเป็นที่ได้ออกไปแล้ว, วันที่ได้ออกไป, วันที่ออกไป
นิกษมติ	(ภู)[นิ-กมุ/กมุ+อ+ติ] ย่อมออกไป, ออก
นิกษมนกาล	(ปฺ)[นิกษมน+กาล] เวลาอันเป็นที่ออกไป, เวลาที่ออกไป(เป็นประจำ)
นิกษมนเวลา	(อิ)[นิกษมน+เวลา] เวลาอันเป็นที่ออกไป, เวลาที่ออกไป(เป็นประจำ)
นิกษมิตวา	(อพ) โดยออกไปแล้ว
นิกชิปติ	(ภู)[นิ-ชิป+อ+ติ] ๑) ย่อมวาง, วางลง, วางไว้, ๒) ย่อมเก็บ, เก็บไว้, เก็บรักษา, สงวนไว้, รักษาไว้, พยุงไว้, ประคองไว้, ๓) ใส่, ใส่เข้า, สอด, สอดเข้า, แทรก, แทรกเข้า, แขน, แขนเข้า, ๔) เก็บสะสม, สะสม, เก็บสั่งสม, สั่งสม
นิคม	(ปฺ) นิคม, หมู่บ้านที่มีตลาด
นิคฺคจฺจติ	[นิ-คมุ+อ+ติ] ย่อมออกไป
นิจจ	(ติ) เสมอ, เป็นประจำ, นิจจํ (อพ.) ประจำ, เสมอ, ไม่ขาด
นิททายติ	(ทิ/ภู)[นิ-ทา+ย/อ+ติ] ย่อมนอน, ย่อมนอนหลับ
นิปชฺชติ	(ทิ)[นิ-ปท+ย+ติ] ย่อมนอน, เอน, ตะแคง, หมอบ, นอนหมอบ
นิปชฺชนต	(ติ) ที่กำลังนอนอยู่
นิปนฺน	(ติ)[นิ-ปท+ติ] ที่ได้นอนแล้ว, ที่นอนอยู่, ที่นอน, ที่หมอบ, ที่นอนหมอบ, ที่นอนตะแคง, (ปฺ) ผู้ที่นอน, คนที่นอน (น) การนอน
นิปนฺนญฺจาน	(ติ)[นิปนฺน+จฺจาน] ที่อันเป็นที่ได้นอนแล้ว, ที่ที่ได้นอน
นิพพท	(ติ)[นิ-พท+ต] ๑) ที่เป็นประจำ, ที่สม่ำเสมอ, ที่ต่อเนื่องกัน, ที่ตลอดกาล, ๒) ที่ถูกผูก, ที่ถูกมัด, ที่ถูกล่าม, ที่ถูกทรมาน, ๓) ที่เป็นส่วนหนึ่ง, ที่มีการพิจารณาใหม่, ๔) ที่ถูกวางไว้, ที่ถูกจัดไว้, ๕) ที่ถูกให้เกิดขึ้น, ๖) ที่ถูกรัดไว้, ที่ถูกมัดไว้, ที่ถูกร้อย(ร้านคอกไม้), ๗) โดยเป็นประจำ, โดยสม่ำเสมอ, โดยไม่ขาด, โดยต่อเนื่องกันไป, โดยตลอดกาล, ค
นิพพตฺตติ	(ภู)[นิ-วตฺต+อ+ติ] ย่อมเกิด, เกิดขึ้น, ผุดเกิด, ย่อมเอา
นิพพาน	(น) นิพพาน
นิพฺพร	(ติ) ที่เต็มที, ที่ร้อนแรง, มากยิ่ง
นิมนฺเตติ	(จุ)[นิ-มนต+ณ+ติ] ย่อมนิมนต์, เชิญ, ขวน, เชิญชวน, เชื้อเชิญ
นิริย°	(ปฺ)[นิ+อย] ๑) นรกภูมิ, นิรยภูมิ, ภูมิอันเป็นที่ที่ไม่มีความสุข-ความรื่นรมย์, นิรยคติ, ๒) เปตวิสัยภูมิอันเป็นที่ที่ไม่มีความสุข
นิริย°	(ติ)[นิริย+ณ] ภูมิที่เหมือนนรก, เปตภูมิ, ที่เกิดในนรก, สัตว์นรก
นิลย	(ปฺ) เรือน, ที่อยู่อาศัย
นิลียติ	(ทิ)[นิ-ลี+ย+ติ] ย่อมหลบซ่อน
นิวตฺถวตฺถ	(น)[นิวตฺถ+วตฺถ] ผ้าที่ถูกนุ่ง, ผ้าที่นุ่งอยู่, ผ้าที่นุ่ง (ติ) ที่มีผ้าที่ถูกนุ่ง, ที่นุ่งผ้า
นิวตฺถวสฺน	(น)[นิวตฺถ+วสฺน] ผ้าที่ถูกนุ่ง, ผ้าที่นุ่งอยู่, ผ้าที่นุ่ง
นิวตฺถสาฏก	(ปฺ)[นิวตฺถ+สาฏก] ผ้าที่ถูกนุ่ง, ผ้าที่นุ่งอยู่, ผ้าที่นุ่ง
นิวาเสติ	(จุ)[นิ-วส+ณ+ติ] ย่อมนุ่ง, ย่อมอยู่

นิเวสน	(น) เรือน, บ้าน, วัง, ตำหนัก
นิสฺสชฺชฏฺฐาน	(น)[นิสฺสชฺชา+ฐาน] ที่อันเป็นที่นั่ง, ที่นั่ง(ประจำ)
นิสฺสชฺชน	(น)[นิ-สท+ย+ยฺ] การนั่ง, การนั่งอยู่
นิสฺสชฺชาสน	(น)[นิสฺสชฺชา+อาสน] ที่อันเป็นที่นั่ง, ที่นั่ง
นิสินฺน	(ติ)[นิ-สท+ต] ที่ได้นั่งแล้ว, ที่นั่งอยู่ (น) การนั่งอยู่, ที่อันเป็นที่นั่ง
นิสินฺนก	(ติ)[นิ-สท+ต+ก] ผู้ซึ่งนั่งอยู่
นิสํยติ	(ภฺย)[นิ-สท+อ+ติ] ย่อมนั่ง
นิสํยิตฺวา	(อพย)[นิ-สท+ตฺวา] โดยนั่งอยู่ โดยนั่ง,
นิสํยิต	(ติ) ที่นั่งอยู่
นิสฺสเสณํ	(อิ)[นิ-สิ+ณฺ, นิ-สิ+ยฺ+อี] บันได, กระโถ(ที่ต้องปีนไต่ขึ้น), บันไดลง, กระโถลง, บันไดที่ทำด้วยไม้เป็นต้นเช่นไม้ไผ่ใช้สำหรับไต่ขึ้น, ปีนขึ้น(ไม่ใช่เดินขึ้น)
นิจฺ/นิจก	(ติ) ที่ต่ำ, (วัตถุ)ที่เตี้ย, ที่ต่ำช้า, ที่ลุ่มต่ำ
นิจฺ/นิจล	(ติ) ที่(มีสี)คล้ำ, ที่น้ำตาล, ที่เขียว, ที่น้ำเงิน, ที่ดำ
นิจฺลมุข	(ติ)[นิจฺ+มุข] ที่มีใบหน้าสีคล้ำ/ดำคล้ำ/เขียวคล้ำ
นุ	(นิ) ปุจฉาโชคก, ไหม, หรือ...
นุโ	(นิ) ปุจฉาโชคก, ไหม, หรือ...
เนกฺขมฺม	(น)[เนกฺขมฺม+ณ, นิ-กมฺ+ณ] (ปฐมฌานเป็นต้น) ที่เป็นเหตุออก, ที่สามารถล่วงออก, ความเป็นแห่งสิ่งที่สามารถล่วงออก, การล่วงออก, การออกบวช, (ติ) ที่สามารถล่วงออก, ที่สามารถพ้นออก
เนติ	(ภฺย)[นี+อ+ติ] นยติ, ยื่อนำไป
เนตฺวา	(อพย)[นี+ตฺวา] โดยนำไป ก) โดยเขาไป, ข) โดยเชิญไป, ค) โดยเรียกไป, ข) โดยทิ้งไป, ลากไป, ง) โดยเคลื่อนย้ายไป, จ) โดยพาไป, นำไป
นุหานติตฺถ	(น) ทำอาบนํ้า, ทำน้ำ
นุหาโนทก	(น)[นุหาน+อุทก] น้ำเป็นเครื่องอาบ, น้ำที่ใช้อาบ, น้ำอาบ
นุหายติ	(ภฺย/ทิ)[นุหา/นห+อ/ย+ติ] ย่อมอาบนํ้า
ปีสุ°	(ปฺย)[ปีส+อุ] ๑) ดิน, แผ่นดินใหญ่, ๒) ฝุ่น, ฝุ่นดิน, ชีดิน, ผงดิน, ๓) ดินยุ่ย, ปุ๋ย ๔) ทราย, ๕) ไคล, เถ้าไคล
ปีสุ°	(ติ)[ปี+อุสุ] ที่สูง, ความสูง
ปฤก	(ติ) ที่สูง, ที่ถูกหุงต้ม, ที่แก่
ปฤกมฺติ	(ภฺย)[ปี-กมฺ+อ+ติ] ย่อมไป, ย่อมหลีกเลี่ยง
ปฤกฺกฺกฺติ	(ติ) (=ปฤกฺกฺจิต) ที่เดือดพล่านๆ
ปฤกฺกฺกฺติเตล	(น)[ปฤกฺกฺกฺติ+เตล] น้ำมันที่เดือด, น้ำมันที่เดือดพล่านๆ
ปฤกฺขนฺทติ	(ภฺย)[ปี-ขท+อ+ติ, ปฤกฺขนฺท+อ+ติ] ก) ย่อมวิ่งไป, แล่นไป, ข) ย่อมวิ่งเข้าไป, เข้าถึง, ค) ย่อมวิ่งเข้าทะลุบอน, ย่อมต่อสู้/สู้รบ/สู้ศึก-โดยวิ่งเข้าทะลุบอน, ข) ย่อมหยั่งลง, ย่อมเข็, ง) ย่อมขี่เข้าไป, ขับเข้าไป, จ) ย่อมไหล, ฉ) ย่อมบินไป, บินข้าม, เห็น, ลอย, ข) เหาะขึ้นด้วยฤทธิ์, เห็นหา
ปฤกฺขิปติ	(ภฺย)[ปี-ขิป+อ+ติ] ๑) ย่อมใส่, ก) ย่อมสอด, สอดใส่, ใส่เข้าไป, ยัดใส่, เอาเข้าไป, สอดแทรก, ข) เทใส่, ราวใส่, กรอกใส่, ค) ย่อมควบคุม, คุมตัว, มัด, ล่าม, จับกุม, ขัง,

กักขัง, คุมขัง, จำคุก, ๒) ย่อมถึงลง, โยนใส่, ทิ้งใส่, วางลง, วางใส่, ปกขิตต, ปกขิตตก, ปกขิปน, ปกขิปนก, ปกขิปนต, ปกขิพมาน, (ปกขิปาเปติ-ย่อมให้ใส่), ปกขิปาเปตวา, ปกขิปีตพพ, ปกขิปีตุ, ปกขิปีตวา, ปกขิปีตวาน, ปกขิยมาน, (ปกขิยติ-ย่อมถูกใส่), ปกขิเปติ-ย่อมให้ใส่), ปกขิปป-โดย..., ปกขิปปมาน, ปกเขป, ปกเขปน, ทารุณิ ปกขิปปนโต อคฺคิ ชาเลตฺวา-โดยใส่ ซึ่งพื้น ท. ยังซึ่งไฟ ย่อมให้ถูกโพลง ฯ

ปจณิย์ ปกขิปิตวา-โดยไผ่ลง ในตะกร้า ฯ

ปก (อพฺ) [ป+า+เอว] ๑) ก่อน/ก่อนอื่น-ทีเดียว, อันดับ/ประการ-แรก/ที่หนึ่ง-ทีเดียว, เริ่มแรก/แรกเริ่ม/แต่แรก/ที่แรก/ตอนแรก-ทีเดียว, เบื้องต้น/เริ่มต้น/ขึ้นต้น, ๒) จะมีที่ไหนที่ควรกล่าว, ไม่มีที่จะกล่าว, จะป่วยกล่าวไปไย, ป่วยการไปไย, นับประสาอะไร, เอาที่ไหนมาพูด, ก่อนแล้ว, น้ำหน้าแล้ว, เริ่มแล้ว, ๓) ถ้าหน้าที่เดียว, เกินหน้าที่เดียว, แฉงทีเดียว, ไปก่อนทีเดียว ๔) เน้นๆ ที่เดียว, เข้าๆ ที่เดียว, เน้มมากทีเดียว, เข้ามากทีเดียว, ก่อนทีเดียว, ก่อนหน้าทีเดียว

ปศุสัตว์ (ภู) [ป-ขร+อ+ติ] ย่อมไหล, ไหลออก, ไหลลง, ไหลขึ้น, ขึ้นออก ปศุมนรุต, ปศุขมาน, ปศุขริต, ปศุขริตวา.

ปจติ (ภฺ) [ปจ+อ+ติ] ย่อมมุ่ง

ปัจจัยส (๒) เวลาฟ้าแจ่ม, รุ่งวาว, รุ่งแจ่ม, ฟ้าสว่าง, เวลาเช้ามืด, (ช่วงฟ้าเริ่มสว่างมองเห็นสัตว์ฯ จนชัดขึ้นก่อนแสงสีแดงเริ่ม) ของดวงอาทิตย์ขึ้น)

ปัจจัยสําคัญ (๒) การถือเอาโดยรวมซึ่งปัจจัยธรรมชาติ

ปัจจุบัน (ป) เวดารุ่งสว่าง, ตอนรุ่งสว่าง

ปัจจัย (อพ) [ปัจจัย + ไต] ๑) กุมมุตต = สู้ข้างหลัง, ๒) นิสสฤกกตต = จากข้างหลัง, ๓) ภูมิอุตต = ที่ข้างหลัง, ๔) ในชั้นที่ ๓) หลัง

ปจฉา (นิ) ในภายหลัง, ภายหลัง

ปจฺฉาพาท (น) [ปจฺฉา+พาท] แขนโพล์หลัง, มือโพล์หลัง, ปจฺฉาพาท คาทุหพฺพณฺณ พนฺธิตฺวา-โดยมัด
ซึ่งแขนโพล์หลัง โดยการมัดให้แน่น (มัดแขนโพล์หลังให้มั่น) ฯ

ปัจจัยทสน (น)ปัจจัย+ทสน การเห็นครั้งสุดท้าย, การครั้งสุดท้าย

ประหติ (ญ) [ป-หา+อ+ติ] สดะ, ละ, ติง ก) สดะ, ติง, ละติง, ทอดติง, โยนติง, ขว้างติง, ติงไป, ปล่อยติง, ด้มเลิก, ยกเลิก, กำจัด, ขจัด, ข) ละ, ละห่าง, ห่าง, เว้นห่าง

ปชา (อิ)[ป-ชนะ+ภริ+อา] ๑) สัตว์, หมู่สัตว์, สัตว์โลก, ก) คน, หมู่คน, หมู่มนุษย์, ชาวบ้าน
 ชาวเมือง, ประชาชน, ข) เทวดา, เทพ, ทวยเทพ, หมู่เทวดา, ค) รากษส, รากโซส, (ยักษ์
 ร้าย, ผีเสื้อน้ำ), ง) อริยบุคคล, จ) พรหมมณ, ฉ) บุรุษบุคคล, ๒) ก) ลูกชายลูกสาว, ลูก
 สาวลูกชาย, ข) เด็ก, เด็กเล็ก, ค) ลูกวัว, ลูกวัวน้อย

ปณจ (ติ)[ปจ+อ] ๕ คน/ตัว/สิ่ง/อย่าง/อัน...(ลักษณนาม)

ปณฺณตฺต (ติ) ที่ถูกปฐไว้, ที่ถูกวางไว้

๑) [ป-ลป+เณ+ติ] ปลลภาเปติ ๑) ย่อมปฐ, ปฐตต, ช้างปฐ, คตฺธิปฐ, กางปฐ, ๒) ย่อมวางบัญญัติ
 ขั้วสัตว์ไว้, ตั้งขั้วสัตว์, ปลลตต, ปลลปฐ, ปลลเปตฺวา, ปลลเปตฺวาน, ปลลเปนต,
 ปลลวปนมาน, ปลลวปยมาน, ปลลวเปตฺพ, ปลลวเปตฺุ, ปลลวเปตฺวา, ปลลวเปต
 วาน, ปลลวเปนต

ปลยเปติ^๒ (กา) [ป-ลา+ณาเป+ติ] ปลยลาเปติ ๑) ย่อมให้รู้, ๒) ย่อมบัญญัติ, ปลยลตต, ปลยลปิต,

	ปลุณปีตพพ, ปลุณปียติ, ปลุณปียมาน, ปลุณเปตพพ, ปลุณเปตุ, ปลุณเปตวา, ปลุณ เปนุต, ปลุณปาณีย, ปลุณปาปนุต, ปลุณปาปยมาน, ปลุณปาปิต, ปลุณปาปิตพพ, ปลุณปาปียติ , ปลุณปาเปตุ, ปลุณปาเปตวา, ปลุณปาเปนุต
ปลุณ	(อิ)[ป-ลว+อ+อา] สภาวะธรรมที่สามารถรู้/จำแนก/แยกแยะ/กำหนดขอบเขต/พิจารณา/รู้ เห็นเข้าใจ-โดยประการต่างๆ, ปัญญาเจตสิก, ปัญญา, ญาณ, ความรู้, ความฉลาด
ปลุท	(ปฺ) การถาม, ปัญหา, คำถาม
ปลุ	(ปฺ) ผ้า, เสื้อผ้า, เครื่องนุ่งห่ม
ปลุฏาก	(ติ)[ปลุ=ปต+อาค] ๑) ธง (ธงผืนผ้า ๒ อย่าง ผ้าสั้นเช่น ธงสามเหลี่ยม – ผ้ายาว(มาก) เช่นธงกระบอง) ๒) ผู้ที่สามารถเห็นกลับขึ้นไป เช่น อสุรา
ปฏิบัติคุณหาติ	(ค)[ปติ-คห+ณหา+ติ] ย่อมรับ, เอา, รับเอา
ปฏิขจิตต	(น)[ปฏิข+จิตต] จิตที่ประกอบด้วยโทสะ, โทสมูลจิต
ปฏิจณาเทติ	(จุ)[ปติ-จท+ณ+ติ] ปฏิจณาทยติ ๑) ย่อมคลุม, ครอบ, ปก, ครอบคลุม, ปกคลุม, ๒) ห่ม, นุ่งห่ม, แต่งกาย, แต่งตัว, สวม(เสื้อผ้า, ๓) ปิด, บัง, กลบ, ปกปิด, ปิดบัง, ช้อนเร้น, กลบ เกล็ดขน, อำพราง, ปฏิจณน, ปฏิจณาเทตพพ, ปฏิจณาเทตุ, ปฏิจณาเทตวา, ปฏิจณาเทนต
ปฏิชคคติ	(ภู)[ปติ-ชคค+อ+ติ] ๑) ย่อมป้องกัน, ปกป้อง, ค้ำครอง, ดูแล, รักษา, ผนึก, ๒) ย่อมดูแล, เลี้ยงดู, ประนินิบัติ, รับใช้, ผนึก, ใส่ใจ, ดูแลเอาใจใส่, ระวัง, ระมัดระวัง, ระแวดระวัง, ๓) ทำความสะอาด, ๔) ย่อมทำให้สะอาด, ทำให้เป็นระเบียบเรียบร้อย, ๕) ย่อมซ่อมแซม, แก้ไข, ปรับปรุง, ตกแต่ง, ประดับประดา, ๔) ย่อมบำบัด, รักษา, เยียวยา, บำบัดโรค, แก้โรค, ฟื้นฟู,
ปฏิปชชติ	(ทิ)[ปติ-ปท+ย+ติ] ๑) ย่อมฝึก, หัด, ซ้อม, ฝึกหัด, ฝึกซ้อม, ฝึกฝน, ฝึกปรือ, ๒) ย่อม ประพฤติ, ปฏิบัติ, ๓) ย่อมบำเพ็ญ, พากเพียรพยายามทำ, ๔) ย่อมก่อตั้งกษัตริย์ปกครอง, ๕) ย่อมได้, ย่อมถึง, ย่อมรู้, ๖) ย่อมไป, ดำเนิน, ดำเนินไป, ย่างไป, ๗) ย่อมให้, ถวาย, ๘) ย่อมให้คืน, ซดใช้, แทน, ตอบแทน, ทดแทน, ๙) ย่อมรับเอา, ๑๐) ย่อมฟัง, ๑๑) ย่อมเป็นไป, ปฏิปณ, ปฏิปชชิตวา, ปฏิปชช, ปฏิปชชิตุ, ปฏิปชชนต, ปฏิปชชมาน, ปฏิปช ชิตพพ, ปฏิปาทยติ, ปฏิปาทนีย, ปฏิปาทยนต, ปฏิปาทิต, ปฏิปาทิยมาน, ปฏิปาทิยติ, ปฏิ ปาเทตพพ, ปฏิปาเทตวา, ปฏิปาเทนต, ปฏิปาเทตุ.
ปฏิปชชิตวา	(อพ)[ปติ-ปท+ย+ตวา] ๑) โดยปฏิบัติ, ประพฤติ, กระทำ, พากเพียรพยายาม, ๒) โดยได้, ถึง, ๓) โดยไป, ดำเนิน, ดำเนินไป, ย่างไป
ปฏิปาฎิยา	ตาม/โดย-ลำดับ(เรียงตามสภาพ)
ปฏิพุทธจิตต	(น)[ปฏิพุทธ+จิตต] ๑) จิตที่-เกาะเกี่ยว/เกี่ยวข้อง/ติดพัน/ผูกพัน/พัวพัน/สัมพันธ์, (ติ) ๒) ที่ มีจิต-เกาะเกี่ยว/เกี่ยวข้อง/ติดพัน/ผูกพัน/พัวพัน/สัมพันธ์...,
ปฏิพาหนมนต	(ปฺ)[ปฏิพาหน+มนต] เวทมนตร์/มนตรา/มนตร์คาถาที่ห้าม, มนต์กัน, คาถาป้องกัน, มนต์แก้, คาถาแก้
ปฏิมา	(ติ) เทวรูป, รูปเหมือน, รูป/หุ่น-จำลอง, พุทธรูป
ปฏิมาพร	(น) หอพระ, หิ้งพระ, โต๊ะหมู่
ปฏิมุณจติ	(จุ)[ปติ-มุจ+อ+ติ] ๑) ย่อมสวม, ใส่, สวมใส่, สวมติด, ๒) ผูก, มัด, ๓) พัน, พันรอบ, ม้วน, กรอ, ๔) สวม, ขึ้นชู้(รองเท้าเป็นต้น), ๕) สวมใส่, ประดับ, ตกแต่ง, ๖) ย่อมได้, ย่อมถึง, ย่อมแตะ, กระทบ, สัมผัส, เสวย, รู้สึก

ปฏิยาเทติ ^๑	(จุ)[ปติ-ยต+ณ+ติ] ๑) ย่อมกระทำ, จัดทำ, จัดแจง, ก.ย่อมจัดแจง, จัดการ, จัดทำ, ข.หุง ตัน, ผัดทอด, ทำอาหาร, ค.ปรุงแต่ง, แต่งเติม, จัดเตรียม, ตระเตรียม, ตกแต่ง, ประดับ, ๒) ย่อมถวาย, ถวายทาน, ให้, ให้ทาน, ๓) ย่อมฝาก, ฝากฝัง, ปฏิยาเทนติ, ปฏิยาเทล, ปฏิยาเทม, ปฏิยาเทนตุ, ปฏิยาเทหิ, ปฏิยาเทย, ปฏิยาเทยฺย, ปฏิยาเทยฺย, ปฏิยาเทสิ, ปฏิยาเทสุ, ปฏิยาเทสสติ, ปฏิยาเทสสามิ, ปฏิยาเทสสาม, ปฏิยตต, ปฏิยาทิต, ปฏิยาเทตวา, ปฏิยาเทตวาน, ปฏิยาเทตุ, ปฏิยาทิตติ(กม), ปฏิยาเทติ(กา)
ปฏิยาเทติ ^๒	(กา)[ปติ-ยต+ณ+ติ] ๑) ย่อมให้กระทำ, ให้จัดทำ, ให้จัดแจง, ย่อมทำความสะอาด, ทำให้โล่ง, ย่อมตกแต่ง, ประดับ, ๒) ย่อมให้ถวาย, ให้ถวายทาน,
ปฏิลภติ	(ภุ)[ปติ-ลภ+อ+ติ] ๑) ย่อมได้ ๒) ย่อมได้ใหม่, ได้ชุก, ๓) ย่อมได้คืน, ได้คืนมา, ปฏิลภนติ, ปฏิลภสิ, ปฏิลภามิ, ปฏิลภ, ปฏิลภาม, ปฏิลภตุ, ปฏิลภ, ปฏิลภ, ปฏิลภย, ปฏิลภยฺย, ปฏิลภยฺยาสิ, ปฏิลภยฺยาม, ปฏิลภยฺย, ปฏิลภิ, ปฏิลภิ(ปติ-ลภ+โอ), ปฏิลภิสฺ, ปฏิลภิตถ, ปฏิลภี, ปฏิลภิมหา, ปฏิลภิสฺสติ, ปฏิลภิสฺสนติ, ปฏิลภิสฺสามิ, ปฏิลภิสฺสาม, ปฏิลภาเปติ, ปฏิลภาเปสสามิ, ปฏิลภียติ(กม), ปฏิลภิตพฺพ, ปฏิลภนต, ปฏิลภมาน ปฏิลภิตวา, ปฏิลภิตวาน, ปฏิลภิตุ.
ปฏิวิสฺสก	(ติ)[ปติ-วิส+ณ+อ] (ผู้)ที่อยู่ในเรือนอันเป็นที่ใกล้, ที่เพื่อบ้านใกล้เรือนเคียง, เพื่อนบ้าน, เพื่อนบ้านใกล้เคียง
ปฏิสงฺขโรติ	(ต)[ปติ-สํ-กร+โอ+ติ] ย่อมซ่อมแซม, ปรับปรุง, แก้ไข
ปฏิสนฺธิทวส	(ปฺ)[ปฏิสนฺธิ+ทวส] วันอันเป็นที่ปฏิสนธิ, วันปฏิสนธิ
ปฏิสมฺภิตา	(อิ) ญาณที่สามารถรู้จำแนกแยกแยะ
ปฏิสาเมติ	(กา)[ปฏิ-สม+ณ+ติ] ๑) ย่อมเก็บ, เก็บไว้, เก็บเข้าที่, เก็บไว้ในที่ ๒) ย่อมเก็บสะสม, สะสม, สั่งสม, เก็บรวบรวม, เก็บหอมรอมริบ, เคปฺปริกฺขารํ ปฏิสาเมตวา-โดยเก็บแล้ว ซึ่งเครื่องใช้แห่งเรือน ฯ
ปฏิวสฺสติ	(ภุ)[ปติ-วส+อ+ติ] ย่อมอยู่, นั่งอยู่, ประทับอยู่, อยู่โดยปกครอง, ปฏิวสฺสนติ, ปฏิวสฺสามิ, ปฏิวสฺสาม, ปฏิวสฺสิ, ปฏิวสฺสิ, ปฏิวสฺสนต
ปณฺตี	(น)[ป-นี+ต] ๑) นิพพาน (ติ) ๒) ที่ประเสริฐ, ที่สูงส่ง ก.ที่ไม่จัด-ไม่หยาบ, ข.ที่ดีเลิศ-ที่ถูกยกย่อง-ถูกชม, ๓) ที่ดี-ที่อร่อย, ที่น่ารื่นรมย์
ปณฺตีตปณฺตี	(ติ)[ปณฺตี+ปณฺตี] ที่ดี ๆ
ปณฺณสาลา	(อิ)[ปณฺณ+สาลา] เฝิง-ศาลา-อาศรม...-ที่มุงใบไม้, เฝิงหมาแหงน
ปณฺณาการ	(ปฺ) ของขวัญ, รางวัล
ปณฺทิต	(ติ) ที่มีปัญญา, ที่ทรงความรู้, ที่ฉลาด, (ปฺ) คนฉลาด, คนมีปัญญา, ผู้ทรงความรู้
ปณฺทิตปฺริส	(ปฺ)[ปณฺทิต+ปฺริส] ผู้ชายที่มีปัญญา, ผู้ชายที่มีความรู้, คนที่มีปัญญา, คนที่มีความรู้
ปณฺฑโรคฺ	(ติ)[ปณฺฑโรค+อ] ที่มีโรคชืดเผือด/ชืดเขียว, ที่เป็นโรคชืดเขียว, ที่มีโรคชืดช้ำ, ที่เป็นโรคชืดช้ำ (one who suffers from jaundice.)
ปณฺณ	(น)[ปฺร+ต, ปต+ต, ปณ+ณ, ปฺร+น, ปณฺณ+อจ] ๑) ใบ, ใบไม้, (ใบ)ผัก, ๒) ใบ, แผ่น, แผ่นกระดาษ, จดหมาย, แผ่นเป็นที่เขียนอักษร, แผ่นจารึก, ใบลานจารึกอักษร, ๓) ปีก, ปีกนก, ๔) แคว้น/รัฐ/ประเทศ-ที่ชื่อว่าปณณะ, ๕) กษัตริย์ที่ชื่อว่า ปณณะ
ปณฺยวิภยฺยสาลา	(อิ)[ปณฺย+วิภยฺย+สาลา] ตลาด, ร้านค้า
ปจฺติ	(ภุ)[ปจ+อ+ติ] ย่อมสวด, ย่อมอ่าน

ปฐมนุชฌาน	(น)[ปฐม+ณาน] ปฐมนุชฌาน, ฌานที่หนึ่ง, ฌานที่(ถูก)ได้ก่อน/อันดับแรก/เบื้องต้น,
ปฐมยาม	(ป) ปฐมยาม, ยามที่หนึ่ง
ปตติ	(ญ)[ปต+อ+ติ] ย่อมตก, หก, ร่วง, หล่น, ล้ม
ปติ	(ป) สามี, เจ้าของ, ผู้เป็นใหญ่
ปติภูจชาติ	(ญ)[ปติ-ฐา+อ+ติ] ๑) ย่อมตั้ง, ตั้งอยู่, ก.ย่อมคงอยู่, ดำรง, ดำรงอยู่, มั่นคงอยู่, คงทนอยู่, ทนทานอยู่, ข.หยั่งลง, ตั้งตรง, ค.ตั้งตระหง่าน, ตั้งมั่นคง, ตั้งทนทาน, พ.ย่อมตั้งค้ำ, ตั้งยัน, ตั้งสนับสนุน, ๒) ย่อมเกิดขึ้น, มีตั้งอยู่, ๓) ย่อมตั้งอยู่โดยอาศัย, ย่อมยอมรับ, ๔) ย่อมตั้งไว้, วางไว้, ปติภูจชาติ, ปติภูจลลิต, ปติภูจชาติ, ปติภูจชาติคาม
ปติภูจฐานฐาน	(น)[ปติภูจฐาน+ฐาน] ที่อันเป็นที่ตั้ง
ปโตท ^๑	(ป)[ป-ตฺท+ณ] แล้, ประตก, ปฏัก, ไม้เรียว
ปโตท ^๒	(ป)[ปโตท+ณ] ลบตัดทิตปัจจย (ปัญญาเป็นต้น) ที่เหมือนตั้งแต่-ปฏัก
ปตต ^๑	(น)[ปต+ต] ๑) ใบ, ใบไม้, ๒) ปีก, ปีกนก, ๓) กลับคอกไม้แต่ละกลับ, ๔) รวงพิน, ตัวพิน, โครงร่างพิน, ๕) ขอบริมชายผ้า, ขอบริมด้านกว้างและด้านยาวของจีวร, ๖) ผ้าที่เป็นไปในแคว้นจีน/ประเทศจีน, ผ้าจีน, ๗) ที่ตก, ที่หล่น/ย้อยลงสู่เบื้องล่าง
ปตต ^๒	(ป.น)[ปต/ปท+ต, ปต=ปาท+ต+อ, ปา+ตต] ๑) บาตร, ชาม, (จาน, ถ้วย)-อาหาร ซึ่งเป็นเครื่องใช้(ภิกขุ)ของพระภิกษุและสามเณร, ๒) ชามอาหาร, จานอาหาร, ถ้วยอาหาร, ชันน้ำ, แก้วน้ำ ๓) ที่สมควร, ที่เหมาะสม
ปตต ^๓	(น)[ป-อา-อป/อาป+ต] ๑) การได้, การถึง, การบรรลู่, (ติ) ๒) ผู้ที่ได้, ผู้ที่ถึง, ผู้ที่บรรลู่, ๓) ที่ถูกได้, ที่ถูกถึง, ที่ถูกบรรลู่, ๔) (เวลา)อันเป็นที่ถึง, ๕) ที่ถูกใช้สอย, ที่ถูกเสวย, ที่ถูกบริโภค
ปตตจิวร	(น)[ปตต+จิวร] บาตรและจีวร
ปตถณ	(น,อิ)[ป-อตถ+ย, ปตถ+ย,] ..+อา = ปตถณ ๑) ความปรารถนา ก.ความประสงค์ที่จะได้ที่จะเอา, การได้รับ, ข.การอธิษฐาน ขอพร อ้อนวอน, ๒) การยกย่อง, ชื่นชม, ๓) ธรรมที่เป็นเหตุ/ที่สามารถ/ที่เป็นความ-ปรารถนา/ค้นหา/โลหะ (ติ) ๔) ที่อันเป็นที่ถูกปรารถนา, ๕) (เวลา) อันเป็นที่อธิษฐาน ขอพร อ้อนวอน
ปตถรติ	(ญ)[ป-ถร+อ+ติ] ย่อมคลี่, กาง, ปู, แบน, แผ่
ปตถิตปตถณ	(อิ)[ปตถิต+ปตถณ] ๑) การอ้อนวอนขอ/การอธิษฐานขอ/ความปรารถนา-ซึ่งพร/ซึ่งโชคลากอันเป็นที่ประสงค์/ปรารถนา/ต้องการ, การขอพร/ขอโชคลาก-ที่ได้ปรารถนา, ๒) ปตถิตปตถณ (ติ) ผู้ซึ่งมีการอ้อนวอนขอ/อธิษฐานขอ-ซึ่งพร/ซึ่งโชคลากอันเป็นที่ปรารถนา, ผู้ที่มีการขอพร/ขอโชคลากที่ได้ปรารถนา
ปถิก	(ป) ผู้เดินทาง, ผู้โดยสาร, นักท่องเที่ยว
ปทกฺขิณ ^๑	(น)[ป-ทกฺข+อ+ณ] ๑) การกระทำ/เป็นไป-โดยประการต่างๆ ก.การเคารพอย่างจริงใจ/ใส่ชื่อ, ข.ความดีเลิศ/ชอบธรรม ค.ความสมควร/เหมาะสม, ๒) ข้างขวา, ด้านขวามือ, ๓) เจริญ, รุ่งเรือง, ๔) ฉลาด-เก่ง-ชำนาญ
ปทกฺขิณ ^๒	(น)[ปทกฺขิณ+คาห] ลบบทหลัง การ-ถือเอา/รับเอา/รับฟัง-อย่างดี
ปทกฺขิณ ^๓	(น)[ปทกฺขิณ+อ] การหมุนเวียนโดยกระทำในทางขวา, การเวียนขวา
ปทหติ	(ญ)[ป-ธา+อ+ติ] ย่อมพากเพียร, พยายาม, หมั่น, ขยัน, ปทหิตวา
ปทหนต	(ติ) ที่พากเพียร, พยายาม, บากบั่น

ปทานุप्त	(อพ)[ปท+อนุप्त] ตามลำดับรอยเท้า, ตามรอยเท้าไปเรื่อยๆ, สะกักรอยเท้า
ปทุม	(น)[ป-รุม+อ, ป-ทุ+ม, ปท+อุม] บัวหลวง, บัวปทุม
ปเทศ	(ปฺ)[ป-ทิส+ณ] ๑) ส่วน, ส่วนหนึ่ง ตอนหนึ่ง, ขอบเขตหนึ่ง, ๒) ที่, สถานที่, ตำแหน่ง, ท้องที่, ท้องถิ่น, แถบ, เขต, ภูมิภาค, เขตแดน, ดินแดน, แคว้น, ๓) การกระอันเป็นที่ตั้งแห่งกริยา, อธิกรณการกระทำ, โอกาสการกระทำ, ๔) คืบนิ้วชี้, ขนาดความยาวที่ถูกวัดโดยทางนิ้วหัวแม่มือกับนิ้วชี้, ๕) วิปัสสนา, ธรรมที่เป็นเหตุเห็นเฉพาะหน้าซึ่งอริยมรรค
ปธาน	(น)[ป-ธา+ย] ๑) ความบากบั่น-พากเพียร-พยายาม, ก.ความพากเพียร-ให้เกิดขึ้น-ให้เจริญขึ้น ซึ่งธรรม-กรรมฐาน, ข.ความพากเพียร-บำเพ็ญ อย่างเห็นดเห็น้อย-ลำบาก-ยากแค้น, การบำเพ็ญทุกรกิริยา(ทุก-กะ-ระ-กิ-ริ-ยา), ๒) ธรรมที่ถูก-พากเพียร-ทำให้เกิดขึ้น-ให้เจริญขึ้น, ๓) วิริยะ ที่เป็นเหตุความบากบั่น-พากเพียร-พยายาม, ๔) ความประเสริฐ, ความดี, ๕) นิพพาน, ๖) ธรรมที่เป็นมูล-เป็นประธาน-เป็นปกติดั้งเดิมที่เดียวยึดทั้งหลายพากันคิด, ๗) อามาศย์หัวหน้าใหญ่, (ติ) ๘) ที่ประเสริฐ, ที่เป็นประธาน ก.(ธรรม) ที่เป็นใหญ่-เป็นประธาน-เป็นหลัก, ข.(ผู้)ที่เป็นใหญ่-เป็นประธาน-เป็นผู้นำ, ค.(บท)ที่เป็นประธาน-ดั้งเดิม
ปธานจริย	(น,อิ)[ปธาน+จริย] ๑) การประพฤติ-พากเพียร ซึ่งการบำเพ็ญทุกรกิริยา, ๒) (เวลา) อันเป็นที่-ประพฤติ-พากเพียร ซึ่งการบำเพ็ญทุกรกิริยา
ปน	(นิ) ปุจฉาโชตก, โหม, หรือ...
ปนตคทุก	(ปฺ) ห้องเรียน
ปปุตต	(ปฺ) หลาน, ลูกของลูก
ปพุชมติ	(ทิ)[ป-พุช+ย+ติ] ๑) ย่อมต้น, ต้นนอน, ต้นขึ้น, ๒) ย่อมต้น, ต้นตัว, เตน สทฺเทน ปพุชมิตฺวา-โดย/ครั้น-ต้นขึ้นมา เพราะเสียนั้น ฯ
ปพุพชิต ^๑	(น)[ปพุพชา/ปพุพชชา+อิต, ป-วช+ต] ๑) การเข้าถึง (ซึ่งความเป็นสามเณร-พระภิกษุ-ฤาษี), การบำเพ็ญวัตรของ สามเณร-พระภิกษุ-ฤาษี (ติ) ๒) (ผู้) ที่เข้าถึง ซึ่งความเป็นสามเณร-พระภิกษุ-ฤาษี ก.สามเณร-สามเณรี, ข.ภิกษุ-ภิกษุณี, ค.คาปส=คาปสชาย-หญิง=คาปสินี, ข.ปริพาชก=ชีปะขาวชาย(พราหมณ์)-หญิง(ชี), ง.ชีเปลือยชาย-หญิง ๓) (เวลา) อันเป็นที่เข้าถึง (ซึ่งความเป็นสามเณร-พระภิกษุ-ฤาษี, ก.(เวลา)อันเป็นที่บวชสามเณร, ข.(เวลา)อันเป็นที่บวชพระภิกษุ, ค.(เวลา)อันเป็นที่บวชฤาษี
ปพุพชิต ^๒	(ปฺ)[ป-วช+ณ+ต] ผู้ที่สามารถ ออก-ถอน-ละ (ซึ่งกิเลส-มลทิน ท.), ผู้ที่สามารถสงบกิเลส, พระ
ปพุพชิตรูป	(น)[ปพุพชิต+รูป] รูปร่าง-สัณฐาน ของภิกษุ-สามเณร
ปพุพชิตุกาม	(ติ)[ปพุพชิตฺ+กมฺ+ณ] ที่ต้องการเพื่อการที่จะบวช, ที่ต้องการบวช, ที่อยากบวช
ปพุพต	(ปฺ) ภูเขา
ปพุพตปาท	(ปฺ) เิงเขา, ดินเขา
ปพุพาเขตติ	(กา)[ป-วช+ณ+ติ] ย่อมขับ, ไถ่ออก (จากเมือง, จากแคว้น เป็นต้น), ย่อมให้บวช
ปพุภาร	(ปฺ) หุบเขา
ปมาท	(ปฺ)[ป-มท+ณ] ความประมาท, ความเลินเล่อ, ความหละหลวม, ความละเลย
ปมุสสติ	(ทิ)[ป-มุส+ย+ติ] ๑) ย่อมลืม, หลงลืม, ลืมเลือน, บ้าเม่อ, จำไม่ได้, ๒) ย่อมหายไป, สบายสูญ, สูญหาย, ไม่ปรากฏ,

ปรชายา	(อิ)[ปร+ชายา] ภรรยาของคนอื่น
ปรมมุข	(นิ) ในที่ลับหลัง, ลับตา, ลับหูลับตา
ปรสุเว	(นิ) วันมะรืน
ปรหิโย	(นิ) ในวันก่อน, วานขึ้น
ปรามสติ	(ภุ)[ปร+มส+อ+ติ] ย่อมอุป, คล้ำ, อุปคล้ำ, ลวนลาม, ตามลวน, เล้าโลม, โลมอุป, อุปได้, อุปคล้ำตรงนั้นตรงนี้, จับต้อง, สัมผัส, ปรามภูจ, ปรามภูจู้
ปรามลิตวา	(อพ) โดยคล้ำ, อุปคล้ำ, จับต้อง
ปริกฺขาร	(ปฺ)[ปริ+กร+ณ] ๑) เครื่องบริหาร, เครื่องใช้, เครื่องมือ, เครื่องแวกคัลลอม, เครื่องค้ำจุน, เครื่องช่วยเหลือ, เครื่องเกื้อกูล, เครื่องสนับสนุน, เครื่องบริวาร, ๒) เครื่องเรือน, ๓) ชุดเกราะ
ปริจรติ	(ภุ)[ปริ+จร+อ+ติ] ย่อมปรนนิบัติ, บำรุง, บำเรอ, เลี้ยงดู, คอยรับใช้, คอยใส่ใจ, คอยเอาใจใส่, คอยใกล้ชิด
ปริจฺจขติ	(ภุ)[ปริ+จข+อ+ติ] ย่อมสละ, ละ, ย่อมปล่อย, ปล่อยทิ้ง, ละทิ้ง, ย่อมบริจาคน,
ปริณต	(ติ) ที่ถึงซึ่งความแก่, ที่แก่
ปริตฺต	(น)[ปริ+ตา+ต, ปริ+เต+อ] ปริตฺตา(อิ) ๑) ปริตร, เครื่องปิดล้อมให้ปลอดภัย, เครื่องป้องกัน, สิ่งคุ้มครอง, สิ่งคุ้มกัน, ของรักษา (ติ)[ปริ+จ+ต, ปริ+ทา+ต, ปริ+อ+ต] ๑) ที่เล็กน้อย, ที่เล็ก, ที่น้อย, ที่ไม่มาก, ยังเล็ก, ที่ยังเล็ก, ที่ไม่สำคัญ, ๒) ที่อ่อนแอ, ที่อ่อนกำลัง, ที่กำลังน้อย, แรงแน้อย อานุภาพน้อย, อานุภาพต่ำ ๓) (ปฺ) กามธรรม (ที่มีกำลังอ่อน),
ปริตฺตสขุฌายน	(น) การสวดสาธยายพระปริตร
ปริภาสติ	(ภุ)[ปริ+ภาส+อ+ติ] ย่อมตำหนิ, ย่อมตำ, ย่อมประจาน, ประณาม, โพนทนา, ว่าร้าย, ใส่ร้าย ปริภาสิ
ปริภฺลฺลขติ	(ฐ)[ปริ+ภฺล+อ+ติ] ย่อมบริโภค, ย่อมเสวย, ก.ย่อมใช้, ใช้สอย, ข.ย่อมกิน, ฉน, รับประทาน, ค.ย่อมเสพ
ปริโลก	(ปฺ)[ปริ+ภฺล+ณ] ๑) การใช้, การใช้สอย, การใช้ประโยชน์, การเสวย, ๒) เครื่องใช้, เครื่องใช้สอย
ปริมนฺทล	กลมนเรียบเสมอรอบด้าน, กลม, มน, เรียบ, เสมอ
ปริยนฺต	(ปฺ)[ปริ+อน+ต] ท้าย, ท้ายสุด, ที่สุด, ขอบแดน, สุดแดน, ริมสุด, ปลาย, ริม, ขอบ, ขาย, รอบนอก, ขาน, เขตแดน
ปริวตฺตติ	(ภุ)[ปริ+วต+อ+ติ] ๑) ย่อมหมุน, หมุนรอบ, หมุนวน, วน, วนรอบ, เวียน, ๒) ย่อมหวน, ย้อน, กลับ, กลับคืน, ทวน, ๓) เปลี่ยนแปลง, ผันแปร, ๔) เปลี่ยน, ผลัดเปลี่ยน, ๕) ย่อมเที่ยว, ท่องเที่ยว, ๖) แปร, แปรภาษา, ลิงค์ ปริวตฺเตติ-ย่อมเปลี่ยน/ย่อมแปร ซึ่งเพศ ฯ
ปริวตฺเตติ	(กา)[ปริ+วต+อ+ณ+ติ] ๑) ย่อมให้หวน, ย้อน, คืน, กลับ, หวนคืน, ย้อนคืน, กลับคืน, ย้อนกลับ, ๒) ย่อมเที่ยว, เวียน, เที่ยวไปเที่ยวมา, ๓) ย่อมสวด, ร่าย, ท่อง, เสก, พรา, ๔) ย่อมพลิกกลับ, พลิกข้าง, กลับข้าง, ๕) ย่อมเปลี่ยน, ผลัด, ผลัดเปลี่ยน, ๖) ย่อมแลก, เปลี่ยน, แลกเปลี่ยน, ๗) ย่อมเปลี่ยน, ย้าย, เปลี่ยนย้าย, ยักย้าย, โยกย้าย, เปลี่ยนถ่าย, โอนย้าย, ตัดแปลง, ๘) ย่อมกลิ้ง, เกลือก, กลอก, หมุน, วน, ม้วน, ควง, หมุนควง, หมุนวน, กลิ้งเกลือก, เกลือกกลิ้ง, ๙) ย่อมแปร, แปรภาษา,

ปริวาร	(ป)[ปริ-วร+ณ] ๑) การล้อม, รอบล้อม, แวดล้อม, ล้อมรอบ, ๒) การค้ำกัน, การพิทักษ์, การป้องกัน, ๓) การโอบล้อม, ล้อมวง
ปริวาเรติ	(จุ)[ปริ-วร+ณ+ติ] ๑) ย่อมล้อม, ล้อมรอบ, ห้อมล้อม, แวดล้อม, โอบล้อม, รุมล้อม, มะรุมมะตุ้ม, ๒) ค้ำกัน, ค้ำครอง, ป้องกัน,
ปริวิสติ	(ญ)[ปริ-วิส+อ+ติ] เลี้ยงดู, ศึกษาศ, เลี้ยง(พระ)
ปริสา	(ธิ) กลุ่มบุคคล, คณะบุคคล, บริษัท, หมู่คน
ปริสุสาเวติ	(กา)[ปริ-สุ+ณ+ติ] ย่อมกรอง
ปลายติ	(ญ)[ปลาย+อ+ติ, ปเล+อ+ติ] ย่อมหนี, หลบหนี, หนีไป, วิ่งหนี, วิ่งหลบไป, ปลายนุด, ปลายมาน, ปลายิตวา, ปลายิตุ์
ปลาส	(ติ) ที่(มีส)เขี้ยวไปไม้ (เขี้ยวแก่)
ปโลหิต	(ติ) ที่ถูกล่อลวง, ถูกหลอก
ปวกุขามิ	(ป-วจ+สสามิ) จักกล่าวโดยประการ, บอก
ปวิฐ	(ติ)[ป-วิส+ต] ที่เข้าไปแล้ว, ที่ถูกเข้าไป
ปวิสติ	(ญ)[ป-วิส+อ+ติ] ย่อมเข้าไป
ปวิสิตวา	(อพ)[ป-วิส+ตวา] โดยเข้าไป
ปเวสนกาล	(ปุ)[ปเวสน+กาล] เวลานั้นเป็นที่เข้าไป, เวลาเข้าไป
ปสัทธิ	(ญ)[ป-สท+อ+ติ] ย่อมเลื่อมใส, ผ่องใส, แจ่มใส
ปสูติกา	(ธิ) หญิงคลอดใหม่, หญิงอยู่ไฟ
ปสุส	(น) ค้านข้าง, ข้างข้าง
ปสุสติ	(ญ)[ทิส+อ+ติ] ย่อมเห็น
ปสุสาว	(ปุ)[ป-สุ+ณ] น้ำบัสสาวะ, บัสสาวะ, ถ่ายเบา, เยี่ยว
ปหฺฏอาสาวิส	(ปุ)[ปหฺฏ+อาสาวิส] งูเห่าที่ถูกตี, งูที่มีพิษเร็วที่ถูกตี
ปหฺรติ	(ญ)[ป-หฺร+อ+ติ] ย่อมตี (ตบ, เตะ, ต่อย, ชก, แทะเข้า)
ปหิณาติ	(สุ)[ป-หิ+ณ+ติ] ปหิณติ[ป-หิ+โอ+ติ(โมค.)] ๑) ย่อมส่ง, ส่งไป, ๒) ย่อมใช้, วาน, ผาก, ใช้ไป, วานไป, ผากไป, ปหิณ, ปหิณก, ปหิณิตพพ, ปหิต, (ปหิณยติ-ย่อมถูก), ปเพน, ปหิณนุด, ปหิณมาน, ปาเหยย, ปหิณเยย, ปหิณิตุ์.
ปาการ	(ปุ) กำแพง
ปากกตต	(น)[ปาก+กตต] ข้าวที่หุงแล้ว, ข้าวที่สุกแล้ว
ปาเชติ	(กา)[ป-อช+ณ+ติ] ย่อมให้ไป, ย่อมขับ, ขับขี่, คอบคุม, บังคับ, ไล่, ต้อน, ไล่ต้อน, ขับไล่, พาย(เรือ), แจว(เรือ), ปาชก, ปาชิตุ, ปาเชตุ, ปาเชนต, ปาชียมาน, โคเณ ปาเชตวา-โดยไล่ ต้อน ซึ่งวัว ท., นาวี ปาเชตวา-โดยพาย/โดยแจว ซึ่งเรือ, ยานกั ปาเชนโต-โดยขับขี่ ซึ่งยาน ๑
ปาฏิปทิวส	(ปุ)[ปาฏิปท+ทิวส] วันออกใหม่ ๑ ค่ำ, วันขึ้น ๑ ค่ำ, วันแรม ๑ ค่ำ
ปาสาลา	(ธิ) โรงเรียน
ปาณ	(ปุ)[ป-อน+อ] ๑) หายใจ, หายใจออกหายใจเข้า, ๒) สัตว์, สิ่งมีชีวิตที่หายใจออกหายใจเข้า, ๓) ชีวิต, ๔) ชีวิตินทรีย์
ปาณาติปาตกมฺม	(น)[ปาณาติปาต+กมฺม] การทำซึ่งการปลงลงจากชีวิตของผู้อื่น, การทำการฆ่าซึ่งชีวิตของผู้อื่น, การทำปาณาติบาต, การทำซึ่งการฆ่าสัตว์

ปาณเปต	(ติ)[ปาณ+อุเปต] ที่เต็มเปี่ยมด้วยชีวิต, ที่ท้ายสุดชีวิต, ที่สุดกว่าชีวิตหาไม่
ปาตราช	(ปฺ) อาหารเข้า, มือเข้า, การกินในตอนเช้า
ปาติ	(อิ)[ปา+ติ, ปา+ตฺรี] ๑) ถ้วย, ขาม, ๒) การเฝ้า, การดูแล, การรักษา
ปาตุภวติ	(ภฺ)[ปาตุ-ภฺ+อ+ติ] ย่อมมีปรากฏ, ย่อมปรากฏ
ปาโต	(นิ) ในเวลาเช้าตรู่, ในเวลาเช้า, ในตอนเช้าตรู่, เช้าๆ, รุ่งแจ้ง
ปาโตว	(อพ, ปาโต+เอว) ในเวลาเช้าทีเดียว
ปาท	(ปฺ)[ปาท+ณ] ๑) เท้า, ขา, ๒) หนึ่งส่วนสี่, บาท(แห่งคาถา), ปาทะ(หมู่อักษร), ปาทะ(หน่วยเงิน), ปาทะ(หนึ่งส่วนสี่แห่งชั่วโมง), ๓) ราก, รากไม้, ๔) ฐาน, พื้น, เเชิง, ๕) ฐานรองรับเส้า
ปาทมูล	(น)[ปาท+มูล] แทบเท้า, แทบฝ่าเท้า, ที่ใกล้เท้า, ตำแหน่งใกล้เท้า, บาทมูล
ปาโททก	(น)[ปาท+อุทก] น้ำล้างเท้า
ปान	(น) เครื่องดื่ม, การดื่ม
ปานมนุทฺธิร	(น)[ปาน+มนุทฺธิร] ร้านเหล้า, ร้านสุรา
ปानीย	(น)[ปา+อนีย] น้ำดื่ม
ปาป	(ติ) ที่ชั่ว, ชั่วช้า, บาป, เสว, เสวทรม, ต่ำทรม, ที่ไม่ดี, (ปฺ) ผู้ทำซึ่งความชั่ว, (น) ความชั่ว, ความประพฤติที่ชั่ว, อุกุศลกรรมที่ต่ำทรม, กรรมที่ต่ำทรม
ปาปก	(ติ) ที่ชั่ว, บาป, เสว, ต่ำทรม, (ปฺ) คนชั่ว, (น) ความชั่ว
ปาปฺณาคิ	(สุ)[ป-อป+อุณ+ติ] ย่อมถึง, ไปถึง, ย่อมทัน, ไปทัน, ย่อมบรรลู่, ย่อมได้, ประสบ, ปตฺต, ปาปฺณิตพพ
ปาเปติ	(กา)[ป-อป+เณ+ติ] ย่อมให้ถึง, ให้นำไป, ให้ส่งไป, ให้นำส่งไป
ปาริ	(นิ) ฝั่งโน้น, ด้านโน้น, ฟากโน้น...
ปารูปติ	(ภฺ)[ปา-วร+อ+ติ] ย่อมคลุม, ห่ม, ปรก, ห่มคลุม, แผ่คลุม, ครอบคลุม, ปรกคลุม
ปารูปิตวา	(อพ) โดยห่ม, คลุม
ปารุเปติ	(กา)[ปา-วร+เณ+ติ] ย่อมให้คลุม, ให้ห่ม, ให้ปรก, ให้ห่มคลุม, ให้แผ่คลุม, ให้ครอบคลุม, ให้ปรกคลุม
ปาเลติ	(จุ)[पाल+เณ+ติ] ย่อมดูแล, รักษา, เลี้ยงดู, ปกป้อง, บังคับ, คุ้มครอง
ปาวก	(ปฺ)[ปฺ+ณฺว] ไฟ, (ติ) ที่หมดจด, ที่แจ้งสว่าง, ที่แจ่มจ้า
ปาวิลิ	[ป-วิส+อิ] เข้าไปแล้ว
ปาสาณ	(ปฺ) หิน, ก้อนหิน
ปาสาณผลก	(น,ปฺ) แผ่นหิน
ปาสาท	(ปฺ) เรือนทรงสี่เหลี่ยม, ตึกหลายชั้น, ตึก, ปราสาท
ปาฬิกาสา	(อิ) ภาษาบาฬี
ปิณฺณ	(ปฺ) ตะกร้า
ปิณฺณิ	(อิ)[ปิณฺ+ติ] ๑) หลัง, แผ่นหลัง, ๒) เบื้องหลัง, ด้านหลัง, ข้างหลัง, ปิณฺณิ น ปสาเรสุตฺตมิ-จักโกเมยฺยค ซึ่งหลัง, ปิณฺณิ ทตฺวา คจฺจนฺตํ ราชานํ ทิสฺวา-โดยเห็น ซึ่งพระราชา ที่เสด็จไป โดยให้/โดยคล้อย ซึ่งหลัง(เห็นพระราชาเสด็จผ่านไปซึ่งยังพอเห็นหลังใดๆ) ฯ
ปิณฺท	(ปฺ) อาหาร, ก้อน...
ปิณฺทปาท	(ปฺ)[ปิณฺท+ปาท] อาหาร, อาหารที่ได้โดยรับในบาตร

ปิณฑปาตจาริก	(ติ)[ปิณฑปาต+จาริก] ที่เกี่ยวไปรับอาหาร
พิทหติ	(ภฺ) [อปี-ธา+อ+ติ] ย่อมบิค, ย่อมอุค, ย่อมกั้น, พิทหน , ปิธาน , ปิธานก -การบิค, ผา , (พิทหา เปติ, พิทหยติ -ย่อมให้บิค), พิทหาเปตวา , ปิธิต , หตุเถน ปตต พิทหิ -บิคแล้ว ซึ่งบาตร ด้วยมือ, ทวาร ปิธาย -โดยบิค ซึ่งประทุ ฯ
ปีตามห	(ปฺ) ปู่, (พ่อของพ่อ)
ปีตุ	(ปฺ)[ปา+ริตุ, ปี+ริตุ] ๑) พ่อ, บิดา, ชนก, ๒) พรหม
ปีตุจฉา	(อิ) อา, บ้า (พี่/น้องสาวของพ่อ)
ปิย	(ติ) ที่ถูกรัก, ที่เป็นที่รัก, ที่น่ารัก, ที่เป็นที่เกิดทุน, เป็นที่ถนอม
ปิยสหาย	(ปฺ)[ปิย+สหาย] เพื่อนรัก, เพื่อนสนิท
ปิยสหายก	(ปฺ)[ปิย+สหายก] เพื่อนรัก, เพื่อนสนิท
ปีวติ	(ภฺ)[ปา+อ+ติ] ย่อมคืบ, คืบกิน
ปีวิตวา	(อพฺ)[ปา+ตฺวา] คืบ, กิน, อุค, คืบกิน, อุคกิน
ปีหยติ	(ภฺ)[ปีห+ณย+ติ] ย่อมรักใคร่, เกิดทุน, ถนอม
ปีชก	(น)[ปีช+ก] เตียง, แผ่นกระดาน, แบนนั่ง, ที่นั่ง, ม้านั่ง, เก้าอี้, เก้าอี้เล็ก, ปีชก อตุลริตวา -โดยทางปู ซึ่งเตียง/ม้านั่ง ฯ
ปีต	(ติ) ที่เหลือของรวม, ที่มีที่เหลือของ
ปีตหตุล	(ติ)[ปีต+หตุล] ที่มีมือที่เหลือ, ที่มีมือเหลือ
ปุคคล	(ปฺ)[ป-คม+อ] ลัศว์, บุคคล
ปุจฉติ	(ภฺ)[ปุจฉ+อ+ติ] ย่อมถาม
ปุณณ	(น) บุญ, กุศลกรรม
ปุณณมุโปสสทิวส	(ปฺ)[ปุณณมุโปสส+ทิวส] วันเพ็ญอุโบสถ, วันอุโบสถ ๑๕ ค่ำ, วันพระ ๑๕ ค่ำ
ปุตต	(ปฺ) ลูก, ลูกชาย, บุตร
ปุตตทาร	(น) ลูกและภรรยา
ปุณ	(อพฺ)[-] ใหม่, ซ้ำ, อีก, ใหม่อีก, ซ้ำอีก, อีกครั้ง, อีกที่, ใหม่อีกครั้ง, ใหม่อีกที่, ซ้ำอีกครั้ง, ซ้ำอีกที่
ปุณทิวส	(ปฺ, น)[ปุณ+ทิวส] วันรุ่งขึ้น, วันใหม่, วันหลัง, วันถัดมา, วันต่อมา, วันถัดไป, วันต่อไป, วันพรุ่งนี้
ปุปผ	(น) ดอกไม้, ระดู
ปุปผทาม	(น)[ปุปผ+ทาม] พวงดอกไม้, พวงหรีด, พู่ห้อย
ปุปผผล	(น)[ปุปผ+ผล] ดอกไม้และผลไม้, ดอกและผล
ปุปผราค	(ปฺ) บุษราคัม (อัญมณีที่เหลือน้ำตา)
ปุปผมูล	(น)[ปุปผ+มูล] ค่าดอกไม้, มูลค่าดอกไม้, ราคาดอกไม้
ปุพพณห	(ปฺ) ตอนเช้า, ช่วงเวลาเช้า
ปุพพณหสมย	(ปฺ) ในเวลาเช้า, ในตอนเช้า
ปุพพโต	(อพ, ปุพพ+โต) ด้านหน้า, ตะวันออก
ปุพพสินห	(ปฺ)[ปุพพ+สินห] ความรักที่เคยเกิดขึ้นในปางก่อน
ปุพพุตตรปเทส	(ปฺ)[ปุพพุตตร+ปเทส] ท้องที่ที่เป็นไปในทิศตะวันออกเฉียงเหนือ, ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ, ภาคอีสาน

ปรุโศ	(อพ) ที่ด้านหน้า, ข้างหน้า, ต่อหน้า, ก่อน
ปรุตุลิมโต	(อพ, ปรุตุลิม+โต) ด้านตะวันออก
ปรุราณ	(ติ) ที่เก่าแก่, เก่า, โบราณ
ปรุราณเคห	(น)[ปรุราณ+เคห] เรือนอันเป็นไปในเวลาก่อนเก่า, เรือนเก่า
ปรุริมพุทฺธ	(ปฺ)[ปรุริม+พุทฺธ] พระพุทฺธเจ้าที่ทรงเป็นไปก่อนหน้า, พระพุทฺธเจ้าพระองค์ก่อนๆ
ปรุเร	(อพ) ก่อน, ข้างหน้า, ด้านหน้า
ปรุเรตร	(นิ)[ปรุเร+ตร] ก่อน, ก่อนใคร, ก่อนใครๆ, ก่อนคนอื่น, ก่อนโดยพิเศษ, ก่อนกว่า
ปุชา	(อิ)[ปุช+อ+อา] การบูชา
ปุเชติ	(จุ)[ปุช+ณ+ติ] ย่อมบูชา
ปุติคนฺธิย	(ติ)[ปุติ+คนฺธิก] ที่กลืนเหินเนา, ที่มีกลืนเนาเหิน
ปุป	(ปฺ) ขนม(ที่ทำด้วยแป้งข้าวสาร)
ปุรติ	(ปุร+อ+ติ) ย่อมเต็ม
ปุว	(ปฺ) ขนม
ปุวิก	(ปฺ) พ่อค้าขนม, คนทำขนม
เปจุจ	(อพ)[ป-อิ+ตุวา] โดยเข้าถึง, โดยถึงซึ่งภพอื่น, ในภพหน้า, ในโลกหน้า
เปต	(ติ) ที่ตาย, (ปฺ) คนตาย, ผี, เปรต
เปสการ	(ปฺ)[เปส-กร+ณ] ช่างทอผ้า
เปสส	(ติ) ที่ตั้งาม, งาม, ที่ฉลาด, ที่รัก, ที่เทศุน, ที่เทศุนคิด
เปเสติ	(จุ)[เปส+ณ+ติ, ปิส+ณ+ติ] ย่อมส่งไป, ใช้ไป, วนไป, ฝากไป (*บางคำก็รู้)
โปกฺขรณี	(ติ)[โปกฺขร+อนี] สระ, สระน้ำ, สระน้ำที่ถูกปกคลุมด้วยบัวทั้งหลาย ๕ ชนิด, สระสี่เหลี่ยม, สระน้ำมงคล
โปกฺขรณีตฺร	(น)[โปกฺขรณี+ตฺร] ตลิ่งสระโบกขรณี, ฝั่งสระ, ริมฝั่งสระบัว
โปตฺถก	(ปฺ, น) ใบลาน, ตำรา, หนังสือ
โปตฺถกาลย	(ปฺ) ห้องสมุด, หอสมุด, ห้องหนังสือ
โปตฺถลิกา	(อิ) ตู้กด
โปเลติ	(จุ)[โปล/ปฺล+ณ+ติ] ย่อมตบ, ตี, ทบ, ตบตี, ทบตี, โปเลนุต, โปlynุต
โปราณ	(ติ) ที่เป็นไปในโบราณกาล, ที่เก่าแก่
โปราณิก	(ติ) ที่เป็นไปในโบราณกาล, ที่เก่าแก่
พรสุ	(ปฺ)[ปร+ส+อ] ปรสุ, ขวาน
พรุส	(ติ) ที่หยาบ, หยาบช้า, หยาบคาย, หยาบกระด้าง, หยาบแข็ง, หยาบโตน
ผล	(น)[ผล+อ] ๑) ผล, ก.ผลดั้งเดิม, มूलผล, ข.ผลที่สืบเนื่อง, อาณิสฺสผล, อาณิสฺส, ผลานิสงส์, ๒) ผล, ผลจิต, ๓) ก.ผล, ลูก, ลูกไม้, ผลไม้, ข.รสผลไม้, ๔) คม(ของสิวเป็นต้น), ๕) ลูกตุ้ม, ๖) องค์ชาติ, ๗) อดทน, ลูกอดทน, ๘) แบน (ติ) ๙) ที่ต่าง, ที่เป็นแต่ละอย่าง
ผลก	(น) แบน, การคาน, โตะ
ผลโภชน	(น) อาหารผลไม้
ผลาผล	(น)[ผล+อผล] ผลใหญ่ผลเล็ก, ลูกใหญ่ลูกน้อย, ผลเล็กผลใหญ่, ผลน้อยผลใหญ่
ผาเลติ	(กา)[ผล+ณ+ติ, ผาล+ณ+ติ] ก) ย่อมผ่า, ผ่าออก, แบ่ง, แบ่งออก, แยก, แยกออก, ตัด,

	ตัดออก, หั่น, ฉีก, ฉีกออก, ถลก, ถลกออก, ข) ย่อมให้แตก, ให้แตกออก, ให้แตกแยก, ค) ที่, วตุล ทุวิธา ผาเลตวา-โดยตัด ซึ่งผ้า โดยให้เป็น ๒ ชิ้น ฯ
ผาสูกุฏฐาน	(น)[ผาสูก+ฐาน] ที่อันเป็นที่สุกสบาย
ผุสฺสปฺปณฺณมฺมฺอิโปสฺสทิวส	(ป)[ผุสฺสปฺปณฺณมฺมฺอิโปสฺสทิวส] วันเพ็ญอุโปสถเดือนยี่, อุโปสถวันเพ็ญเดือนยี่
พริ	(ป) คนหูหนวก, หูตึง
พฺนุติ	(ญ)[พฺนุ+อ+ติ] ย่อมผูก, มัด, รัศ, พัน, คาค, ล่าม, ขมวด, มุ่น, มัดปม, ขอด, ก) ย่อมจับกุม, คุมขัง, จองจำ(โจรเป็นต้น), ข) ย่อมปิด, กั้น, อุด(สระน้ำ, ทำนบเป็นต้น), ค) ย่อมร้อย(ดอกไม้มือเป็นต้น), ย่อมร้อยกรอง, ผูก, ประพันธ์, แต่ง(ประโยค, บทกลอนเป็นต้น), ม) ย่อมสมมุติ(สืมา), ผูกพัทธสืมา, ง) ย่อมมัดผม, ขมวดผม, มุ่นผม, มวยผม, เกล้าผม, ถักผม, เปียผม, จ) ย่อมผูก, พัน, มัด, ล่าม, รัศ (ด้วยเชือกเป็นต้น), ฉ) ย่อมพัน, ถัก(ด้วยเชือก), ข) ย่อมเชือก, ต่อ, โยง, ประสาน, ผูก, ยึด, ติด, แปะ, ย่อมเกี่ยวข้อ, เกี่ยวโยง, ติดพัน, ฉ) ย่อมสูง, ลาก, ดึง, ฉ) ย่อมสวมใส่, ผูก, รัศ(เข็มขัด, ประคคเอด เป็นต้น), สะพาย(ย่ามเป็นต้น)
พล	(น)[พล+อ] ๑) แรง, เรี่ยวแรง, แรงกาย, กำลัง, กำลังกาย, พลัง, ความสามารถ, สัตติ, ๒) กำลังพล, กองกำลัง, กองทัพ, กองพล, ๓) สภาวะธรรม(มีศรัทธาเป็นต้น)ที่เข้มแข็ง มั่นคง/มีกำลัง/ไม่หวั่นไหว/ไม่สะทกสะท้าน, ๔) การใช้กำลัง, การขึ้นใจ, บังคับ, ยัดเยียด ๕) ความแฉฉัด, เบียดเสียด
พลวนฺตุ	(ติ)[พล+วนฺตุ] พลวตี(อิ) ผู้ที่เปี่ยมด้วยกำลังกาย, ผู้ที่มีแรงมาก, ผู้ที่มีแรงดี
พลวเวทนา	(อิ)[พลว+เวทนา] พลวเวทนา(น) ๑) ทุกขเวทนา-ที่แรงกล้า/ที่รุนแรง, ทุกขเวทนาที่มาก/ที่สาหัส/ที่แสนสาหัส, ๒) (ติ) (ผู้)ที่เสวยทุกข์เวทนา-อันแรงกล้า/อันรุนแรง/อันมาก/อันแสนสาหัส
พลวลินฺห	(ป)[พลว+ลินฺห] ความรักที่แรงมาก, ความรักมาก, ความเหตุนที่แรงมาก, ความเหตุนมาก, (ติ) (ผู้)ที่มีความรักอย่างแรง, ที่รักมาก
พลิกมฺม	(น)[พลี+กมฺม] การบวงสรวงบูชา, พิธีกรรมบูชาเทวดา, กรรมที่เกี่ยวกับการพลี
พหิตาม	(ป)[พหิ+คาม] ช้างนอกจากหมู่บ้าน, ช้างนอกแห่งหมู่บ้าน, ช้างนอกหมู่บ้าน
พลีพฺพท	(ป)[พล-วฺท+อ] พลิพฺพท, พลีพฺพท, พลีพฺพท วัวถึก, วัวกำลัง, วัวจำฝูง
พหิ	(อพ) ด้านนอก, ช้างนอก, ภายนอก (ไป)สู่ภายนอก
พหิทฺธา	(นิ) ด้านนอก, ช้างนอก, ภายนอก, (ไป)สู่ภายนอก
พหินฺคร	(อิ,น)[พหิ+นฺคร] พหินฺคร(อพ) ภายนอกเมือง, ช้างนอก, นอกเมือง
พหุ	(ติ)[พห+อ, พห+อ] ๑) ที่มาก, ๒) ที่หนัก, ที่ใหญ่หลวง, ที่สำคัญ, ๓) ที่หนาแน่น, ที่แออัด, ที่แน่น, ที่อัดแน่น, ๔) ที่นาน, ยาวนาน, ช้านาน, นานนม, นมนาน, ๕) (กิริ) โดยมาก, โดยหลายครั้ง, โดยไม่ขาด
พหุก	(ติ)[พห+ก] ๑) (ผู้)ที่มาก, มากมาย, หลาย..., ๒) โดยมาก
พหุโร	ประการอันมาก, หลายประการ, หลายอย่าง, หลายชนิด, หลายประเภท
พาราณสีสมีป	(ติ)[พาราณสี+สมีป] ที่ใกล้แห่งเมืองพาราณสี, ใกล้เมืองพาราณสี
พาล	(ติ) ที่โง่, ที่ไม่ฉลาด, ที่ยังเล็ก/ยังอ่อนหัด, ที่พาล, (ป) คนพาล, คนโง่, เยาวชน
พาลก	(ติ) ที่ยังเล็ก, ที่ยังอ่อนหัด

พาลสมณ	(ปฺ) พระที่โง่เขลา
พาหิร	(นิ) ด้านนอก, ข้างนอก, ภายนอก, (ไป)สู่ภายนอก
พาหิรา	(นิ) ด้านนอก, ข้างนอก, ภายนอก, (ไป)สู่ภายนอก
พาฬุหคิลาน	(ติ)[พาฬุ+คิลาน] ที่ป่วยหนัก, ที่ไม่สบายอย่างมาก
พิฬาร	(ปฺ) แมว
พีช	(น) เมล็ดพันธุ์
พุกกติ	(ภฺ)[พุกก+อ+ติ] ย่อมเท่า, หอน
พุทฺธ	(ปฺ) พระพุทธรเจ้า
พุทฺธโฆส	(ปฺ)[พุทฺธ+โฆส] พุทธโฆส ชื่อพระคณการกาจารย์
พุทฺธสาสน	(น)[พุทฺธ+สาสน] การอบรมสั่งสอนของพระพุทธรเจ้า, พุทธศาสนา
พุทฺธวาร	(ปฺ) วันพุธ
โพธิรุกข	(ปฺ) ต้นโพธิ์
โพธิสตุต	(ปฺ)[โพธิ+สตุต] พระโพธิสัตว์
พยุคม	(ปฺ) เสือ
พยากรณ์	(น)[วิ-อา-กร+ยฺ] ๑) การบอก, การบอกกล่าว, ๒) การเฉลย, การกล่าวเฉลย, ๓) การที่ทรงให้คำพยากรณ์, พยากรณ์, ๔) คำที่กล่าวบอก, ๕) คัมภีร์ที่กล่าวซึ่งศัพท์และอรรถ, คัมภีร์ที่ถูกจัดทำด้วยสูตรและวृตติ, คัมภีร์ไวยากรณ์
พยาธิ	(ปฺ) ความเจ็บป่วย, โรค, โรคเรื้อน
พราหมณ	(ปฺ) พรหมณ์
พราหมณกุมาร	(ปฺ)[พราหมณ+กุมาร] พราหมณกุมาริกา(อิ) ๑) เด็กที่เป็นพรหมณ์, ๒) ชายหนุ่มที่เป็นพรหมณ์, ๓) กุลบุตรที่เป็นพรหมณ์
ภณชติ	(ภฺ)[ภณช+อ+ติ] หัก, บี, ฉีก, บด, ทำลาย, ภณชน, ภณชนี, ภณชนก, ภณชนุต, ภณชมาน, (ภณชาเปติ-ย่อมให้...) ภณชาเปตวา, ภณชต, ภณชตพพ, ภณชตุ, ภณชตวา, ภณชย-ที่ถูก
ภณ	(อพฺ)[ภณเอติ เอกจนปฺลวจนวเสน นิจฺฐริสํ อามนฺตเน] พนาย, พ่อคุณ, พ่อหนู, เจ้าหนู, หนู่ม, หนู, เพื่อน, สหาย, ใช้เรียกผู้ชายที่อยู่ใต้บังคับบัญชาเอกพจน์พหูพจน์ มักใช้ในราชาเรียกข้าราชการบริวาร, เจ้านายเรียกลูกน้อง เป็นต้น
ภณท	(น) ทรัพย์สิน, สิ่งของ, สินค้า
ภณทก	(ปฺ,น)[ภณท+ก] ๑) ทรัพย์สิน, ทรัพย์สิน, ทรัพย์สินสมบัติ, ๒) สินค้า, ๓) สิ่งของ, เครื่องใช้, ข้าวของ, ของ, สิ่ง, พัสตุ, วัสดุ, วัตถุ, เครื่องมือ, อุปกรณ์
ภณทิก	(น)[ภณท+ณิก] ๑) ห่อ, มัด, พัสตุ, วัสดุ, หีบห่อ, ห่อของ, ๒) หัวหอมภณทิกะ, หัวหอมที่เกิดขึ้นในวันมคธ, หัวหอมที่กลีบมาก
ภติ	(อิ)[ภร+ติ] ๑) เงินค่าจ้าง, ๒) การทำงานโดยรับค่าจ้าง, การรับจ้าง, การรับค่าจ้าง, ๓) ค่ารักษา, ค่ายา
ภติก	(อิ)[ภร+ติ] คนที่ทำงานด้วยค่าจ้าง, ลูกจ้าง, คนรับจ้าง
ภตฺต	(น) ข้าว, อาหาร
ภตฺตการก	(ติ)[ภตฺต+การก] ภตฺตการิกา(อิ), (ผู้)ที่สามารถหุงข้าว, คนทำอาหารครัว, พ่อครัว
ภตฺตการิกา	(อิ)[ภตฺต+การิกา] หญิงที่สามารถหุงข้าว, แม่ครัว
ภตฺตกาล	(ปฺ)[ภตฺต+กาล] เวลารับประทานอาหาร, เวลาฉันภัตตาหาร, เวลากินข้าว

ภตตกิจจ	(น)[ภตต+กิจจ] กิจการฉันทกตอาหาร, กิจการรับประทานอาหาร
ภตตกิจจาวสาน	(น)[ภตตกิจจ+อวสาน] การเสร็จสิ้นแห่งกิจการฉันทกตอาหาร
ภตตปาติ	(อิ)[ภตต+ปาติ] ถ้วยที่เต็มด้วยข้าว, ถ้วยข้าว, ถ้วยอาหาร, สำรับอาหาร
ภตตเคห	(น)[ภตต+เคห] เรือนอันเป็นที่หุงข้าว, เรือนครัว, โรงครัว, ห้องครัว, ครัว, ครัวไฟ
ภทท	(น)[ภท+ท] ๑) ความดี, ความดีงาม, อารมณ์ที่ดี, มงคลดี, ฤกษ์ดี, โชคดี, เคราะห์ดี, ๒) (ติ) ที่ดี, ที่ดีเลิศ, ที่ดีเยี่ยม, ที่ยอดเยี่ยม, ที่เยี่ยมยอด, ที่ประเสริฐ, ที่เป็นประธาน, ที่น่ายกย่อง, ที่น่าเคารพ, ๓) (ปฺ)[ภทท+ณ] ก) เดือนที่ประกอบกับดาวท(เดือนสิบ), ข) ผู้ที่พึงภททเทพ, ค) ผู้ที่ชื่อว่า ภททะ, ข) ผู้ที่ทำความดี, ง) ม้าที่ดี
ภทเท	(อพฺ)[ภท+อ+อา+สิ(ค)] ที่รัก, ทูนหัว, ยอดรัก, คนดี, แม่, น้อง (อาสพนบท สามมีเรียก ภรรยา)
ภทรโยพพณ	(น)[ภทร+โยพพณ] ความเป็นแห่งวัยที่ดี, ความดีแห่งวัย
ภนุเต	(อพ) ท่าน, ท่านเจ้าข้า, ข้าแต่ท่านผู้เจริญ...
ภรณ	(น)[ภร+ณ] ๑) การเลี้ยงดู, การทะนุบำรุง, การเลี้ยงชีพ ๒) การพยุง, คำจุน, สนับสนุน, ส่งเสริม, ๓) เครื่องประดับ
ภริยา	(ติ) ภรรยา, เมีย, ภริยา
ภยสนตาส	(ปฺ)[ภย+สนตาส] ความสะดุ้งกลัว, ความน่ากลัวแห่งภัย
ภวติ	(ภู)[ภู+อ+ติ] ย่อมมี, ย่อมเป็น, มีอยู่, เป็นอยู่
ภวนต	(ติ)[ภู+(อ)+อนต] (ผู้ที่เป็นเจ้า, ผู้เป็นเจ้า, คุณ/ท่าน(คำสุภาพใช้เรียกแทน คุณห-ศัพท์) เป็นการเลี้ยงไม่ใช่ คุณห โดยตรง หมายถึงผู้มีตัวเป็นๆ/มีชีวิตอยู่), พระคุณเจ้า
ภวโสต	(ปฺ.น)[ภว+โสต] กระแสภพ, กระแสคือภวตัตถา
ภาคินเญย	(ปฺ) หลานชาย (ลูกของพี่/น้อง-สาว)
ภาคินเญยา	(อิ) หลานสาว (ลูกของพี่/น้องสาว)
ภาชน	(น)[ภาช+ณ] ๑) ภาชนะ, แก้ว, ถ้วย, ชาม, ก) หม้อ, โถง, กระถาง, ไห, ข) บาตร, ค) กระติก, กระป๋อง, กระปุก, ถ้วย, ๒) ที่จำแนก, แยกแยะ, แบ่งแยก, ๓) ทรัพย์, ทรัพย์สิน, ทรัพย์สมบัติ, สิ่งของ, ๔) ที่ตั้ง
ภาทิก	(ปฺ)[ภาท+ก] น้องชาย, พี่ชาย, พี่น้องที่เป็นผู้ชาย
ภายติ	(ภู)[ภี+อ+ติ] ย่อมกลัว
ภาริย	(ติ)[ภร+ณ] ๑) ที่จะพึงเลี้ยงดู, ที่ควรเลี้ยงดู, ๒) ที่ภาระหนัก, ๓) ที่หนัก, ที่หนักอึ้ง, ๔) ที่เหลือ, เติมเสริม, กำเริบ
ภาวนา	(ติ) ภาวนา, การให้เกิดขึ้น, เจริญขึ้น
ภาวติ	(ภู/จุ)[ภู+ณ+ติ] ย่อมเจริญ, ย่อมให้เกิดขึ้น
ภาสติ	(ภู)[ภาส+อ+ติ] ย่อมกล่าว, พูด, ตรัส
ภิกข	(น)[ภิกข+ณ] การขอ
ภิกขติ	(ภู)[ภิกข+อ+ติ] ย่อมขอ
ภิกขุ	(ปฺ)[ภิกข+ฐ, ภทิ+ฐ, ภ-อิภ+ฐ] พระ, พระภิกษุ
ภิกขุณุปสสย	(ปฺ)[ภิกขุณี+อุปสสย] ภิกษุณุปสสย วัดของนางภิกษุณี
ภิกขุสัณ	(ปฺ)[ภิกขุ+สัณ] หมู่แห่งพระภิกษุ, หมู่พระ, ภิกษุสงฆ์, พระภิกษุสงฆ์
ภินทน	(น)[ภทิ+ณ] ๑) การทำลาย, ๒) (ติ) ที่สามารถทำลาย, ที่มีสภาพการทำลาย

ภินทนต์	(ปฺ) [ภินท+นต] ประโยชน์-การทำลาย/การกิน/การขุดโคน
ภีต	(ติ) [ภี+ต] ที่ได้กลัวแล้ว, ที่กลัว
ภุชติ	(รฺ) [ภุช+อ+ติ] ย่อมกิน
ภุชนต	(ติ) [ภุช+อ+นต] ที่กำลังฉินอยู่, ที่กำลังรับประทานอยู่, ที่กินอยู่
ภุชนตล	(ปฺ) [ภุชน+นตล] ประโยชน์การกิน
ภุตต	(น) [ภุช+ต] ๑) การกิน, การใช้, การเสวย, ๒) ผู้กิน, ผู้ใช้, ผู้เสวย, (ติ) ๓) ที่ถูกกิน, ที่ถูกใช้, ที่ถูกเสวย
ภุตตกาล	(ปฺ) [ภุตต+กาล] เวลาที่กินแล้ว, เวลาที่กินเสร็จแล้ว
ภูปาล	(ปฺ) พระเจ้าแผ่นดิน, ผู้ครองเมือง
เภท	(ปฺ) [ภี+ณ] ๑) การแตก, ความแตกแยก, แยกสลาย, ๒) การทำลาย, ๓) ประการ, ชนิด, ประเภท, ความแตกต่าง, ประการพิเศษ
เภสัชช	(น) ยา, การเยียวยารักษา
โภชน	(น) [โภช+ย] ๑) การใช้, ใช้สอย ๒) การกิน, กินอาหาร, ๓) อาหาร, ของกิน
โภชนผลก	(ปฺ) โต๊ะ(เป็นที่รับประทาน)อาหาร
โภชนีย	(ติ) [โภช+อนีย] ที่ควรกิน, ที่ควรใช้สอย, (น) อาหาร, ของกิน
โภติ	(อิ) คุก่อนคุณ, คุณผู้หญิง
โภติโย	(อิ) คุก่อนคุณ ท., คุณผู้หญิง ท.
มัส	(น) เนื้อ
มกฺกฏ	(ปฺ) ลึง
มกฺกฏี	(อิ) [มกฺกฏ+อี] ลึงตัวเมีย, นางลึง
มกฺชติ	(ภฺ) [มกฺช+อ+ติ] ๑) ย่อมบด, ขยี้, ทำลาย ๒) ย่อมทา, ไล่, แด้ม, บ้าย, ระบาย, ละเลง, ย่อมเปื้อน, แปรเปื้อน
มกฺเชติ	(จุ) [มกฺช+เณ+ติ] ย่อมทา, แด้ม, ไล่, บ้าย, ระบาย, ละเลง, ขัด, ถู, ฝัด, ลบ, มกฺเชนติ, มกฺเชลิ(มกฺช+เณ+ลิ), มกฺเชหิ, มกฺเชล, มกฺเชยยิ, มกฺเชลิ(มกฺช+เณ+อี), มกฺเชลฺลึ, มกฺเชยิ, มกฺเชลิ(มกฺช+เณ+อี)ลบนิคหิต, มกฺเชสสามิ, มกฺเชตฺวา, มกฺเชตุ
มคฺค	(ปฺ) ทาง, หนทาง, ถนน
มคฺคผล	(น) [มคฺค+ผล] ผลจิตคือผลแห่งมรรค, ผลแห่งมรรค, มรรคและผล
มคฺคิก	(ปฺ) ผู้เดินทาง, นักท่องเที่ยว
มงฺคล	(ปฺ, น) [มคฺ/มงฺค+อล] (น) ๑) ธรรมที่ดี, ธรรมที่เจริญ, ธรรมที่เพิ่มพูน, มงฺคล, ความดี, ความงาม, ความดีงาม, ๒) มงฺคลมีทิวฐุสฺสเป็นต้น (การเห็นซึ่งอารมณ์ทั้งหลายที่ถูกสมมติว่าดีโดยสมควรแก่เขต ชื่อว่า ทิวฐุมังคละ, การได้ยินซึ่งสิ่งที่สมมติว่าดี ชื่อว่า สุตมังคละ, การเสวยกลิ่น รส, สัมผัส ที่ถูกสมมติว่าดี ชื่อว่า มุตมังคละ), (ปฺ) ๓) พระมงฺคล, ๔) ฤาษี มงฺคล, ๕) พรหมณ์มงฺคล, ๖) ชายหนุ่มมงฺคล, ๗) ทาสมงฺคล, ๘) ปราสาทมงฺคล, ๙) ข้างมงฺคล, (ติ) ๑๐) (ผู้)ที่มีมงฺคล
มจฺจ	(ปฺ) ปลา
มจฺจชาติก	(ปฺ) สัตว์-จำพวก/ประเภท-ปลา
มชฺชปान	(น) [มชฺช+ปान] การดื่มน้ำเมา
มชฺชาร	(ปฺ) แมว

มชฺฌ	(น)[มช+ฌ] กลาง, ระหว่าง, ระหว่างกลาง
มชฺฌนตฺติก	(ปฺ) เวลาเที่ยงตรง, เที่ยงวัน
มชฺฌณฺห	(ปฺ) ตอนเที่ยง, ช่วงเวลาเที่ยง
มชฺฌนฺทิก	(ปฺ) เวลาเที่ยงตรง, เที่ยงวัน
มชฺฌิม	(ปฺ) พระผู้น้อยที่พรรษาห้าขึ้นไปแต่ต่ำกว่าสิบ, พระมีชฌิมะ
มชฺฌิมยาม	(ปฺ)[มชฺฌิม+ยาม] มีชฌิมยาม, ยามเที่ยงคืน
มณฺจ	(ปฺ) เติง
มณฺชฺฐา	(อิ) ทีบ, ก่อง, ลัง, ทีบห่อ
มณฺทป	(ปฺ,น) เวที, ปรำ, มณฑป
มณฺฑุก	(ปฺ) กบ
มต	(ติ) ที่ตาย, ที่ตายแล้ว, คนตาย
มตฺกฺกุจฺจาปนมนฺต	(ปฺ)[มตฺกฺกุจฺจาปน+มนฺต] เวทมนตร์/มนตรา/มนต์คาถาที่ยังซึ่งผู้ตายให้ลุกขึ้น, มนต์ปลุกชีพผู้ตาย, มนต์คาถาปลุกชีพคนตาย
มตฺปฺตต	(ติ)[มต+ปฺตต] ที่มีลูกตาย, ที่ลูกตาย (ปฺ) ลูกที่ตายแล้ว
มตภาว	(ปฺ)[มต+ภาว] ความเป็นแห่งสิ่งที่ตายแล้ว, ความเป็นแห่งผู้ที่ตายแล้ว
มตมจฺฉ	(ปฺ) ปลาดาย (ปลาที่ตายแล้ว)
มตมฺหฺลลิกา	(อิ)[มต+มฺหฺลลิกา] หญิงแก่ที่ตาย
มตมฺหาเถร	(ปฺ)[มต+มฺหาเถร] พระมหาเถระที่มีรณภาพ
มตฺสุนฺช	(ปฺ) สุนัขตาย
มตฺถก	(ปฺ,น)[มส/มส+ตฺถก+ก, มส+ก, มส+ถก] ๑) หัว, ศีรษะ ก.ข้างบน, ด้านบน, ข.ยอด, ค. กระทบ, ข.ปลาย, (ปฺ) ๒) ยอดอ่อน, ต้นอ่อน, หน่อ
มทฺทติ	(ภู)[มทฺท+อ+ติ] ๑) ย่อมกต, ช่ม, บิบ, นวด, บิบนวด, ๒) ย่อมขยำ, คลุก, คลุกเคล้า, ๓) ย่อมย่ำ, เขี่ยบ, เขี่ยบย่ำ, ๔) ย่อมย่ำยี, กตชี, ช่มเหง, ทำลาย, มทฺทนฺติ, มทฺทเร, มทฺทลฺ, มทฺทนฺเต, มทฺทเส, มทฺทตฺ, มทฺทถ, มทฺทสฺ, มทฺทเทยฺย, มทฺทเทยฺ, ทฺเทยฺยํ, มทฺทิสฺสณฺติ, มทฺทิสฺสณฺมิ, มทฺทิตฺวา, มทฺทีย, มทฺทิตฺ, มทฺทียิตฺวา(มทฺท+ณฺย+ตฺวา), มทฺทนฺต, มทฺทยมาน
มฐฺร	(ติ) ที่หวาน, ที่อร่อย, ที่ไพเราะ, ที่น่ารื่นรมย์
มฐฺรมส	(น)[มฐฺร+มส] เนื้อที่ดี, เนื้อที่อร่อย
มนาป	(ติ) ที่ยังหัวใจให้เจริญ, ที่น่าเจริญใจ, ที่น่าชื่นชอบ, น่าชอบใจ, ที่น่าพอใจ, น่าชื่นใจ, น่ายินดี, ที่เป็นที่(ถูก)ประสงค์, ที่พึงประสงค์ (น) การกระทำที่น่าชื่นใจ, ที่พึงประสงค์
มนฺุณฺณ	(ติ) ที่น่าชื่นชอบ, ที่น่าชอบใจ, ที่รื่นรมย์, ที่สามารถทำให้จิตชื่นชมยินดี
มนฺุสฺส	(ปฺ) คน, มนุษย์
มนฺุสฺสตต	(น)[มนฺุสฺส+ตต, มนฺุสฺส+อตต] ๑) ความเป็นแห่งมนุษย์, ความเป็นคน, มนุษย์ภูมิ, มนุษยชาติ, ทัศนภาพมนุษย์, สภาพความเป็นมนุษย์, การเกิดเป็นคน
มนฺุสฺสโลก	(ปฺ)[มนฺุสฺส+โลก] ๑) มนุษย์โลก, มนุษย์ภูมิ, โลกมนุษย์, เมืองมนุษย์, ๒) หมู่มนุษย์, หมู่คน
มนฺุรรม	(ติ) ที่มีความน่ารื่นรมย์ใจ, ที่น่าเพลิดเพลินใจ
มนฺุต	(ปฺ) มนต์
มนฺุตี	(ปฺ)[มนฺุตา+อฺ, มนฺุต+อฺ] ๑) มนต์พราหมณ์ (เป็นพราหมณ์คนหนึ่งโน้มนำคนที่ทำนาย

	ลักษณะของเจ้าชายสิทธัตถะ), ๒) (ติ) (ผู้)ที่ทรงความรู้, ที่มีปัญญา, ๓) (ผู้)ที่มีการ ปรีชา, (ผู้)ที่ควรปรีชา, ที่ปรีชา
มนุเตติ	(จุ)[มนต+เณ+ติ] ๑) พุทธุคย, สมนทนา, ๒) ปรีชา, หารือ, ปรีชาหารือ
มนุเตตวา	(อพ)[มนต+เณ+ตวา] โดยปรีชาแล้ว
มนุเตสฺสนติ	(จุ)[มนต+เณ+สฺสนติ] จักพากันปรีชา
มยฺ	(อ/ป-อิ) อ.เรา, ฉัน, ข้าพเจ้า ท.
มรติ	(ภู)[มร+อ+ติ] ย่อมตาย
มล	(น)[มล+อ] ๑) สิ่งสกปรก, สิ่งปฏิกู, มลทิล, ชี-, ๒) หมึก, ๓) อูจจาระ, ถ่ายหนัก, มูล, ชี
มหคฺช	(ติ)[มหนต+อคฺช] ที่ควรค่ามาก, ที่มูลค่ามาก
มหนต	(ติ)[มหน+(อ)+อนต] มหตี(อิ) ๑) ที่ประเสริฐ, ที่ดีเลิศ, ๒) ที่มาก, ที่มากมาย, ที่เยอะเยอะ, ๓) ที่ถูกบูชา, ที่ควรบูชา, ที่น่าบูชา, ๔) ที่ใหญ่, ใหญ่โต, กว้างใหญ่, กว้างขวาง, ๕) ความเป็นแห่งผู้เป็นใหญ่, ความเป็นใหญ่, ที่ยิ่งใหญ่, ที่สำคัญ, ๖) ที่เต็มเปี่ยม, ที่สมบูรณ์
มหนตมหนต	(ติ)[มหนต+มหนต] ที่ใหญ่มาก, ที่ใหญ่ๆ
มหลลค	(ติ) ที่แก่, ที่เฒ่า, ที่ผ่านวัย, (ป) คนแก่, ชายแก่
มหลลิกา	(อิ) หญิงแก่, หญิงเฒ่า, แม่ใหญ่(ยาย), ผู้เฒ่าวัยนี้
มหาอัสสาโรห	(ป)[-] ผู้ที่ชื่อว่ามหาอัสสาโรหะ
มหากาย	(ติ) ที่มีร่างกายใหญ่โต, ตัวใหญ่
มหาคฺงค	(อิ)[มหนต+คฺงค] แม่น้ำใหญ่
มหาชน	(ป) คนเป็นอันมาก, คนหมู่มาก, มหาชน
มหาชาล	(ป.น)[มหนต+ชาล] แหที่ใหญ่, แหใหญ่
มหาเอร	(ป) พระมหาเอระ, พระที่ได้ ๒๐ พรรษาขึ้นไป
มหาเอรปมุข	(ติ)[มหาเอร+ปมุข] มหาเอรปมุข ที่มีพระมหาเอระเป็นประธาน, ที่มีพระมหาเอระเป็น หัวหน้า, ที่มีพระมหาเอระเป็นผู้นำ
มหาทาน	(น)[มหนต+ทาน] ทานที่ใหญ่, ทานที่ประเสริฐ, ทานใหญ่, มหาทาน
มหาธน	(น)[มหนต+ธน] ๑) ทรัพย์ที่มาก, ทรัพย์มาก, ๒) (ติ) (ผู้)ที่มีทรัพย์มาก
มหานส	(น) โรงครัว, ห้องครัว, ครัว
มหานาควน	(น)[มหานาค+วน] ป่ามหานาค, (ป่าข้างใหญ่)
มหานุกา	(ติ) ที่มีอำนาจ/อานุภาพ-มาก
มหาปฺลย	(น)[มหนต+ปฺลย] ๑) กุศลกรรม-บุญ-ที่ประเสริฐ-ที่ใหญ่โต-ที่มาก, (ติ) ๒) ที่มีกุศล กรรม-บุญ-ที่มาก-ที่ประเสริฐ-ที่ยิ่งใหญ่, ที่มีบุญมาก, ผู้ที่บุญมาก
มหาปฺริส	(ป)[มหนต+ปฺริส] ผู้ชายที่ประเสริฐ, มหาบุรุษ, พระโพธิสัตว์
มหาโพธิรุกข	(ป)[มหาโพธิ+รุกข] ต้นมหาโพธิ์
มหาภิตติปฺญจิก	(อิ)[มหาภิตต+ปฺญจิก] แบนกระดานที่ถูกทำด้วยไม้หยาบๆ ของฝาผนังที่ใหญ่
มหาเมฆ	(ป) ฟ้าฝน, ฝนที่ตกหนัก
มหาราช	(ป)[มหนต+ราช] พระราชาผู้ประเสริฐ, มหาราช, มหาราชา (ใช้ในที่เกี่ยวกับสมมุติเทพ(คน) และอุปัติติเทพ(เทวดา))
มหาวน	(น) ป่าใหญ่, ป่ามหาวน
มหาวิหาร	(ป) วัดใหญ่

มหาสดต	(ปฺ) [มหนต+สดต] ๑) สัตว์ที่ประเสริฐ, พระโพธิสัตว์, ๒) สัตว์ที่มาก, สัตว์ที่จำนวนมาก
มหาสมุทร	(ปฺ) มหาสมุทร, ทะเลใหญ่
มหาสรีร	(ติ) ที่มีร่างกายใหญ่โต, ตัวใหญ่
มหาเสฐฐิ	(ปฺ) เศรษฐีใหญ่, มหาเศรษฐี
มหีส	(ปฺ) ควาย, กระบือ
มหิทธิก	(ติ) ที่มีฤทธิ์มาก, ที่มีความเต็มเปี่ยมมาก
มหิทธิย	(ติ) ที่มีฤทธิ์มาก, ที่มีความเป็นเปี่ยมมาก
มหิยงคณอุป	(ติ) [มหิยงคณ+อุป] อุป/เจตีย์-มหิยงคณ
มหสกุข	(ติ) ที่ถูกเรียกว่าบุญบารมีมาก
มหสิ	(ปฺ) พระพุทธเจ้า
มาณว	(ปฺ) ชายหนุ่ม, คนหนุ่ม
มาณวิกา	(อิ) [มาณว+ก+อา] หญิงสาว, สาว
มาตามห	(ปฺ) ตา (พ่อของแม่)
มาตุคาม	(ปฺ) ผู้หญิง
มาตุฉลา	(อิ) น้ำ, บ้า (พี่/น้องสาวของแม่), แม่เลี้ยง, แม่น้ำ, (แม่บุญธรรม)
มาตุฉวน	(น) [มาตุ+ฉวน] ภูมิของมารดา, ภูมิตั้งเป็นที่อยู่ของพระมารดา
มาตุล	(ปฺ) ลูก, น้ำ (พี่/น้อง-ชายของแม่)
มานติ	(จุ) [มาน+ณ+ติ] มานยติ ย่อมเกิดทุน, ทุนนิยม, มานตพพ, มานนต, มานตวา
มาปิต	(ติ) [มาป+ต] ที่ได้ถูกเนรมิต-ถูกก่อสร้าง-ถูกจัดทำ-แล้ว, ที่ได้ก่อสร้างแล้ว
มาเปติ	(จุ) [มาป+ณ+ติ] มาปยติ ย่อมเนรมิต, สร้าง, ก่อสร้าง, ปฐกสร้าง, ก่อตั้ง, สถาปนา,
มาริส	(ติ) [อมห-ทิส+กวิ] ผู้ที่ปรากฏตั้งเช่นเรา, ผู้ที่นำมาองดูเหมือนอย่างเรา, ท่าน, ท่านเจ้าข้า, เพื่อนรัก, เพื่อนเกลอ, สหาย, ท่านผู้ปลอตทุกข์, ท่านผู้สามารถทนทุกข์
มาลา	(อิ) ดอกไม้, มาลัย, พวงดอกไม้
มาลาการ ^๑	(ปฺ) [มาลา-กร+ณ] มาลาการ ช่างดอกไม้
มาลาการ ^๒	(ปฺ) [มาลา+อาการ] รูปร่างดอกไม้, สัตฐานดอกไม้
มาส	(ปฺ) เตือน
มิก	(ปฺ) กว้าง, เนื่อ, (เหยื่อ)
มิกวธ	(ปฺ) [มิก+วธ] การฆ่าซึ่งกว้าง, การล่ากว้าง
มิจุฉา	ผิด, มิชอบ, ไม่ชอบธรรม, ผิดเพี้ยน
มิตต	(ปฺ) [มิต+ต, มิ+ต] เพื่อน, เพื่อนฝูง, มิตร, สหาย, เกลอ, ผู้ที่สามารถรัก, ผู้ที่ถูกรัก, ผู้มีเมตตา (ติ) ผู้ที่เป็นมิตร, ผู้ที่ชื่อว่ามิตร
มุข	(ติ) [มุ+ข] ๑) หน้า, ๒) ปาก, ๓) ช่อง, ๔) ประตู, ๕) เหตุ, ๖) มุข, ทางเข้า
มุขโรวนุชาน	(น) [มุขโรวน+ชาน] ที่อันเป็นที่ล้างหน้า, ที่ล้างหน้า
มุขร	(ติ) [มุข+ร] ๑) ที่มีปากกล้า, ที่ปากกล้า, ที่มีปากจัด, ที่ปากจัด, ๒) ที่พูดมาก
มุขวาท	(ปฺ) [มุข+วาท] ลมปาก
มุขปปมาณ	(น) [มุข+ปมาณ] ๑) ปริมาณเท่าช่องปาก, ขนาดปาก, เท่าปาก, ๒) โดยเท่ากันกับปาก
มุจจติ	(ทิ) [มุจ+ย+ติ] ย่อมมรดก, หลุด, พัน
มุณจติ	(รุ) [มุจ+อ+ติ] ย่อมปลดปล่อย, เบื้อง, ปลด, ถอด, ปลดปล่อย

มฺณทก	(ปฺ)[มฺณท+ก] ๑) หัวโล้น, ๒) โล้นช้า, โล้นช้า, โล้นนำเกลียด
มฺตดา	(ติ) ไข่มุก
มฺททา	(อิ) แหวนจำหลักอักษร
มฺททิกา	(อิ)[มฺททา+ณิก] แหวนสลัก, แหวนจำหลัก, แหวนตรา
มฺธา	(อพ) เปลา, ไร่ค่า, ฟรี
มฺนิ	(ปฺ) พระ
มฺสา	(นิ) เท็จ, ไม่จริง
มฺหุตต	(ปฺ, น) สักครู้, สักพัก, สักประเดี๋ยวน, มฺหุตต สักครู้, สักพักหนึ่ง, สักประเดี๋ยวน, สักหนอย, สักเล็กน้อย, ชั่วขณะ, ชั่วขณะหนึ่ง, ชั่วครู้, (ชั่ว)ประเดี๋ยวนเดียว
มฺหุตติก	(ปฺ) หมอชุก, โหร
มฺค	(ปฺ) คนใบ้, คนพูดไม่ได้
มฺลิก	(ปฺ) หนู
มฺพห	(ติ) ทิ้ง, งงวย, มึนงง, ล่องลอย, ที่หลง, (ปฺ) ผู้ที่หลงทิศ, ผู้ที่หลงทาง, ผู้ที่โง่, ที่เขลา, คนโง่เขลา
เมตตาจิตต	(น)[เมตต+จิตต] เมตตาคจิต (ติ) ที่มีจิตอันประกอบกับเมตตา
เมตเตยฺยพฺพท	(ปฺ)[เมตเตยฺยพฺพท+กาล] กาลสมัยแห่งพระเมตไตรยพฺพทเจ้า, ในกาลสมัยแห่งพระศรีอารย
กาล	
โมสก	(ปฺ) โจร
โมเจติ	(กา)[มฺจ+ณ+ติ] โมจยติ ย่อมให้พ้น, ให้รอดพ้น, ย่อมปลด, ปลดย, เปื้อง, ย่อมแก้, แกะ, แก้มัด, ย่อมหลุด, รอด
โมฬิ	(อิ)[มฺล+อิ] ๑) จอม, ฌมจุก, มวยผม, มุ่นมวยผม, ปอยผม, ขมวดปอยผม, โมลี, เมาลี, เมาลี, ๒) ยอด, ๓) มงกุฏ
ยฺกษ	(ปฺ) ยักษ์, เทวดา(เจ้าพวกยักษ์)
ยฺกษสมาคม	(ปฺ)[ยฺกษ+สมาคม] การชุมนุมแห่งยักษ์ทั้งหลาย, การมารวมกันแห่งยักษ์ทั้งหลาย, การมาพบปะกันแห่งยักษ์ทั้งหลาย
ยติ	(ปฺ)[ยต+อิ] พระ
ยตถ	(อพ) ในที่ใด, ใน...ใด
ยตถ วา ตตถ วา	(กลุ่มบท)[ยตถ+วา+ตตถ+วา] ในที่ใดก็ดีในที่นั้นก็ดี, ในที่ใดที่หนึ่งไม่ได้เจาะจง, ที่ใดที่หนึ่งก็ตาม, ที่ไหนที่นั่น, ที่ไหนก็ตาม, ไม่ว่าที่ใด, ไม่ว่าที่ไหน, ไม่ว่าที่ใดก็ตาม..
ยตร	(อพ) ในที่ใด, ใน...ใด
ยถาจินฺติต	(น) ตามความคิด, เท่าที่ได้คิดเอาไว้
ยถากมฺมุปค	(ติ)[ยถากมฺม+อุปค] ที่เข้าถึงความสมควรแก่กรรม, ที่เป็นไปตามสมควรแก่กรรม
ยถากมฺ	โดยสมควรแก่ลำดับ(ก่อน-หลัง), ตาม/โดยไม่ล่ง...
ยถาชฺฆาตย	(ติ)[ยถา+ชฺฆาตย] ยถาชฺฆาตย(อพ), ยถาชฺฆาตย ๑) ที่สมควรแก่ความประสงค์, ๒) (น) โดยสมควรแก่ความประสงค์, ตามความประสงค์, ตามอัธยาศัย
ยถานุสฺสิฏฺฐ	(ติ)[ยถา+อนุสฺสิฏฺฐ] ยถานุสฺสิฏฺฐ(อพ) ๑) ที่ถูกอบรมใดๆ, ๒) (น) โดยสมควรแก่ที่ถูกอบรม, ตามที่ได้ถูกอบรมมา, ตามที่ได้รู้เรียนมา, ๓) โดยไม่เกินสิ่งที่ได้ถูกอบรมมา, ไม่เกินที่ได้รับ การอบรมเล่าเรียนมา

ยลामน	(น)[ยลา+มน] จิตใจใดๆ, จิตที่เป็นไปทุกขณะ, ตามสมควรแก่จิตใจ, ตามใจ
ยลาปตฺถิต	(ติ)[ยลา+ปตฺถิต] ๑) ที่มีความประสงค์ใดๆ, ที่มีความต้องการใดๆ, ที่มีความปรารถนาใดๆ, ทุก/ทุกๆ สิ่งอันเป็นที่ปรารถนา, ทุก/ทุกๆ สิ่งอันเป็นที่ประสงค์, ทุก/ทุกๆ สิ่งอันเป็นที่ต้องการ, ทุกความปรารถนา, ตามสมควรแก่ที่ได้ปรารถนา, ตามความปรารถนา...
ยลาพล	(ติ)[ยลา+พล] ยลาพล(อพ) ๑) ที่สมควรแก่ร่างกาย/กำลังของร่างกาย, ๒) (น) โดยสมควรแก่ความสามารถ, โดยสมควรแก่ร่างกาย
ยลารุจิ	(อิ,น)[ยลา+รุจิ] ยลารุจิ(อพ), ยลารุจียา, ๑) ที่ฉันทะ/ความประสงค์ใดๆ, ๒) ที่สมควร/เหมาะสมแก่ความประสงค์/แก่ฉันทะ, ๓) ตามความประสงค์, ตามความชอบใจ, ตามใจชอบ
ยลารุจิต	(ติ)[ยลา+รุจิต] ๑) ที่ถูกโปรดปราน/ที่ถูกประสงค์/ที่ถูกชอบใจ-ใดๆ, ๒) เท่าที่ได้โปรด, เท่าที่ได้ประสงค์, เท่าที่ได้ชอบใจ, ตามที่ได้ที่ที่ชอบใจ
ยลารุจิตฺฐาน	(น)[ยลารุจิต+ฐาน] ที่อันเป็นที่ตามที่ได้ชอบใจ
ยลาสตฺติ	(น,อิ)[ยลา+สตฺติ] ยลาสตฺติ(อพ), ยลาสตฺติยา, ๑) โดยสมควร/โดยเท่าเทียม-ความสามารถ/สัทธิ, ตามความสามารถ, เท่าที่มีความสามารถ, ๒) (อิ) โดยไม่เกินสัทธิความสามารถ, สัทธิความสามารถที่มีอยู่เพียงใด
ยลาสภาวะ	(ติ)[ยลา+สภาวะ] ยลาสภาวะโต(อพ) ๑) ที่มีสภาวะลักษณะเป็นจริง/แท้จริง/ไม่ผิดเพี้ยนผันแปร, ๒) (ป) สภาวะลักษณะที่เป็นจริง/แท้จริง/ไม่ผิดเพี้ยนผันแปร, ๓) สภาวะลักษณะใดๆ, ทุก/ทุกๆ สภาวะลักษณะ, ๔) (น) โดยสมควรแก่สภาวะ, ตามสภาวะ
ยลาสฺสุข	(น)[ยลา+สฺสุข] ยลาสฺสุข(อพ) ๑) ตาม/โดย-สมควรแก่-ที่มีความสุข/ที่สบาย, ๒) ตามสบาย, อย่างที่มีความสุข, เท่าที่มีความสุข, เท่าที่สบาย
ยสฺมี วา ตสฺมี วา	(กลุ่มบท) ในที่ใดก็ตามที่นั่นก็ดี, ในที่ใดที่หนึ่งไม่ได้เจาะจง, ที่ใดที่หนึ่งก็ตาม, ที่ไหนที่นั่น, ที่ไหนก็ตาม, ไม่ว่าที่ใด, ไม่ว่าที่ไหน, ไม่ว่าที่ใดก็ตาม..
ยหี	(อพ) ในที่ใด, ใน...ใด
ยาคู	(อิ)[ยา+คุ] ข้าวยาคุ, ข้าวยาคุ, ยาคุ, ยาคุ
ยาคูกุทฺต	(น) ข้าวยาคุและข้าว, ข้าวยาคุและอาหาร
ยาจก	(ป) คนขอทาน
ยาจติ	(ภู)[ยาจ+อ+ติ] ย่อมขอ
ยaji	[ยาจ+อิ] ขอแล้ว
ยาน	(น) ยวดยานพาหนะ, สิ่งที่ใช้เดินทางไปมา, เกวียน, เรือ, วอ, รถ เป็นต้น
ยาวชีว	(น)[ยาว+ชีว] ยาวชีว(อพ) ๑) ตลอดกาลเท่าที่มีชีวิตอยู่, ตลอดกาลเท่าที่มีชีวิตยืนยาว, ที่สุกว่าชีวิตจะหาไม่, กว่าชีวิตจะหาไม่, ๒) ตลอดชีวิตที่เป็นไป, ตลอดชีวิตที่ตั้งอยู่, ตลอดชีวิต
ยาวตายุํ	(อพ) ชั่วชีวิต, เท่าที่มีอายุขัย
ยาวทตฺถ	(อพ)[ยาว+ทตฺถ] เท่าที่มีความต้องการ, ตามความต้องการ, ตามที่ต้องการ, เท่าที่ต้องการ, ตามต้องการ, ตามความประสงค์
ยฺษณฺติ	(ย)[ยฺษ+ย+ติ] ย่อมรู้, ค่อยรู้, รม, ขน
ยฺษฺทรปราชิต	(ติ)[ยฺษฺทร+ปราชิต] ที่ถึงซึ่งความเป็นแห่งผู้ที่พ่ายแพ้จากการสู้ศึก/สู้รบ/สงคราม, ที่แพ้รบ, ที่พ่ายศึก, ที่พ่ายสงคราม

โยคาวจร	(ติ) ที่พากเพียรกรรมฐาน, ที่เข้าไปโดยหยั่งลงในความพากเพียรกรรมฐาน
โยคี	(ติ) ที่มีความเพียร, ที่มีความเพียรประกอบในกรรมฐาน
โยชน	(น) ระยะ ๑ โยชน์
โยธ	(ป) นักรบ, ผู้กล้า, ทหาร
รกุขติ	(ภุ)[รกุข+อ+ติ] ย่อมรักษา, เฝ้า, ดูแล, ป้องกัน
รงคาชีว	(ปฺ)[รงค+อาชีว] จิตรกร, นักวาดภาพ
รชก	(ปฺ)[รช+ณฺว] ๑) คนชักศึก, ๒) ข้างย่อมผ้า
รัตนตตย	(น)[รัตน+ตย] หมูรัตนะ ๓ อย่าง, รัตนตรัย
รตต	(ติ) ที่แดง
รตตกณเวรมาลา	(อิ)[รตต+กณวีร+มาลา] ดอกยี่โถที่สีแดง, ดอกยี่โถแดง
รตตเนตต	(ติ)[รตต+เนตต] ที่มีดวงตาแดง
รถ	(ป) รถ, รถม้าศึก, ยานพาหนะ
รถการ	(ปฺ)[รถ-กร+ณ] ๑) ข้างทำรถ, ข้างรถ, ข้างไม้, ๒) ข้างหนึ่ง, ข้างรองเท้า, ๓) แอ่งน้ำรถ การะ
รมณีย	(ติ)[รม+อนีย] ที่น่ารื่นรมย์, ที่น่าเพลิดเพลินใจ, ที่น่ารื่นรมย์, ที่น่ารื่นรมย์ดี, ที่มีความน่า รื่นรมย์ (ติ)[รม+ณ+อนีย] ๑) ที่สามารถยังซึ่งจิต(ใจ)ให้ชื่นชอบ/ชื่นชม, ๒) ที่สามารถยังซึ่งจิต ใจให้รื่นรมย์ล้ำราญ
รมติ	(ภุ)[รม/รม+อ+ติ] ย่อมสนุกสนาน, เพลิดเพลิน, รื่นรมย์, เล่น
รวีวาร	(ป) วันอาทิตย์
รสฺส/รสฺสก	(ติ) ที่สั้น, (คน)ที่เตี้ย
รโ	(นิ) ในที่ลับ, ในที่บังตา, ในที่ปลอดภัย
ราคจิตต	(น)[ราค+จิตต] จิตที่ติดใจ, จิตที่หลงใหล, จิตที่ลุ่มหลง, ราคจิต
ราชกุมาร	(ป) ราชกุมาร, เจ้าชาย
ราชคห	(น)[ราช+คห] กรุง/เมือง-ราชคฤห์
ราชภูภาคาร	(น)[ราชภู+อคาร] สถานที่ตำรวจ, โรงพัก, สำนักงานตำรวจ
ราลี	(ปฺ)[รส+อณิ] ๑) กลุ่ม, กอง, กองขุน, กองสุ่ม, หมู, เหล่า, คณะ, ชุด, พวก, ฝ่าย, การ รวม, การเพิ่ม, การบวก, ๒) กองข้าวเปลือก, กองทรัพย์, ๓) กลุ่มที่ใหญ่, กลุ่มที่มาก, กองที่ใหญ่, กองที่มาก, ๔) ชื่อมาตราวัด = ๕-สุวณณะ, ๕) จักรราศี(ราศี, ราลี) ๑๒ (ราศีเมษ, ราศีพฤษภ, ราศีเมถุน, ราศีกรกฎ, ราศีสิงห์, ราศีกันย์, ราศีตุล/ตุล), ราศี พฤษจิก/(พิจิก), ราศีชรู, ราศีมังกร, ราศีกุมภ์, ราศีมีน) ๖) ส่วน(เหตุ, ผล, กรรม, วิบาก), ๗) ราลี-ศัพท์, ๘) ความเป็นแห่งหมู่/เหล่า, ความเป็นแห่งกลุ่ม, ๙) ที่ถูกรวม, ที่ถูกกอง รวม, ที่ถูกกองขุน, ที่ถูกรวบรวม, ๑๐) ปาสราลีสูตร, ๑๑-๑๒) สังขยา (ป) ต้นไม้
รกุขเทวดา	(อิ)[รกุข+เทวดา] เทวดาที่ครอบครองต้นไม้, รกุขเทวดา
รกุขมูล	(น)[รกุข+มูล] ๑) ที่ใกล้แห่งต้นไม้(บริเวณที่ใบไม้ร่วงลงเมื่อลมสงบ หรือบริเวณที่แคบทอด ลงสู่พื้นในเวลาเที่ยงตรง), ๒) โคนต้นไม้, ใต้ต้นไม้, ๓) วัด(ของพระ)คือโคนต้นไม้
รุจิร	(ติ) ที่มีความน่าชื่นใจ, น่าชอบใจ, ทุ่งงาม, ที่มีรัศมี

รุจติ	(ทิ)[รุจ+ย+ติ] ย่อมชอบ, ชื่นชอบ, ชอบใจ, ย่อมต้องการ, ปรารถนา, ย่อมถูกชอบ, รุจจิตวา, รุจิต.
รุณฺธิ	(ภฺ)[รุณฺ/รุณ+อ+ติ] ย่อมปิด, กั้น, ขวาง, ห้าม, ล้อม
โรค	(ปฺ)[รุช+ณ] ๑) โรค, ก) โรคที่เกิดขึ้นในกาย, ข) โรคที่เกิดขึ้นในจิต(ใจ), ค) กามคุณ, ช) อริชชา, ง) ตัณหา, จ) ร่างกาย, อุตตภาว, ฉ) โรคคือกิเลส, ช) ทุกขเวทนา, ฉ) สัญญา, ฌ) ชันธ ๕, ฎ) โรคของพระภิกษุ ๔ อย่าง ๒) ภัย(ขณะ)ที่สามารถดับ, การดับ, ความดับ ๓) ความผันแปร, เปลี่ยนแปลง
โรคิ	(ติ) ที่มีโรค, (ปฺ) ผู้ป่วย, คนป่วย
โรทติ	(ภฺ)[รุท+อ+ติ] ย่อมร้องไห้, หลั่งน้ำตาร้องไห้
ลงกาทีป	(ปฺ)[ลงกา+ทีป] เกาะลังกา, เกาะสิงหล, เกาะอันเป็นที่อยู่ของชาวสิงหล/สิงห์
ลชฺชติ	(ภฺ)[ลชฺช+อ+ติ] ย่อมอาบ, ละอาบ, เหนียมน้ำอาบ, เชน, ขวยเชิน
ลชฺชมาน	(ติ) ที่ละอาบอยู่, ที่กำลังอาบ
ลทฺธ	(ติ)[ลก+ต] ๑) ที่ถูกได้แล้ว, ที่ได้มาแล้ว, ที่ได้รับมา, ๒) ที่ถูกให้ใคร, ซึ่งเพียงเท่าที่ได้รับมา, ๓) ที่ได้แล้ว, ๔) ที่ได้ถึงแล้ว, ที่ได้มาแล้ว, ๕) ที่ถูกได้แล้ว, ที่ถูกถึงแล้ว, ๖) (ที่)อันเป็นที่ได้, ๗) (ตำแหน่ง/สถานที่)อันเป็นที่ถึงแล้ว, ๘) ลทฺธสมาปตติกทุก
ลกติ	(ภฺ)[ลก+อ+ติ] ย่อมได้, ได้รับ
ลหุ	เร็ว, ไว, เร็วไว, ไม่หนักร, ไม่หนักหนา, สบายๆ, เบา
ลิขติ	(ภฺ)[ลิข+อ+ติ] ๑) ย่อมเขียน, ชีตเขียน, ๒) ย่อมชูด, ย่อมตาก, ย่อมไถ, ๓) ย่อมแฉ, ย่อมผาน, ย่อมทำให้บาง, ๔) ย่อมพิน, ย่อมสับ, ย่อมหั่น, ๕) ย่อมขัด, ย่อมถู, ๖) ย่อมเฉือน, ย่อมตัด, ๗) ย่อมใส่, ย่อมกลิ้ง, ๘) ย่อมเจาะ, ย่อมไซ, ย่อมแซะ ๙) ย่อมเจือ, ปน, แกม, ผสม, รวม, ๑๐) ย่อมดู, ๑๑) ย่อมวาด, วาดเขียน, วาดรูป, ย่อมระบายสี, ลิขนเต, ลิขเต, ลิขถ, ลิขเยย, ลิขิ, ลิขี, ลิขิสฺสามิ, ลิขิสฺสาม, ลิขิสฺส.
ลพฺท	(ปฺ) นายพราน
ลพฺทก	(ปฺ) นายพราน
ลูช	(ติ)[ลู+ช] ๑) ที่หยาบ, กระด้าง, หยาบคาย, หยาบกระด้าง, หยาบแข็ง, ๒) ที่ขาดแคลน, ไม่เพียงพอ, ขัดสน, ผิดเคือง, ยากจน ๓) ที่พบบ่น
โลก	(ปฺ) โลก
โลกนาล	(ปฺ)[โลก+นาล] พระพุทธเจ้า, พระพุทธเจ้าผู้ทรงเป็นที่พึ่งของสัตว์โลก
โลกุตตรมม	(ปฺ)[โลกุตตร+มม] โลกุตตรธรรม, ธรรมที่ประเสริฐ/พิเศษ/ที่ยิ่งกว่าโลกธรรม
โลณ	(ติ) ที่เค็ม, ที่รสเค็ม, (น) เกลือ, (ปฺ) รสเค็ม
โลลทารก	(ปฺ)[โลล+ทารก] เด็กที่อยู่ไม่สุข, เด็กที่ชุกชน, เด็กที่ชน, เด็กที่ดื้อ, เด็กที่ไม่เชื่อฟัง
โลหกฺมกิ	(อิ)[โลห+กต+กฺมกิ] ๑) หม้อทองแดง/หม้อทองเหลือง, หม้อเหล็ก, หม้อ/กระทะที่ถูกทำ/ที่สำเร็จด้วยทองแดงหรือเหล็กเป็นต้น, ๒) นรคที่มีชื่อว่า โลหกฺมกิ (นรคกระทะทองแดง)
โลหิต	(ติ) ที่แดง, ที่มีสีแดง, (น) เลือด
วส	(ปฺ) ไม้, ไม้ไผ่
วก	(ปฺ) หมาป่า, สุนัขป่า, เสือชีต้าร์
วจติ	(ภฺ)[วจ+อ+ติ] ย่อมกล่าว, วตฺตพฺพ, วตฺวา, วตฺวาน, วตฺตเว, วตฺตํ
วจน	(น)[วจ+ยฺ] คำ, ถ้อยคำ, การกล่าว, ศัพท์, บาฬี, พจน์

วจจกฺกฺ	(อ)[วจจ+กตา+กฺกฺ] เรือนเล็กที่ถูกสร้างขึ้นเพื่อประโยชน์การขับถ่ายอุจจาระ, ห้องส้วม, ห้องสุขา, ห้องน้ำ
วจณทมม	(ปฺ)[วจณ+ทมม] จัวที่เพ่งหยานม
วชฌ	(ติ)[หน+ณย, วร+ณย] ๑) ที่สมควรถูกฆ่า, ที่ควรถูกฆ่า, ๒) การฆ่า, ๓) (ผู้)ที่จะถูกฆ่า, ผู้ที่จะถูกประหารชีวิต, ผู้ที่ต้องโทษประหารชีวิต, (ผู้)ที่ต้องโทษตาย
วณณ	(ปฺ)[วร+ณ] รูป, รูปร่าง, รูปทรง, สันฐาน, รูปร่าง, วรรณะ, คุณ, คำยกย่อง, การไช, อักษร, อักษร, เหตุ (ติ) ที่ผิวพรรณสวย, ที่สามารถแสดงซึ่งอรรถ
วฑฺฒ/วฑฺฒก	(ติ) ที่โต, ใหญ่, เจริญ, เติบโต, เป็นผู้ใหญ่
วฑฺฒกิ	(ปฺ)[วฑฺฒ+ณ+อ] ข้างไม้, นายช่าง, ข้างฝีมือ, ข้างก่อสร้าง (วฑฺฒกิ-กัพพ)
วฑฺฒติ	(ภฺ)[วฑฺฒ+อ+ติ] ย่อมเพิ่ม, โต, เจริญ, เพิ่มพูน, เติบโต, เพิ่มขึ้น
วฑฺฒเตติ	(จุ)[วฑฺฒ+ณ+ติ] ย่อมตก, คด, แคตก, ควักตก, คว้านตก, แะตก, ตกใส่, เทใส่, เทราด (กา)[วฑฺฒ+ณ+ติ] ย่อมให้เจริญ, ให้โตขึ้น, ให้เพิ่มขึ้น, ให้เพิ่มมากขึ้น, ให้เพิ่มพูน, ให้งอกเงย, ให้ขยายขึ้น, ให้เติบโต, ให้รุ่งเรืองขึ้น, ให้พัฒนาขึ้น, ให้รอบอัน, กล่าว วฑฺฒเตวา-ยังซึ่ง การทะเลาะ(ลงไม้ลงมือ) โดยให้เพิ่มมากขึ้น, (การทะเลาะขยายวงขึ้น), วิปัสสนา วฑฺฒเตวา-ยังซึ่งวิปัสสนา โดยให้เจริญขึ้น ฯ
วฑฺฒเตวา	(อพ)[วฑฺฒ+ณ+เตวา] โดยตก, คด, เท, ตกใส่, คดใส่, เทใส่
วตฺตติ	(ภฺ)[วตฺ+อ+ติ] ๑) ก) ย่อมเป็นไป, ข) ย่อมเป็นไปโดยมาก, เป็นไปโดยยิ่ง, ๒) ย่อมฝึกฝน, ฝึกหัด, ฝึกซ้อม, ทำเป็นกิจวัตร, ทำตามความมุ่งหมาย, บำเพ็ญ, พากเพียร, พยายาม, บากบั่น, มานะบากบั่น, ๓) ย่อมหมุนรอบ, หมุนควง, ๔) ย่อมเป็นไปตาม, คล้อยตาม, ติดตาม, ตามไป(สู่ความประสงค์), ๕) ย่อมเต็มเปี่ยม, สมบูรณ์, ๖) ย่อมเลี้ยงชีพ, ครองชีพ, เลี้ยงชีวิต, ดำรงชีวิต, ใช้ชีวิต, อยู่, เป็นอยู่, ๗) ย่อมมา, ๘) ย่อมถึง, ๙) ย่อมเหมาะสม, สมควร, ๑๐) ย่อมไหล, ไหลไป(กระแสน้ำไหล), อดทน ทรียาน วส วตฺตติ สนติ-จักพากันคล้อยตาม ซึ่งความประสงค์ ท. ของภรรยา ท. ของตน, เวทนพลวติโย วตฺตติ-ทุกขเวทนาอันแสนสาหัส ย่อมเป็นไป, น มย วิมา ภิกขุสฺสเมว วตฺตตาม-อ.คิน ท. ย่อมไม่อยากอยู่ โดยห่างกัน/โดยแยกกัน กับภิกษุสงฆ์ ฯ
วตฺถ	(น) ผ้า, เลื้อยผ้า, เครื่องนุ่งห่ม
วตฺถวาณิซ	(ปฺ)[วตฺถ+วาณิซ] พ่อค้าผ้า
วตฺถกาม	(ติ)[วตฺถ+กาม] วัดถูกาม, ก.อารามณ์ ๕ อย่างมีรูปารมณ์เป็นต้นที่สามารถให้เจริญใจ, ข. วัดผู้มีเงิน ทอง เป็นต้น ที่เป็นที่ต้องการ เป็นที่ชื่นชอบ เป็นที่หวงแหน, ค.เทวภูมิวิฆฺณธรรม ที่เป็นที่ตั้ง เป็นอารามณ์ ของคณหา
วทติ	(ภฺ)[วท+อ+ติ] ย่อมกล่าว
วเทสิ	(วท+ณ+อ) กล่าวแล้ว
วธกจิตฺต	(ติ)[วธก+จิตฺต] ที่มีจิตประสงค์ฆ่า, (น) จิตที่ประสงค์ฆ่า
วธติ	(ภฺ)[หน+วธ+อ+ติ] ย่อมฆ่า
วฐ	(อิ)[วห+อ] ลูกสะไภ้, หญิงที่เพิ่งเข้าพิธีแต่งงาน, เจ้าสาว
วน	(น) ป่า, สวน
วนสนฺท	(ปฺ)[วน+สนฺท] ป่าไม้, ป่าทึบ, ป่าดง, ดง, พง, ไพร, วนาลี, พนาลี, พนาสนต์, แนวป่า, ราวป่า, พงพี, ไพรสนต์, ไพรสันต์, ไพรสาณต์

วนิตา	(อิ)[วน+ต+อา] ผู้หญิง
วนิพุก	(ปฺ)[วนฺ-วก+อ] ๑) คนชอทาน ๒) คนที่ชอทานโดยร้องเพลง-โดยให้พร-โดยยกย่องผู้ให้และผลทาน, ๓) ผู้รับบริจาคทาน, บุคคลที่รับบริจาคทาน, พรหมณ์ที่รับทาน, ๔) หมอญ, นักปาหี, นักมายากล, ๕) พ่อม่าย, แม่ม่าย, ลูกกำพร้า, ๖) ผู้ที่โดดเดี่ยว, เดียวดาย, คนที่น่าสงสารมาก,
วนทติ	(ภฺ)[วนท+อ+ติ] ย่อมไหว
วนทุทกาม	(ติ) ที่มีความประสงค์เพื่อการที่จะไหว้/(ที่ต้องการไหว้)
วปติ	(ภฺ)[วป+อ+ติ] ย่อมเพาะ, ปลูก, หว่าน, เพาะปลูก, เก็บเกี่ยว
วย	(ปฺ) ความดับ, ความเสื่อม, ภัยคะ
วยปุตต	(ติ)[วย+ปุตต] ที่ถึงวัย, ที่ล่วงผ่านวัย, ที่ผ่านวัย, ที่มีอายุมากขึ้น, ที่ใหญ่โตขึ้นมา
วยสสา	(อิ) เพื่อนหญิง, เพื่อนสาว
ววจารณเทวตา	(อิ)[ววจารณ+เทวตา] ววจารณเทพ
วราห	(ปฺ) หมู, สุกร
วสติ	(ภฺ)[วส+อ+ติ] ย่อมอยู่, อาศัย, อาศัยอยู่
วสนคุมพ	(ปฺ)[วสน+คุมพ] พุ่มไม้ขึ้นเป็นที่อยู่
วสนภูจัน	(น)[วสน+จัน] ที่อันเป็นที่อยู่, ที่อยู่
วสล	(ติ)[วส+อล] ที่ต่ำทราม, ที่เลว, ที่ชั่ว, (ปฺ) คนต่ำทราม, คนเลว, คนชั่ว
วสสติ	(ภฺ)[วสส+อ+ติ] ย่อมตก(ฝน)
วสสนกาล	(ปฺ) เวลาอันเป็นที่ตก(แห่งฝน)
วสสส	(น) ร้อยปี
วสสถาน	(ปฺ) หน้าฝน, ฤดูฝน
วสสวตุต	(ติ)[วสส+อาวตุต] ที่จำพรรษาแล้ว
วา	(อพ)[วา+ภฺ] ๑) อุปมาน-สิ่งที่ยกขึ้นเปรียบ = คุจ, ตัง, ตัง, คุจตัง, คุจตัง, คุจหนึ่ง, เพียงตัง, รวากะ, รวากับ, เหมือนตัง, เช่นตัง, คล้ายตัง, ๒) สติส-เช่นเดียวกับ, เหมือนกับ..., ๓-๔) อตุตตสมุจย/อตุตตสมฺปิณฑน-การรวบรวมสิ่งที่ยังไม่ได้กล่าว = ด้วย, ทั้ง, และ, อีกทั้ง, อีกทั้ง..., ๕) อตุตตวิกปฺ/อนิยม-การรวบรวบสิ่งที่ได้กล่าวไปแล้วและยังไม่ได้กล่าว = ด้วย, ทั้ง, และ..., ๖) อตุตตวิกปฺ/อนิยม-การวิภังค์สิ่งที่ได้กล่าวไปแล้ว = ก็ได้, ก็ตาม, ก็ได้, หรือ, หรือว่า, ไมเช่นนั้นก็, มิเช่นนั้นก็... ๗) อตุตตวิกปฺ/อนิยม-การวิภังค์สิ่งที่ยังไม่ได้กล่าว = ก็ได้, ก็ตาม, ก็ได้, หรือ, หรือว่า, หรือไม่ก็, ไมเช่นนั้นก็, มิเช่นนั้นก็..., ๘) สสย-ไม่แน่ใจ, ไม่มั่นใจ, สงสัย, สงสัย = หรือ, หรือว่า, หรือไม่ก็, ๙) วจนโอสถศก-การสรุปถ้อยคำ-สำหรับ, ส่วน, ๑๐) อวธารณตฺ/สสยิตินิจนตฺ-การตัดสินใจ(ความไม่แน่ใจ) = แน่, แน่นอน, ที่เดียว..., ๑๑) วิภาวน-การแสดงให้เห็น = สามารถ, ๑๒) ววตฺติติวิภาสา-การกล่าวโดยกำหนดขอบ = บ้าง, โดยสมควร(แก่บาป), โดยกำหนด, ๑๓) อตุตตวกรวิกป-การคิดอรรถอื่น = หรืออีกนัยหนึ่ง, อีกนัยหนึ่ง, หรืออีกอย่างหนึ่ง, ๑๔) จะกล่าวซึ่งความพิเศษ, ส่วนว่า, ฝ่ายว่า, ๑๕) ปทปุรณ-เพียงทำบทให้เต็ม, ทำให้ถ้อยคำสละสลวย = ไม่แปลกออกอรรถ
วาเจติ	(กา)[ว+เณ+ติ] ย่อมให้กล่าว, ย่อมให้เรียน, ย่อมอ่าน, อ่านออกเสียง, ย่อมบอกสอน, ย่อมสอน

วาทิช	(ป) พอคำ
วาทปาน	(น)[วาท-ปา+ย] หน้าต่าง, ช่องรับลม
วาทมิด	(ติ)[วาท+มิด] กว้าง/เนื่อ/ละอองละมั่ง-ที่ไปเหมือนดั่งลม, กว้างลม, กว้างที่ชื่อว่า วาตมฤค (มะรึก/มะรึกคะ)
วาทาตปสุกษ	(ติ)[วาทาตป+สุกษ] ที่แห่ง-เพราะ/ด้วย-ลมและแดด, ที่แห่งเพราะลมแดด
วาทก	(ป) นักดนตรี, (ผู้ที่สามารถบรรเลง)
วาม	(ติ)[วา+ม] ที่เป็นไปด้านซ้าย, ข้างซ้าย
วามปาท	(ป)[วาม+ปาท] เท้าที่เป็นไปในด้านซ้าย, มือข้างซ้าย, มือซ้าย
วามหตุล	(ป)[วาม+หตุล] มือที่เป็นไปในด้านซ้าย, มือข้างซ้าย, มือซ้าย
วาลูกา	(อิ)[वल+ณว] ทราย
วาส	(ป,อิ)[वस+ณ] ๑) การอยู่, ๒) ที่ประพटीใช้, ๓) ที่อยู่, ๔) การสมาทานประพटीใช้, ๕) (อิ) เมืองหลังที่ชื่อว่า วาสา, กรุงวาสา
วาสิ	(ติ)[वस+อิณ] ๑) ขวานผ่าไม้, ๒) ขวานแต่งไม้, ขวานถากไม้, ๓) ที่ขวานด้ามเล็ก, ๔) มีดโต้, พร้าโต้,
วิกิกินาติ	(กิ)[वि-กิ+ना+ติ] ย่อมขาย
วิกิชาเลติ	(กา)[वि-शल+ณ+ติ] ๑) ย่อมล้าง, ล้างออก, ล้างน้ำ, ชะล้าง, ชำระล้าง, ชักล้าง, ทำความสะอาด ๒) ย่อมกลั้ว, บ้วนปาก, ล้างปาก, กลั้วคอ, ล้างหน้า ๓) ย่อมบ้วนปากล้างหน้า, วิกิชาลณ, วิกิชาลิต, วิกิชาลิตวา, วิกิชาเลตวา, วิกิชาเลตุ, วิกิชาเลนต, วิกิชาเลตพพ, โลโณทเคน วิกิชาเลตวา-โดยล้างแล้ว ด้วยน้ำเกลือ ฯ
วิจรติ	(ภู)[वि-จร+อ+ติ] ย่อมเที่ยวไป, เที่ยว, พ่องเที่ยว, เตรีตเตร
วิหติ	(ภู)[वि-หา+อ+ติ] ย่อมสละ, ละ, ปล่อย, ย่อมทิ้ง, ละทิ้ง, ทอดทิ้ง, ปล่อยทิ้ง, ทิ้งไป
วิชายติ	(ย)[वि-ชน+ย+ติ, วิ-ชนี+ย+ติ, วิ-ชนี+อ+ติ(อ+อา+น+ย)] ๑) ย่อมเกิด, ผุด, ถือกำเนิด, ๒) ย่อมคลอด, ให้กำเนิด, ๓) ย่อมรวม, รวบรวม, สะสม, วิชาต, วิชายนุต, วิชายมาน, วิชายิตวา, วิชายิตวาน, วิชายิตุ.
วิชานาติ	(กิ)[वि-ณ+นา+ติ] ๑) ย่อมรู้ด้วยความสามารถแห่งสิ่งที่ได้อารมณ์ที่ถูกกำหนด, ๒) ย่อมรู้, ๓) ย่อมรู้โดยทางคลอด, ย่อมรู้โดยทะลุปรุโปร่ง, ๔) ย่อมรู้โดยหลากหลายประการต่างๆ, ๕) ย่อมรู้อย่างดี
วิษมติ	(ทิ)[वि+ษ+ติ] ย่อมยิง, แทะ, เลียบ
วิษฌายติ	(ภู)[वि-ณ+อ+ติ] ย่อมสงบ, ระวัง, ย่อมดับ, ถับ, หาย, วิษฌาต.
วิตกเกติ	(จุ)[वि-ตก+ณ+ติ] วิตกยติ ๑) ย่อมคิด, กรุณาคิด, คิดอ่าน, คิดวิธี, คิดแผน, ๒) ย่อมให้เกิดขึ้น วิตกเกนติ, วิตกเกยย, วิตกเกยยาถ, วิตกเกยย, วิตกเกถ, วิตกเกสิ, วิตกเกสุ, วิตกเกสสติ, วิตกเกสสสิ, วิตกเกสสามิ, วิตกเกตวา, วิตกเกตุ, วิตกเกตุ, วิตกเกนต, วิตกเกยติ, วิตกเกย, วิตกเกยิ, วิตกเกยิสุ, วิตกเกยิตถ, วิตกเกยิสสติ, วิตกเกยิตวา, วิตกเกยนต, วิตกเกยมาน.
วิทส	(ป) ต่างประเทศ, ต่างชาติ, ถิ่นอื่น, ต่างถิ่น
วิทสิก	(ป) ชาวต่างชาติ, คนต่างชาติ, คนถิ่นอื่น, คนต่างถิ่น
วิธวา	(อิ) แม่ม่าย
วินย	(ป) วินัย, การกำจัด, การทำลาย, การอบรม

วินาส	(ปฺ,น)[วินส+ณ] ๑) ความสูญเสีย-เสียหาย-สูญหาย, ๒) การตาย-จติ-ล่วงลับ, ๓) การทำลาย-ทำร้าย-ทำให้เสียหาย
วิโนเทติ	(จุ)[วินฺท+ณ+ติ] ๑) ย่อมขจัด, ทำลาย, ๒) ย่อมเล็ก, ยกเลิก, ๓) ย่อมทิ้ง, ละทิ้ง, ทอดทิ้ง, ทิ้งขว้าง, ทิ้งไป, โยนทิ้ง, ไปให้ห่าง, ผละไป, จากไป, ๔) ย่อมถอนออก, ขับออก, เอาออก, ดึงออก, แกะออก, ๕) ย่อมทำให้ไกล, ๖) ย่อมทะลวง, วิโนเทนฺติ, วิโนเทมิ, วิโนเทहि, วิโนเทยฺย, วิโนเทยฺยํ, วิโนเทยฺยาสี, อวิโนเทสิ, อวิโนทํ(อ»อ)*วิภัตติโบราณ, วิโนเทสฺสติ, วิโนเทสฺสสิ, วิโนเทสฺสามิ, วิโนเทสฺสาม, วิโนทยติ, วิโนทยนฺติ, วิโนทย(หิ»-), วิโนทย(เอยฺย»เอ), วิโนทยेยฺย, วิโนทยิ, วิโนทยี, วิโนทยิตฺถ, วิโนทยิสฺสาม, วิโนทาเปสฺสามิ, วิโนเทตฺวา, วิโนเทตฺ, วิโนเทตฺกาม, วิโนเทนฺต, วิโนทยนฺต
วิปาก°	(ติ)[วิ-ปจ+ณ, วิ+ปาก] ๑) ผลที่เหมือนกัน, ๒) ผลของกุศลและอกุศลทั้งหลายที่ต่างกัน และกัน, วิปากนามขันธ, ๓) ที่เป็นผล ก.อรรถภาพ, ข.การกล่าวการเรีย, ค.สิ่งที่ดี-ไม่ดี, ข. ความเศร้าโศก-เสียใจ-ร้องไห้-คร่ำครวญ เป็นต้น, ง.สมบัติที่เป็น-มนุษย์-เทวดา-นิพพาน ๔) การให้ผล, การส่งผล, การที่ให้ผลเกิดขึ้น, ๕) ความสำเร็จ-เสร็จสิ้น-จบลง, ๖) สุตระ-ปาฬ-ที่แสดงซึ่งวิปาก-ที่มีวิปาก
วิปาก°	(ปฺ)[วิ-ปจ+ณ+ณ] การที่(ทำให้)(อาหาร)สุก-ให้บคย่อย
วิรัชติ	(หิ)[วิ-รช+ย+ติ] ๑) ย่อมปลดปล่อย/ปราศจากความรัก, เหนียวแน่น-ชอบ-ปรารถนา-ฝังแน่น ในใจ, ตรึงตรา ๒) ย่อมกำจัด, ทำลาย, ย่อมอยู่ห่าง, ห่างจาก, ปลดออกจาก, ปราศจาก ๓) ย่อมทิ้ง, ละทิ้ง, ทอดทิ้ง, ทิ้งขว้าง, ทิ้งไป, โยนทิ้ง, ไปให้ห่าง, ผละไป, จากไป, วิรัชฺชนฺติ, วิรัชฺชามิ, วิรัชฺช, วิรัชฺชถ, วิรัชฺเชยฺย, วิรัชฺเชยฺยํ, วิรัชฺชิ, วิรัชฺชี, วิรัชฺชิสฺสณฺติ, วิรัชฺชิตฺวา, วิรัชฺชิตฺ, วิรัชฺชนฺต, วิรัชฺชมาน, วิรัชฺชียติ, วิรัชฺเชนฺติ, วิรัชฺเชติ(วิรัชคฺถล), วิรัชฺเชนฺติ, วิรัชฺเชหิ , วิรัชฺชยาม, วิรัชฺชย, วิรัชฺชเย, วิรัชฺชยิ, วิรัชฺชยิ, วิรัชฺเชตฺวา, วิรัชฺชยิตฺวา, วิรัชฺเชตฺ, วิรัชฺเชนฺต, วิรัชฺชยนฺต.
วิรวติ	(ภู)[วิ-ร+อ+ติ] ๑) ย่อมย่อมส่งเสียงร้องไห้, ร่ำไห้, คร่ำครวญ, ๒) ย่อมส่งเสียง, ย่อมขัน, ย่อมร้อง, ๓) ย่อมร้องด้น, ร้องโหยหวน, ร้อง, ตะโกน, วิรวิตฺวา, วิรวิตฺ, วิรวนฺต, วิรวมาน, วิรวน, วิรวิต, วิรวิตพฺพ, รว, สรว, วิรว, วิรว-เสียง, วิรวต-เสียงร้อง, เสียงขัน, วิรว[วิ+รว]-ที่ปราศจากเสียง, ที่ไม่มีเสียง
วิรูป	(ติ) ที่รูปผิดเพี้ยน, ที่รูปไม่งาม, ที่ชี้เเร่
วิโลเกติ	(จุ)[วิ-โลก+ณ+ติ] ๑) ย่อมมองดู, แลดู, ๒) ย่อมมองดูโดยพิเศษ, ย่อมเหลียวดู (ข้าย/ขวา), วิโลเกนฺติ, วิโลเกยฺย, วิโลเกสิ, วิโลเกสี, วิโลกยิ, วิโลเกตฺวา, วิโลเกตฺ, วิโลเกตฺกาม , วิโลเกนฺต, วิโลกยนฺต, วิโลกาเปตฺ.
วิรวติ	(ภู)[วิ-วร+อ+ติ] ๑) ย่อมเปิดออก, เผย, แฉ, ย่อมเปิดให้, ถ่าง, กาง, ๒) ย่อมเผยแสดง, อธิบาย, ทำให้ปรากฏชัด, ไขความ, ๓) เปิดอยู่, ถ้าง, เปิดถ้าง, ไม่ปิด, วิรวิตฺวา, วิรวีย, วิรวิตฺ, วิรวนฺต, วิรวมาน, (วิรวียติ, วิรวียติ), วิรวียมาน, (วิรวาเปติ), วิรวาเปตฺวา, วิรวาเปตฺ, วิรวาเปนฺต, วิรวณ, วิรวณีย.
วิสเมน	ไม่เรียบ, ไม่เสมอ, ไม่พร้อมกัน, ไม่เรียบร้อย, ไม่เป็นระเบียบ,
วิสารถ	(ติ)[วิ+สารถ] ๑) ที่กล้า, แก่กล้า, หาญ, อาจหาญ, องอาจ, อาจอง, กล้าหาญ, (ที่ปราศจากความกลัว-กลัวเกรง-เกรงกลัว-หวาดเกรง-หวาดหวั่น-หวาดกลัว, ที่ไม่มีความกลัว-เกรงกลัว-หวาดกลัว... ๒) ที่เก่ง-ฉลาด-ชำนาญ-ชำนาญ-ชำนาญ-เชี่ยวชาญ,

วิสุ	๓) ที่ว่าเรียง-สกล-สกลขึ้น-แซมขึ้น, ๔) วิสารทสูตร ๒ สูตร
วิสุท	เฉพาะ, ต่างหาก, แฉกหนึ่ง, แฉกกัน, ไม่รวมกัน
วิสุท ^๑	(ติ)[วิ-สุท+ต] ๑) ที่หมดจด-สะอาด-บริสุทธิ์, ๒) ที่เป็นเหตุแห่งความหมดจดโดยพิเศษ, ๓) ที่หมดจดถ้วนท้วมอย่างยิ่ง, ๔) ที่หมดจดอย่างยิ่ง, ๕) ที่หมดจดโดยพิเศษ, ๖) ที่ชาว-สะอาด
วิสุท ^๒	(ติ)[วิ-สุท+ณ+ต] ที่ถูกทำความสะอาด, ที่ถูกทำให้สะอาด
วิสุท ^๓	(ติ)[วิสุท+ณ] (ผู้) ที่มีจิตอันหมดจดโดยพิเศษ
วิสุตาส	(ป)[วิ-สส+ณ] ๑) ความคุ้นเคย, ความใกล้ชิด, ความสนิทสนม, ๒) ความเชื่อใจ, ความวางใจ, ความไวเนื้อเชื่อใจ, ความไว้วางใจ, ความจริงใจ, ๓) ความเชื่อถือ, ความนับถือ, (วิสุตาสก), วิสุตาสี, วิสุตเสตพพ.
วิสุตาสก	(ติ)[วิ-สส+ณ] วิสุตาสิกา(อ) ที่คุ้นเคย, ที่ใกล้ชิด, ที่สนิทสนม, ที่ไว้วางใจ
วิสุตมมเทวปุต	(ป)[วิสุตมม+เทวปุต] วิสุตกรรมเทวบุตร, วิศกรรม-เวสสุกรรม-เพชณกรรม-เทวบุตร
วิหริ	(ภู)[วิ-หริ+อ+ติ] ย่อมพัก, พักผ่อน, พำนัก, ค้าง, แรม
วิหรนต	(ติ)[วิ-หริ+อ+อนต] ที่กำลัง-พัก-พำนัก-อยู่, ที่กำลังอยู่, ที่กำลังพัก
วิหาร	(ป) วัด
วิหารมชฌ	(ติ)[วิหาร+มชฌ] ที่เป็นไประหว่างกลางแห่งวัด
วิภักกผล	(น)[วิภักก+ผล] ลูกสมอพิเภก, สมอพิเภก (bastard myrobalan-Terminalia bellerica)
วิริย	(น)[วีร+ณฺย, วีร+ณฺย/อฺย] ๑) วิริยะ, ความบากบั่น-พากเพียร-พยายาม, ๒) วิริยสูตร, ๓) วาโยธาตุ, ธาตุลม ที่สามารถเคลื่อนไฟไปมาติดต่อกัน ไม่ขาด ไม่หยุดนิ่ง, ๔) ความกล้า, กล้าหาญ, อากาญ, ๕) น้ำกาม, น้ำอสุจิ, ๖) ส่วนวิริยะ, วิริยะอุทยา
วีหิ	(ป)[วห+อ, พุห+อ] ข้าวเปลือก, ข้าวปลูก, เมล็ดพันธุ์ข้าว,
วุฏฐ	(ติ)[วส+ต/กต] วุฏฐ ที่ได้อยู่แล้ว, ที่อยู่, ที่ได้อาศัยอยู่
วุฏฐเจติ	(ภู)[อุ-ฐา+อ+ติ] ๑) ย่อมลุก, ลุกขึ้น, ๒) ย่อมขึ้น, ขึ้นมา
วุฏฐม/วุฏฐมก	(ติ) ที่แก่, ที่เป็นผู้ใหญ่, ที่อายุแก่กว่า ๗๐ ปี
วุฏฐ	(ติ) ที่แก่, ที่เป็นผู้ใหญ่, ที่อายุแก่กว่า ๗๐ ปี
วุปสมมติ	(ทิ)[วิ-อุป-สม+ย+ติ] ย่อมสงบ, สงบโดยพิเศษ, ระวัง, ระวัง, สงบลง, เงียบลง, คับลง, หายไป(โรค), ปลอดภัย, สงบเงียบ
เวค	(ป)[วิชี+ณ, วช+ณ] เวค, เวเคน, เวคสา, ๑) ความรวดเร็ว, ความว่องไว, ความเร่ง, แรงผลักดัน, แรงกระตุ้น, ความรีบเร่ง, ความรีบร้อน, ความเร่งรีบ, การพัดพา, พัดแรง, ความพยายาม, ๒) กระแสน้ำ, ๓) ความรัก, ขอบ, โปรต, ๔) น้ำกามของผู้ชาย
เวชช	(ป) หมอยา, หมอ, แพทย์
เวชชกมม	(น)[เวชช+กมม] การกระทำการเยียวรักษา
เวทนา	(อิ)[วิท+ยุ+อา] ๑) (เวทนา)สภาวะที่สามารถเสวย ๒) เวทนาสูตร ๘ สูตร
เวทนาปุต	(ติ)[เวทนา+ปุต] ที่ถึงซึ่งทุกขเวทนา, ได้รับทุกข์เวทนา
เวตติ	(ภู)[วิท+อ+ติ] ย่อมยิง, แทะ, เสียบ
เวຍယากรณ	(ติ) ที่เรียนไวยากรณ์, (ป) นักศึกษาไวยากรณ์, นักไวยากรณ์
เวร	(น)[วิ-อร+อ, วีร+ณ] ๑) ศัตรู, คู่ปรปักษ์, ปฏิปักษ์, ข้าศึก, ไพร่, ไพริน, ๒) ข้าศึก ๕ อย่าง มีปาดาคิบาท เป็นต้น, ๓) ข้าศึก มีรากะเป็นต้น ๔) ข้าศึกคืออกุศล, ข้าศึกที่เป็นไป

สนฺตฺชฺเชตฺตพฺ, สนฺตฺชฺเชตฺตวา, สฺชฺชาเปติ, สฺชฺชาเปตฺวา.	
สฺชฺชฌายติ	(ญ)[สฺ-อฺธิ-อฺ+อ+ติ] ย่อมสํชฌาย, สวค, ท่อง, อ่าน, เรียน
สฺชฺชฌายติ	(ญ)[สฺ-เฌ+อ+ติ] ย่อมสวค, สํชฌาย
สฺลฺชีว	(ปฺ)[สฺ-ชีว+อ] การครองชีพด้วยกัน, สัตฺยชีวนรค
สฺลฺจําริกา	(อิ) แม่สื่อ, แม่สื่อแม่ชัก
สฺลฺภิก	(อพ) ช้า, ช้าๆ, ค่อยๆ, ค่อยๆ, เมา, เมาๆ, นุ่มนวล, แฉ่วเมา, ละมุนละม่อม, สบายๆ, เรื่อยๆ
สฺลฺนฺห	(ติ)[สฺ+ณฺหา, โส+ณฺหา] ๑) ที่ละเอียดอ่อน, บอบบาง, แบบบาง, เมาบาง, ๒) ที่อ่อนนุ่ม, นุ่ม, นุ่ม, อ่อนๆ, ๓) ที่อ่อน, อ่อนเยาว์, ยังเล็ก, ยังเด็ก, ๔) ที่อ่อนโยน, สุภาพ, เรียบร้อย, เป็นผู้ดี, ๕) ที่สง่างาม, ภูมิฐาน, มีฉายา, ๕) ที่ละสละสลวย, ราบรื่น, ราบเรียบ, นุ่มนวล
สฺตฺปิฏฺจําน	(น) สติปิฏฺจําน
สฺตฺต	(ปฺ) สัตว์
สฺตฺตญฺมิค	(ติ)[สฺตฺต+ญฺมิค] ที่มี ๗ ชั้น
สฺตฺตม	(ติ)[สฺตฺต+ม] สตฺตโม, สตฺตมี, สตฺตม ที่ ๗
สฺตฺตมาส	(น) เจ็ดเดือน, ๗ เดือน
สฺตฺตฺรตฺนํมย	(ติ)[สฺตฺตฺรตฺน+มย] ที่สำเร็จด้วยรัตนะ/(แก้ว) ๗ ประการ
สฺตฺตลฺวํจฺนร	(น) เจ็ดปี, ๗ ปี
สฺตฺตาท	(น) สัปดาห์, ๗ วัน
สฺตฺถ	(น) คาบ, มีดเล็ก
สฺทา	(อพ,สพพ+ทา) ในเวลาทั้งปวง, ทุกเวลา, เสมอ
สฺทท	(ปฺ) เสียง, ศัพท์, โวหารบัญญัติ
สฺทฐ	(ติ) ที่เลื่อมใส, ที่มีศรัทธา
สฺทฐา	(อิ)[สฺ-ฐา+อ] ความเชื่อ, ความเชื่อซึ่งกรรมและผลแห่งกรรม
สฺทฐาณฺรูป	(ติ)[สฺทฐา+อณฺรูป] ที่สมควรแก่ศรัทธา
สฺทฐี	(อพ) ด้วยกัน, ร่วมกัน, ร่วมกัน
สฺนิวาร	(ปฺ) วันเสาร์
สฺนฺต	(ติ)[สฺนฺต+อ] ที่ถูกยกย่อง, ที่ดี, ที่งาม
สฺนฺตชฺเชตฺติ	(จุ)[สฺ-ตฺชฺช+เฌ+ติ] ย่อมชู้, ช่มชู้, ช่มขวัญ, ชู้เชิญ, ชู้กรรโฆก, ย่อมขับ, ขับไล่, ขับค้อน, คู้, คำว่าร้าย, บ่นคำตำหนิ, ตำหนิกันคำ, สฺนฺตชฺชเยยฺยาสี, สฺนฺตชฺชเชสิ, สฺนฺตชฺชเชสฺสตี, สฺนฺตชฺชเชสฺสนตี, สฺนฺตชฺชชาเปติ, สฺนฺตชฺชชีตฺวา, สฺนฺตชฺชเชตฺวา, สฺนฺตชฺชเชตฺตุ, สฺนฺตชฺชเชนต, สฺนฺตชฺชชยมาน, สฺนฺตชฺชชยมาน
สฺนฺตคิ	(น) สำนัก, ที่ใกล้, ที่อันใกล้
สฺนฺนิวาส	(ปฺ)[สฺ-นิ-วส+ณ] การอยู่ร่วมกัน, การอยู่ด้วยกัน, การรวมกัน
สฺนฺธาเรติ	(จุ)[สฺ-ธฺร+เฌ+ติ] ๑) ย่อมดำรง, ดำรง, ทรง, ทรงไว้, แบก, แบกไว้, คู้, คู้ชู, หอบ, หอบหิ้ว, ๒) ย่อมนำพาไป, ขนไป, แบกไป, บรรทุกไป, ๓) ย่อมให้ตั้งมั่น-ให้มั่นคง-ให้ยืน ยง-อย่างดี, ๔) ย่อมยับยั้ง, เหนี่ยวรั้ง, หน่วงเหนี่ยว, สฺนฺธาเรณตี, สฺนฺธาเรหิ, สฺนฺธาเรตฺวา, สฺนฺธาเรตฺตุ, สฺนฺธาเรณต, สฺนฺธาเรณต
สฺนฺนิปตฺติ	(ญ)[สฺ-นิ-ปต+อ+ติ] ย่อมประชุม-พร้อมเพรียง, ย่อมมา-ชุมนุมกัน-รวมตัวกัน-พร้อมหน้ากัน

	, สนฺนิปตฺนํ, สนฺนิปตฺม, สนฺนิปตฺต, สนฺนิปตฺนตุ, สนฺนิปตล, สนฺนิปตาถ, สนฺนิปเตยฺย,
	สนฺนิปเตยฺยํ, สนฺนิปตฺมท, สนฺนิปติ, สนฺนิปตุํ, สนฺนิปตีสุ, สนฺนิปาตีสุ, สนฺนิปติมหา, สนฺนิ
	ปติสฺสสติ, สนฺนิปติสฺสนติ, สนฺนิปิตฺวาน, สนฺนิปิตฺวา, สนฺนิปิตฺตุ, สนฺนิปตนฺ
สปตฺต	(ปุ)[สนฺปิ+อ] ศักฏ, คู่อริ, ประบักร์
สปป	(ปุ) งู
สปปุริส	(ปุ) คนดี, ชายที่ประเสริฐ
สพล	(ติ)[สห+พลง] ที่เข้าไปด้วยกำลังแรง, ที่มีแรงมาก, ที่แข็งแรง
สพฺพ	(ติ) ทั้งปวง, ทั้งหมด, ทั้งสิ้น, ทั้งหมด, ทั้งหมด
สพฺพกาล	(ปุ) กาลทั้งปวง,
สพฺพุตถ	(อพ) ใน/สู่-ที่ทั้งปวง
สพฺพทา	(อพ) ในเวลาทั้งปวง, ทุกเวลา, เสมอ
สพฺพทิวส	(ปุ)[สห+ทิวส] วันทั้งหมด, ทั้งวัน, หมาทั้งวัน
สพฺพรตฺตี	(อิ)[สห+รตฺ+อ] ตลอดทั้งคืน
สม ^๑	(ปุ)[สม+อ] ความสงบตั้งมั่น, ความสงบแห่งธรรมทั้งหลายมีกามวิตกเป็นต้น, นิพพาน
สม ^๒	(ปุ)[สม+อ] ความเห็นคเห็น้อย
สม ^๓	(ติ)[สม+อ] ความพร้อมเพียง, ที่เท่า, ที่เสมอ
สมชาย-นามก	(ปุ) คนที่มีชื่อว่าสมชาย, คุณสมชาย
สมณ	(ปุ) พระ, พระภิกษุ
สมณธम्म	(ปุ)[สมณ+ธम्म] ธรรมของพระ
สมณวิปัสสนา	(น) สมณและวิปัสสนา
สมาจุจติ	(ภู)[สั-อา-คม+อ+ติ] ๑) ย่อมมาพบปะกัน, พบปะ, คบค้า, คบค้าสมาคม, ผูกสัมพันธ์, ๒) ย่อมพบ, ประสบ, เจอะ, เจอ, พบพาน, บรรจบ, มาพบ, มาบรรจบ, ประจวบ, ๓) ย่อม รวมกลุ่ม, รวมตัวกัน, ชุมชุม, พร้อมเพรียงกัน, ประชุม, สมาคนดูวา, สมาคม, สมาศ, สมาคนดูพพ, สมาคม, สมาคมน.
สมาคม	(ปุ)[สั-อา-คม+อ] ๑) การร่วมกัน, การรวมกัน, การรวมกลุ่ม, การประชุม, ๒) การมาถึง, การมาบรรจบ, การมาพบกัน, การมารวมกัน
สมาทาน	(น)[สั-อา-ทา+ยุ] การถือเอาอย่างดี, การสมาทาน
สมาทียติ	(ทิ)[สั-อา-ทา+ย+ติ] ๑) ย่อมเอา-ถือเอา, ๒) ย่อมเอา-รับเอา-อย่างใด-อย่างมั่นคง, ๓) ย่อมสมาทานตั้งมั่น-ประพฤติโดยตั้งมั่น-บำเพ็ญ(ให้เต็ม) สมาทียนติ, สมาทียนติ, สมาทียา มิ, สมาทียตุ, สมาทียนตุ, สมาทียาหิ, สมาทียล, สมาทียสสุ, สมาทเย, สมาทียะย, สมาทียิ, สมาทียีสุ, สมาทียีส, สมาทียี, สมาทียิสฺส, สมาทียิสฺส, สมาทียิสฺส, สมาทียิสฺส, สมาทียิสฺสา มิ, สมาทียิสฺสาม, สมาทียิสฺส, สมาทียิตฺวา, สมาทาย, สมาทายปนฺนรสก, สมาทายวตฺเตนต, สมาทายวาร, สมาทีย, สมาทียิตฺวา, สมาทาตุ, สมาทียิตุ, สมาทียิตุกาม, สมาทียินต, สมาทียิมาน, สมาทเปติ, สมาทเปนติ, สมาทเปลิ, สมาทเปมิ, สมาทเล, สมาทเปย, สมาทเปย, สมาทเปย, สมาทเปลิ, สมาทเปสิ, สมาทเปสี, สมาทเปสฺส, สมาทเปสฺส, สมาทเปสฺส, สมาทเปส ลามิ, สมาทเปนติ, สมาทเปลิ, สมาทเปตฺวา, สมาทาเปตฺวา, สมาทาเปตุ, สมาทาเปตุ, สมาทาเปนต, สมาทปิยามาน
สมัย	(ติ) ที่ใกล้, (น) ความใกล้

สมุฏฐาเปติ	(กา)[สั-อุ-ฐา+ณาเป+ติ] ๑) ย่อมให้ตั้งขึ้น, ย่อมยกขึ้น, ฐขึ้น, ๒) ย่อมให้เกิดขึ้น, ย่อมสร้างขึ้น, ก่อขึ้น, เริ่มต้นขึ้น, กำเนิดขึ้น, อิมิ คาลิ สมุฏฐาเปติ-ยกขึ้นกล่าวแล้ว ซึ่งคานัน, อุตตานิ สมุฏฐาเปติ-ยังซึ่งตน ย่อมให้เกิดผลดี, ย่อมยกชู ซึ่งตนเอง, ปณิ กณิ สมุฏฐาเปติ-ยังซึ่งถ้อยคำ โดยให้เกิดขึ้น ก่อน ๆ
สมุทฺท	(ปุ) ทะเล, สมุทฺท, มหาสมุทฺท
สเมน	เรียบ, เสมอ, พร้อมกัน, เท่ากัน, สมกัน, เรียบร้อย, เป็นระเบียบ, ไม่ขรุขระ, ไม่หยาบ
สมปติ	(นิ) ในปัจจุบัน, ในทุกวันนี้, เดียวนี้
สมปฺนฺสาช	(ติ)[สมปฺนฺ+สาช] ที่มีกึ่งกันเต็มเปี่ยม, ที่มีกึ่งกันคดสมบูรณ์
สมปาปฺณติ	(สุ)[สั-ป-อป+อฺณ+ติ] ๑) ย่อมถึงอย่างดี, ย่อมมาถึง, ย่อมไปถึง, ย่อมเทียบเท่า, ๒) ย่อมบรรลู่, ได้, สำเร็จ, บรรจบ, พบ, ประสบ, ๓) ย่อมทัน, มาทัน, ไปทัน, (สมปาเปติ-ย่อมให้ ..., สมปาปฺณียติ-ย่อมถูกรับ...), สมปตฺต, สมปตฺติ, สมปตฺวา, สมปตฺตุ, สมปาปก, สมปาปน, สมปาปิต, สมปาปฺณ, สมปาปฺณิตฺวา, สมปาปฺณิตฺุ, สมปาเปตฺพ, สมปาเปตฺวา, (สมปาปียติ-ย่อมถูกรับให้), สมปาเปตฺ. (สมปาปฺณียติ, สมปาปฺณียติ), คามิ สมปาปฺณิ-ถึงแล้ว ซึ่งหมู่บ้าน, เวเคน อนุพนฺธิตฺวา อนุตรามคฺเค สมปาปฺณิ-โดยติดตามไป อย่างรีบเร่ง ทันแล้ว ในระหว่างแห่งหนทาง ๆ
สมพฺหุล	(ติ)[สั-พ+อฺล, สั-พ+อฺลจ] ที่มาก, หลาย, มากมาย, เยอะ, เยอะแยะ, จำนวนมาก, ล้นหลาม, ล้นเหลือ, ท่วมท้น, เหลือล้น, เหลือเฟือ, เต็มเปี่ยม, (แม้ สมพฺหุล-ก็มี)
สมม	(อพ) เพื่อน, สหาย
สมมชฺชติ	(ภฺ)[สั-มชฺช+อ+ติ] ๑) ย่อมกวาด, ปัดกวาด, ๒) ย่อมทำความสะอาด-ปัด-เช็ด-ขัด-ถู, สมมชฺชนฺติ, สมมชฺช, สมมชฺชเยย, สมมชฺชชิ, สมมชฺชิสฺ, สมมชฺชิตถ, สมมชฺชิมหา, สมมชฺชิสฺสติ, สมมชฺชิสฺสลิ, สมมชฺชิตฺวา, สมมชฺชิตฺวาน, สมมชฺชิตฺุ, สมมชฺชนฺต, สมมชฺชาเปตฺวา, สมมชฺชาเปนฺต
สมมติ	(ทิ)[สุม+ย+ติ] ๑) ย่อมสงบ-ระงับ-ดับลง-สงบสุข-สันติสุข, ๒) ย่อมอยู่, นั่งอยู่ ๓) ย่อมสงบสุข, สุขสันต์, หายไป, ๔) ย่อมสำเร็จ-เสร็จสิ้น-จบบริบูรณ์ ๕) ย่อมพอ, พอดี, เพียงพอ, เพียงพอ, ๖) ย่อมเหนือ, เมื่อ, ล้ำ, เหนือเหนือ, เมื่อ, ล้ำ, ชอนเพ็ญ, อุดโรย
สมมา	ถูก, ถูกต้อง, ชอบ, ชอบธรรม, เหมาะสม, ไม่ผิด, ไม่ผิดเพี้ยน, ไม่ผิดพลาด, อย่างดี
สมมาสมพฺท	(ปุ) พระสัมมาสัมพุทธเจ้า
สมมุชา	(นิ) ในที่ต่อหน้า, ซึ่งหน้า, เฉพาะหน้า
สยิ	(อพ) เอง, ตนเอง, ตัวเอง, โดยตัวเอง
สยติ	(ภฺ)[สั+อ+ติ] ย่อมนอน
สยน	(น)[สั+ย] ๑) การเอนกายลง, การนอน, การนอนลง, การหมอบลง, ๒) ที่นอน, สยเน-ในเวลานอน, สยนิ อตฺถริตฺวา-โดยปู ซึ่งที่นอน ๆ
สยนิคฺคห	(น) สยนิหห ห้องนอน
สยนฺต	(ติ)[สั+อ+อนฺต] ที่กำลังนอนอยู่
สร	(ปุ) ลูกศร, ลูกธนู
สร	(ปุ,น)[สร+อ] ๑) สระน้ำ, แอ่งน้ำธรรมชาติ ๒) แม่น้ำ
สรณ	(น)[สร+ยฺ] ที่พึ่ง
สรณคต	(ติ)[สรณ+คต] ที่ถึงซึ่งที่พึ่ง, ที่ถึงไตรสรณะ, ที่ถึงไตรสรณคณ

สรภ	(ปฺ) กวางสระ(มีเขาเหมือนกิ่งไม้)
สรวา	(ปฺ.น) แก่น้ำ, ชันตักน้ำ
สรวาก	(ปฺ) ชันตักน้ำ, แก้วน้ำ
สรีร	(น)[สร+รณ(อณ)] กาย, ร่าง, ร่างกาย, ตัว
สรีรกิจ	(น)[สรีร+กิจ] การทำการเผาศพ, กิจการสังเคราะห์ศพ, กิจการทำความสะอาดร่างกาย (ศพ)
สลดปติ	(ภฺ)[ส-ลป+อ+ติ] ๑) ย่อมกล่าว-พูด-เจรจา-สนทนา-อภิปราย-โต้แย้ง-โต้ว่าทะเล..., ๒) ย่อมกล่าว-พูด-เจรจา-สนทนา-โดยพร้อมเพรียง-พร้อมหน้า, ๓) ย่อมกล่าว-พูด-เจรจา-โดยด้วยกัน-พร้อมหน้ากัน-สลับกัน-ตอบโต้-โต้แย้ง-โต้คารม, ๔) ย่อมกล่าว-พูด-เจรจา-โดยรวมตัวกัน-ชุมนุมกัน, สลดปนติ, สลดปสี, สลดปามี, สลดเปมิ, สลดปตุ, สลดปณ, สลดเป, สลดเปย, สลดเปยยาม, สลดเปยย, สลดปิ, สลดปิมหา, สลดปิส, สลดปิสติ, สลดปิสสนติ, สลดปิสสลิ, สลดปิสสามิ, สลดปิตวา, สลดเปตวา, สลดปิตุ, สลดปิตุกาม, สลดปนต
สสัม	(ติ)[ส+ส+ม] ที่เป็นไปด้วยกันกับสงฆ์, ที่พร้อมด้วยสงฆ์, ที่พร้อมทั้งสงฆ์
สส	(ปฺ) กระต่าย
สสีส	(ติ)[ส+ส+ส] ที่เป็นไปด้วยกันกับศีระ, ที่ด้วยกันกับศีระ, พร้อมทั้งหัว, รวมทั้งหัว, ทั้งหัว, กับหัว, สสีส ปารูปิตวา-โดยห่มคลุมทั้งศีระ ๖
สสุร	(ปฺ) พ่อตา, พ่อผัว, พ่อคอง
สสุส	(น) ข้าวกล้า, ต้นกล้า, ต้นข้าว
สห	(อพ) ด้วยกัน, พร้อมกัน, ร่วมกัน, รวมกัน, ควบคู่กัน
สหกลน	(น)[สห+กลน] การกล่าวด้วยกัน, การสนทนากัน, การพูดคุยกัน
สหตล	(ปฺ) มือตนเอง, มือของตน
สหปัสสุกีฬิก	(ติ) ผู้ซึ่งเล่น(ด้วย)ดินมาด้วยกัน
สหปัสสุกีฬิต	(ติ) ที่เป็นผู้เคียงเล่นดิน/ที่เล่น(ด้วย)ดินมาด้วยกัน
สหสา	(อพ) อย่างรีบเร่ง, รีบด่วน, เร่งด่วน, รีบร้อน, พรวด, พรวดพรวด, หุนหัน, หุนหันพลันแล่น, ผลุนผลัน, ผลิผลาม, ทันที, ทันใด, ทันทีทันใด, ลูกกลน, ลูกลี้ลูกกลน, ดนลาน, ตะลึงตะลัน, ตาลีตาเหลือก, กระวีกระวาด, ขมิ้มมัน, ไม่ทันพิจารณา,
สหยา	(ปฺ) เพื่อน
สหยาภ	(ปฺ) เพื่อน, เพื่อนฝูง, สหาย, เกลต
สหยาภกา	(ติ) เพื่อนหญิง, เพื่อนสาว
สา	(อิ)[ต+ส] อ.เธอ, หล่อน, อ....นั้น
สาภจจา	(อิ)[ส/(ส+)-ภ+ย] การกล่าวด้วยกัน, การสนทนากัน, สนทนาสอบถามกัน, ถกปัญหากัน, การประสานกัน, ประองคอง, พร้อมเพียง
สาขา	(ติ) กิ่งไม้, กิ่ง, ก้าน
สาฎก	(ปฺ) ผ้า, เสื้อผ้า
สาธุการ	(ปฺ)[สาธุ+การ] สาธุการ, การให้การยกย่องว่าดี, การยกย่องว่าดี
สามเณร	(ปฺ) สามเณร
สามิก	(ปฺ)[สาม+ก] ๑) สามเณร, ๒) เจ้านาย, เจ้าของ, เจ้าทรัพย์, เจ้าบ้าน, แม่ สามี ก็พบ

สามี่	(ติ)[ส+มี, สัมมี] ๑) ผู้หลักผู้ใหญ่, เจ้านาย, เจ้าของ, เจ้าของทรัพย์, ๒) ผู้เป็นใหญ่, ผู้ปกครอง, สามีนี(ติ), ๓) พระวิษณุ, พระนารายณ์, ๔) กษัตริย์, พระเจ้าแผ่นดิน, ๕) สามี่, ผัว, ๖) ฤๅษีวัจฉยานะ, ๗) ครูท, ๘) ที่ครอบครอง, ที่เป็นเจ้าของ
สามิจิกมม	(น)[สามิจิ+กมม] ความประพฤติที่เหมาะสม, วัตรที่ควรประพฤติ, การเคารพ
สามนตา	(นิ) ในที่ใกล้เคียง, ในบริเวณใกล้เคียง
สายั	(นิ) เวลาพระอาทิตย์ตกดิน, เวลาเย็น
สายณฺห	(ปฺ) ตอนเย็น, ช่วงเวลาเย็น
สายณฺหสมย	(ปฺ) เวลาเย็น, ตอนเย็น
สายนฺหสมย	(ปฺ)[สายนฺห+สมย] สายณฺหสมย เวลาเย็น, ตอนเย็น
สายมาส	(ปฺ) อาหารค่ำ, อาหารเย็น
สารถิ	(ปฺ)[สร+ถิ(เณ)+รถิ, สร+เณ+ถิ, (สห+รถ)=สรถ+อิณ, ส-รถ+ถิ, สาร+รถิ] ๑) สารถิ, คนขับรถม้า,
สาธ	(ปฺ) ลุง, น้ำ (พี/น้ำองชายของภรรยา)
สาวก	(ปฺ) ศิษย์, ลูกศิษย์, สาวก, ผู้ปฏิบัติตาม
สาสน	(น)[สาส+ยฺ] การอบรม, การสั่งสอน, ข้าว, ข้าวสาร, จดหมาย, อักษร, สาส์น, โองการ, อาณา, คำสั่ง
สิกฺขติ	(ภู)[สิกฺข+อ+ติ] ๑) ย่อมเรียน, เรียนรู้, ศึกษา, เล่าเรียน, ย่อมฝึก, ฝึก, ซ้อม, ฝึกหัด, ฝึกซ้อม, ฝึกฝน, ฝึกปรีช ๒) ย่อมฝึกฝนทำเป็นกิจวัตร, ทำเป็นนิสัย, ฝึกฝนอย่างหนัก, ฝึกฝนให้เต็มเปี่ยม ๓) ย่อมสรรเสริญ, ชื่นชม, ยกย่อง, ๔) ย่อมพากเพียร, บากบั่น, อุตสาหะ เป็นชีวิตจิตใจ ๕) ย่อมสั่งสม, ทำให้เจริญ, สิกฺขนฺติ, สิกฺขเร, สิกฺขามิ, สิกฺขेम*, สิกฺขเต, สิกฺขนฺตุ, สิกฺขาหิ, สิกฺข, สิกฺขเณ*, สิกฺขสฺสุ, สิกฺขเ, สิกฺขะย, สิกฺขะยฺ, สิกฺขะยยาสิ, สิกฺขะยยาถ, สิกฺขะยยาม, สิกฺขเณ, สิกฺขะยฺ, สิกฺขิ, สิกฺขีสุ, สิกฺขิสฺสติ, สิกฺขิสฺสนฺติ, สิกฺขิสฺสลิ, สิกฺขิสฺสามิ, สิกฺขิสฺสาม, สิกฺขิสฺสามเส, สิกฺขิตฺวา, สิกฺขิตฺุ, สิกฺขิตฺูกาม, สิกฺขนฺต, สิกฺขมาน, สิกฺขียติ, สิกฺขาเปติ, สิกฺขาเปนฺติ, สิกฺขาเปมิ, สิกฺขาเปม, สิกฺขาเปหิ, สิกฺขาเปล, สิกฺขาเปย, สิกฺขาเปยยาม, สิกฺขาเปลิ, สิกฺขาเปลฺ, สิกฺขาเปสฺสติ, สิกฺขาเปสฺสนฺติ, สิกฺขาเปสฺสามิ, สิกฺขาเปสฺสาม, สิกฺขาเปตฺวา, สิกฺขาเปตฺุ, สิกฺขาเปนฺต, สิกฺขาปิยามาน
สิกฺขาปท	(น)[สิกฺขา+ปท] เหตุแห่งสิกฺขา, วัตรประพฤติ, สิกฺขาปท
สิคาล	(ปฺ) สุนัขจิ้งจอก
สิงคาล	(ปฺ) หม่าใน, สุนัขจิ้งจอก
สิณฺจติ	(รฺ)[สิจ+อ+ติ] ย่อมเท, ริน, รต, ราค, หลั่ง
สินฺห	(ปฺ)[สินฺห+ณ] ความตั้งใจ, ความรัก, ความเทิดทูน, ยางเหนียว, ยางเหนียวคือต้นหา
สิปฺป	(น)[สีล+ป] รัสสะ, ฤๅป(ปรูป) ทักษะ, ฝีมือ, ฝีมือการช่าง, ความสามารถ, ความเชี่ยวชาญ, ความรู้, วิชาความรู้, ศาสตร์ประเภทต่างๆ, (มีการชี้ข้าง, ชี้นำ, บั่นหม้อ เป็นต้น)
สิพฺพติ	(ติ)[สิ+ย+ติ] ย่อมเย็บ, ถัก, ชุน, ปะ, สาน
สิลา	(อิ)[สี+ล/ลฤ+อา] ๑) ก้อนหิน, แท่งหิน, ๒) หิน, แร่ควอทซ์, ผลึก, คริสตัล
สิวิกา	(อิ) วอ, คานหาม, เตี้ยหาม
สิสุส	(ปฺ) ลูกศิษย์, นักเรียน, นักศึกษา
สีฆ	(ติ) ที่เร็ว, เร็วไว, ว่องไว, สีฆ (อพ.) อย่างเร็ว, เร็วไว

สึด/สึดก	(ติ) ที่เย็น
สึดล	(ติ) ที่หนาว, หนาวเย็น, เย็นเฉียบ
สึด	(น) คึด
สึดห	(ป) สิงโต, สิงห์, ราชสีห์
สูกุก	(ติ) ที่ขาว, ที่มีสีขาว
สูกุกวาร์	(ป) วันศุกร์
สูกุข	(ติ) ที่แห้ง
สุข	(ติ) ที่สุข, ที่สะดวก, ที่สบาย, ที่ง่าย, ความสุข, สุขี สบาย, ง่าย, สุข
สุขตร์	ง่าย ๆ, ง่ายกว่า, สบาย ๆ
สุคต	(ติ)[สุ+คต(คฺม+ต)] ที่มีการดำเนินไปดี, (ป) พระพุทธรเจ้า, พระสุคต
สุคุดต์	ถูกเฝ้ารักษาอย่างดี, ปกป้องอย่างดี, ปกอดกัย
สุจิริต	(ติ)[สุ+จิริต] ที่ถูกประพาดอย่างดี (น) ความประพาดที่ดี, พุทธิกรรมดี
สุชน	(ป)[สุ+ชน] คนดี
สุญจุ	(ติ) ที่ดี, ที่งาม, อย่างดี, อย่างมาก, สุญจุ (อพ) อย่างดี, ยิ่งกว่า
สุญจุตร์	(อพ) อย่างดีโดยเฉพาะ, พิเศษยิ่ง
สุณาดิ	(สุ)[สุ+ณ+ดิ] ย่อมฟัง
สุณิสา	(อิ) ลูกสะใภ้
สุณหา	(อิ) ลูกสะใภ้
สุต ^๑	(ติ)[สุ+ต] ๑) เสี่ยง-สัททกรรม-ที่ถูกไต่ถามได้ฟัง, ๒) ที่ถูกรู้, ถูกจำ, ถูกทรงไว้, ๓) ที่จะถูกไต่ถามเรื่อยๆ, ๔) ทักษะ, วิชา, ศิลปศาสตร์, ๕) ที่ควรบอกสอน, ที่ถูกบอกสอน, ๖) ที่ปรากฏ, โต้งตั้ง, เลื่องชื่อ, ๗) ที่แจ่มแจ้ง แจ่มชัด ในญาณ, ๘) พหูสูต ไต่ถามได้เห็นมาก, ๙) พหุสัจจะ ความไต่ถามได้เห็นมาก, ๑๐) ปริยัติ, คัมภีร์, ๑๑) การไต่ถาม, ๑๒) การรู้, การจำ, การทรงไว้, ๑๓) มรรค ผล นิพพาน, ๑๔) สุต-ศัพท์, ๑๕) ที่ไป, ๑๖) ที่ถูกสอบถาม, ๑๗) ที่ถูกพากเพียรพยายาม, ๑๘) ที่ถูกรวบรวม, ๑๙) พุท,
สุต ^๒	(อิ,ป)[สุ+ต] (อิ) สุตา ๑) ลูกชาย, ลูกสาว, ๒) เทพธิดาที่ชื่อสุตา, ๓) พระเจ้าสุตพรหมทัต
สุต ^๓	(ติ)[สุ+ต] ที่ไหลซึม, ที่เปียกแฉะ
สุต ^๔	(ติ)[สุต+ณ] ผู้ที่มีพหูสูตการไต่ถามได้เห็นมาก
สุตวา	(อพ) โดยฟัง, โดยไต่ถาม
สุนข	(ป) สุนัข, หมา
สุนทร	(ติ)[สุ-สุนท+อร] ที่ดี, ที่งาม, ที่ประเสริฐ, ที่ดีงาม, ที่งดงาม
สุปติ	(ภู)[สุป+อ+ติ] ย่อมนอนหลับ, นอน
สุมธุร	(ติ)[สุ+มธุร] ที่หวานมาก, ที่หวานดี, ที่อร่อยมาก, ที่อร่อยดี, ที่รื่นรมย์ไพเราะมาก, ที่ไพเราะดี
สุมน	(ติ) ที่มีจิตใจที่ดี, ที่ใจดี, ที่ชื่นชอบ, ที่ดีใจ, ที่สดชื่น, แซ่มชื่น, สดใส, กระชุ่มกระชวย, มีชีวิตชีวา
สุมนมาลาการ	(ป)[สุมนมาลา+กร+ณ] ๑) คนทำดอกมะลิ, คนขายดอกมะลิ, คนปลูกดอกมะลิ
สุมุข	(ติ)[สุ+มุข] ที่มีหน้างาม, ที่มีหน้าตาดีงาม, ที่มีหน้าสวย

สุเมธ	(ปฺ)[ก+อ] ๑) บุคคลที่มีปัญญาดี, ที่มีปัญญา, ๒) สุเมธะโพธิสัตว์, สุเมธคาบส, ๓) สุเมธ สมาสัมพุทธเจ้า
สุรฤชิต์	(ติ) โดยรักษาอย่างดี
สุรา	(อิ) เหล้า, ไวน์, เบียร์, สุรา
สุว	(ปฺ) นกแก้ว
สุวจ	(ติ) ที่มีถ้อยคำว่างกล่าวส่งสอนง่าย, ที่บอกสอนง่าย, ว่าง่าย, ที่ไม่ตื้อรัน, ไม่หัวรั้น
สุวณฺณ	(ติ)[สุ+วณฺณ] ที่มีผิพรรณที่ดี (น) ทอง
สุวณฺณการ	(ปฺ)[สุวณฺณ-กร+ณ] ช่างทอง
สุสถาน	(น) ป่าช้า
สุกร	(ปฺ) หมู, สุกร
สุกริก	(ปฺ)[สุกร+ณิก] ๑) คนขายหมู, ๒) คนที่เลี้ยงชีพโดยฆ่าซึ่งหมู, คนฆ่าหมู
สุท	(ปฺ) พ่อครัว
สุริย	(ปฺ) พระอาทิตย์, ดวงอาทิตย์, ตะวัน
เสณฺธิ	(ปฺ)[-] ๑) เศรษฐี, ๒) (อิ) ชี้อัฒ, เจ้าถ่าน
เสตเกส	(ติ)[เสต+เกส] ที่มีผมขาว, ที่มีผมหงอก
เสนาปติ	(ปฺ)[เสนา+ปติ] แม่ทัพ
เสนาสน	(น) เสนาสนะ, ที่อยู่ที่นอน
เสวก	(ปฺ)[เสว+ณฺ] คนรับใช้, คนคอยดูแล, ลูกจ้าง, คนรับใช้พระราช, ลูกจ้าง-พระราช, ข้า ติดตาม, ผู้ติดตาม (คนรับใช้ชายที่สวมเครื่องแบบ, ชี้อัฒ)
เสวก	(ปฺ) คนรับใช้
เสวน	(อิ,น)[เส+ยฺ] การคบ, คบค้าสมาคม, รู้จักเป็นเพื่อน, สนิทสนม
โส	(ปฺ)[ต+ติ] อ.เขา, อ....นั้น
โสจติ	(ญ)[สุจ+อ+ติ] ย่อมเศร้า, โศก, เศร้าโศก, หวันวิตก
โสณ	(ปฺ) สุนัข, หมา
โสตุกาม	(ติ) ที่ต้องการพึงธรรม, ที่อยากพึงธรรม
โสตุชน	(ปฺ) นักเรียน, นักศึกษา, ลูกศิษย์
โสตุถิ	(อิ,น)[สุ+อตุถิ] สุวตฺติ, โสตุถาน, ๑) ความสุข(สวัสดิ์), ความเป็นมงคล, สวัสดิภาพ, สภาพที่ดี, ความเป็นอยู่ที่ดี, ความปลอดภัย, ๒) (อิ) หญิงที่ดี, หญิงที่งดงาม
โสเธติ	(ญ)[สุธ+ณ+ติ] ย่อมทำความสะอาด, ขำระ, พิจารณาตรวจสอบ
โสปาน	(น) บันได, ทางบันได (ขึ้นที่สูง)
โสภ	(ติ)[สุภ+อ] ที่งาม, ที่งดงาม, ที่สวยงาม
โสภณ	(ติ) ที่งดงาม, (น) ความงดงาม, อารมณ์ที่งดงาม
สุวาคต	(น)[สุ+วาคต] ๑) การมาที่ดี, การมาดี, (ยินดีต้อนรับ, ขอต้อนรับ, ด้วยความยินดี), ๒) (ติ) ที่มาอย่างดี, ที่มาดี, ที่มาในปากอย่างดี(ที่ท่องจำจนติดปากขึ้นใจ) ๓) ที่
สุวาทน	(ติ)[เสว+ตณ] ที่เข้าไปในวันพຸ່ງนี้, ที่มีในวันพຸ່ງนี้
เสว	(นิ) ในวันพຸ່ງนี้, วันพ่ຸงนี้
ห้	(อพ)[ปทปຸຣณนิบาตบท] เออ, เอ่อ, เอ้อ, อือ, หืม...
หตุถ	(ปฺ) มือ

หลุดตล	(น)[หลุด+ตล] ฝ่ามือ, ชู่มือ, หลุดตเล กตวา-โดยเอาไว้ในฝ่ามือ ฯ
หลุดวฏฏก	(ป) รดเข็น, รดลาก
หลุดลีสาลา	(อ)[หลุด+ลี+สาลา] คอกช้าง, โรงช้าง, โรงเรือนเป็นที่พักช้าง
หลุดลี	(ป)[หลุด+ลี] ๑) ช้าง, ๒) (ติ) ที่มีมือ
หทย	(น)[ห+ย] หัวใจ, จิตใจ
หนติ	(ญ)[หน+อ+ติ] ย่อมฆ่า
หนุเต	(ญ)[หน+อ+เต] ย่อมลวง(ด้วยการไม่พูด), ล่อลวง
หนุท	(อพ)[หน+ต] (โกตุฏฐ) นุต»นท เข้า..!, เข้านี้, เข้าเตี้ยว, เอาเถิด, เอาเถอะ, เอาละ, เชิญเถิด, เตี้ยว, ฮ้าว..! (เป็นคำที่ใช้ในการกระตุกเตือน)
หฺรติ	(ญ)[ห+ร+อ+ติ] ยื่อนำไป
หฺรติ	(ติ) ที่เขี้ยว, ที่มีสี่เขี้ยว, (ฮอน)
หาร	(ป) สร้อยไข่มุก
หิต	(ติ)[ห+ิต, ฐ+ต] ๑) (น) ประโยชน์, ผลประโยชน์, ความเจริญ, ความสุข, มรรคที่สามารถให้ถึงซึ่งนิพพาน, ๒) (ติ) ที่ถูกทรงไว้โดยสมควร, ที่ถูกทรงไว้, ที่มีประโยชน์, ที่มี ความเจริญ, (ป) ความเจริญ
หิมพินฺธุมตต	(ติ)[หิมพินฺธ+มตต] ที่เพียงแคหยดน้ำค้าง,
หิโย	(อพ) เมื่อวาน, เมื่อวานนี้
หีน	(ติ)[ห+า+ต] ที่ต่ำทราม, ที่เลว, ที่แย่, ที่ชั่ว (น) ความต่ำทราม
หฺตุวา	(อพ) โดยเป็น
เหฐโต	(นิ) ข้างล่าง, ด้านล่าง, ข้างใต้
เหฐา	(นิ) ที่ข้างใต้, ด้านใต้, ภายใต้
เหฐาปิจ	(น)[เหฐา+ปิจ] ใต้เตียง
เหฐาภาค	(ป) ส่วนใต้
เหมนุต	(ป)[หิม+อนุต] ฤดูหนาว, หน้าหนาว
เหหิตี	(ญ)[ห+ุ+ส+ติ] จักมี, จักเป็น, มีอยู่, เป็นอยู่
โหติ	(ญ)[ห+อ+ติ] ย่อมมี, มีปรากฏ(อยู่)